

MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

94. Birleşim

28 . 4 . 1965 Çarşamba

İçindekiler

	Sayfa		Sayfa
1. — Geçen tutanak özeti	335:336	kestiği, bázılarının tam ödeme yaptığı, Birlik memurları arasında huzursuzluk bulunduğu, Ticaret Bakanlığının bu müesseseye tarafsız bir Genel Müdür tayini ile gerekli teftişleri yaptırmayı icabettiği konularında demeci.	341:343
2. — Gelen kâğıtlar	336:337	4. — Meclis komisyonları bugünlerde kesif bir mesai yapmak durumunda oldukları için üyelerin Genel Kurulun öğleden evvelki toplantılarına katılmadıkları, bu sebeple şimdilik bu toplantılardan vazgeçilmesi hususundaki gruplar adına verilen önerge.	343
3. — Yoklamalar	337,338	5. — Görüşülen işler	343
4. — Başkanlık Divanının Genel Kurula sunuşları.	338	1. — Siyasi partiler kanunu tasarısı ile Adana Milletvekilleri Kasım Gülek ve Kemal Sarıbrahimoğlu'nun, Siyasi partiler kanun teklifleri ve Geçici Komisyon raporu (1/560, 2/378, 2/591) (S. Sayısı: 527)	343:354
1. — Balıkesir Milletvekili Cihat Turгут'un, son günlerde inkişaf gösteren sol cereyanlar, 23 Nisan günü Kızılay'da geçen olaylar ve bu cereyanlar karşısında Hükümetin halkı uyarması, tedbirler alması gerektiğine dair demeci,	338:340	6. — Sorular ve cevaplar	355
2. — Eskişehir Milletvekili Şevket Asbuzoğlu'nun, Çiftelerde geçen bir adî hâdise dolayısıyla bu olayların artmış bulunduğu, Hükümetin bunları tahkik ederek tedbir alması lâzım geldiği hakkında demeci.	340:341	A) Sözlü sorular ve cevapları	355
3. — Adana Milletvekili Mehmet Geçioğlu'nun, Çukobirlik müessesesinin Genel Müdürsüz idare edildiği, Birliğin bünyesindeki kooperatiflerden bázılarının ortaklara ödediği mahsul bedellerinden % 5		1. — Bilecik Milletvekili Şadi Binay'm, Bilecik ili İnönü bucağının Eskişehir iline	

Sayfa	Sayfa
bağlanması sebebine dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/780)	355
2. — Manisa Milletvekili Hurrem Kubat'ın, NATO kuvvetlerinin Kıbrıs'a çıkması sebebine ve ne zaman çıkacağına umulduğuna dair Başbakan'dan sözlü sorusu (6/800)	355
3. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, İşçi Sigortaları Kururunun, işçilerin tedavilerini bir elden, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı kanalıyla yaptırmasının daha istifadeli olup olacağına dair sorusu ve Sağlık ve Sosyal Bakanı Faruk Sükan'ın sözlü cevabı (6/816)	355: 356
4. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Çankırı'nın Tepe, Alagöz köyündeki tapulu arazileri cebren işgal edilen ve mahsulleri ile tarım ağaçları yağma olunan şahısların durumlarının ne olacağına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/818)	356
5. — Aydın Milletvekili Reşat Özarda'nın, bir Alman gencinin, yapılan ihbar üzerine, İstanbul Emniyet makamları tarafından nezarete alınıp işkence yapıldığı hakkındaki neşriyatın doğru olup olmadığına dair İçişleri ve Adalet bakanlarından sözlü sorusu (6/819)	356
6. — İzmir Milletvekili Osman Sabri Adal'ın, Rum Ortadoks Patriği Athénagoras'ın dış memleketlere seyahate çıktığından ve Papa ile temaslarda ve müzakerelerde bulunduğundan haberdar oluna olup olmadığına dair İçişleri ve Dışişleri Bakanlarından sözlü sorusu (6/824)	356
7. — Niğde Milletvekili Ruhi Soyer'in, Batı - Trakya'da Lozan Andlaşmasının imzası sırasında, Türk ve Yunan nüfuslarının miktarı ile bugünkü miktarlarına ve iktisadi durumlarına dair Başbakan'dan sözlü sorusu (6/831)	356
8. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Dış Ticaret Dairesinde görevli, yüksek dereceli üç memurun vazifelerinin değiştirilmesi sebebine dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/836)	356
9. — Erzurum Milletvekili Adnan Şenyurt'un, Erzurum ilinde Askerî Dikimevi	
açılması hususunda ne düşünüldüğüne dair Millî Savunma Bakanından sözlü sorusu (6/837)	356
10. — Niğde Milletvekili Ruhi Soyer'in, toprak dağıtımı esnasında, mevcut arazileri de ipotek edilmiş bulunan köylerin tapu karşılığı kredi alamamalarının önlenmesi hususunda ne düşünüldüğüne dair İmar ve İskân Bakanından sözlü sorusu (6/842)	356: 357
11. — Burdur Milletvekili Nadir Yavuzkan'ın, Burdur'da, 5 Yıllık Plân devresi içerisinde, kurulması düşünülen bir sanayi tesis bulunup bulunmadığına dair Başbakan'dan sözlü sorusu (6/843)	357
12. — Burdur Milletvekili Nadir Yavuzkan'ın, Burdur'da hayvan besiciliği ile uğraşan ve 15 milyon lira sermayeye sahip bulunan kimselerin kredi ihtiyaçlarının nereden sağlanacağına dair Tarım ve Ticaret Bakanlarından sözlü sorusu (6/844)	357
13. — Burdur Milletvekili Nadir Yavuzkan'ın, Burdur'un Ağlasun ilçesine bağlı Yumrutaş köyü ile Bucak ilçesine bağlı Dataları köyünde, tarım arazisi ağaçlandırılan köylülere, başka yerden toprak verilmesi ve el sanatı öğretilmesi konularında, bir çalışma yapıp yapılmadığına dair İmar ve İskân Bakanından sözlü sorusu (6/845)	357
14. — Konya Milletvekili Rüştü Özal'ın, Devlet Tiyatrosu Genel Müdürlüğü'nün, Konya'da temsil verilmeyeceği hakkında, bir kararı bulunup bulunmadığına dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/850)	357
15. — Niğde Milletvekili Ruhi Soyer'in, İller Bankası'na, 1963 icra plânına konulmuş olan işlerden ne kadarının tamamlandığına dair İmar ve İskân Bakanından sözlü sorusu (6/851)	357
16. — Kocaeli Milletvekili Hâldan Kısayol'un, hakkında adli takibat yapılmakta olduğu için teşekkül emrine alınmış bulunan Devlet Demiryolları eski Maliye ve Muhasebe Dairesi Reisinin bir göreve atanması sebebine dair Maliye Bakanından sözlü sorusu (6/852)	357

Sayfa	Sayfa
17. — Adana Milletvekili Hasan Ak-say'ın, cami gibi herkese açık bir mahalde yapılan konuşmaların, önceden, ağır bir san-süre tabii tutulması sebebine dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/854)	357
18. — Adana Milletvekili Hasan Ak-say'ın, il merkezlerinde ibadete kapatılmış cami bulunup bulunmadığına dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/855)	357
19. — Adana Milletvekili Hasan Ak-say'ın, Türkiye'de Halkevi adında kaç dernek bulunduğu ve kurucularının ve halen başkanlarının kimler olduğuna dair Adalet ve Maliye Bakanlarından sözlü sorusu (6/856)	357
20. — Adana Milletvekili Hasan Ak-say'ın, bugüne kadar, yabancı devletlerin aleti olmak suçu ile tevkif edilmiş ve hüküm giymiş kaç din adamı bulunduğuna dair Millî Eğitim ve İçişleri Bakanlarından sözlü sorusu (6/857)	357
21. — Adana Milletvekili Hasan Ak-say'ın, İmam - Hatip okullarında ıslahat yapılması lüzumunu duyuran sebeplerin neler olduğuna dair Millî Eğitim Bakanın-dan sözlü sorusu (6/858)	357:358
22. — Niğde Milletvekili Haydar Özalp'ın, Ulukışla ilçesi içerisinde yapılması icabeden 3 - 4 kilometrelik yolun ele alın-maması sebebine dair Bayındırlık Bakanın-dan sözlü sorusu (6/859)	358
23. — Niğde Milletvekili Haydar Özalp'ın, Bor ilçesi ve Kızılcıca nahiyesine su temin etmek için açılan 14 aded yeraltı su kuyusunun ıslahı hususunda ne düşünül-düğüne dair Köy İşleri Bakanından sözlü sorusu (6/860)	358
24. — Niğde Milletvekili Haydar Özalp'ın, Niğde'nin Bahçeli ilçesinde bulu-nan Romalılardan kalma, yüzme havuzu ve köşk mesiresi turistik tesisinin, bir senedir, kapalı tutulması sebebine dair İçişleri ve Turizm ve Tanıtma Bakanlarından sözlü sorusu (6/861)	358
25. — Niğde Milletvekili Haydar Özalp'ın, Niğde ilini, en kısa mesafe ile Ada-na asfaltına bağlayacak yolun inşasına önem verilmemesi sebebine dair Bayındırlık ve	
Tanıtma Bakanlarından sözlü sorusu (6/862)	358
26. — Niğde Milletvekili Haydar Özalp'ın, Niğde'nin Ortaköy ilçesi Dıdırlı ve Karaman köyleri muhtarlarını, seçimleri-nin kesinleşmesine rağmen, görevlerine baş-latılmayan vali hakkında ne düşünüldüğüne dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/863)	358
27. — Bolu Milletvekili Turgut Çul-ha'nın, İktisadi Devlet Teşebbüsleri Genel Müdürlükleriyle yönetim kurullarına yapı-lan tâyinlere dair Başbakan'dan sözlü soru-su (6/864)	358
28. — İstanbul Milletvekili Şahabettin Orhon'un, valiler ve emniyet teşkilâtı mensupları arasında geniş ölçüde nakil ve tâyin yapıldığı hakkındaki neşriyatın doğru olup olmadığına dair İçişleri Baka-nından sözlü sorusu (6/865)	358
29. — Edirne Milletvekili Fahir Girit-lioğlu'nun, Şemdinli ilçesinin yetiştirdiği tütünlerin üstün kaliteli olup olmadığına dair Gümrük ve Tekel Bakanından sözlü sorusu (6/866)	358
30. — Edirne Milletvekili Fahir Girit-lioğlu'nun, Hakkâri ili ve ilçelerinde, yıl-lardan beri, tarım teşkilâtının gereken şe-kilde ikmal edilmemesi sebebine dair Ta-rım Bakanından sözlü sorusu (6/867)	358
31. — Niğde Milletvekili Ruhi Soyer'-in, memleketimizde mevcut Rum Cemaati-ne ait kaç aded vakıf bulunduğuna dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/868)	359
32. — Edirne Milletvekili Fahir Girit-lioğlu'nun, Yüksekova ilçesi Birelik köyün-deki Birdik suyu üzerinde yapımına baş-lanan sulama tesislerine dair Enerji ve Tabii Kaynaklar ve Köy İşleri Bakanları-n-dan sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Mehmet Turgut'un sözlü cevabı (6/869)	359:360
33. — Edirne Milletvekili Fahir Gi-ritlioğlu'nun, Erzurum'un Tortum ilçesinin Azort bucağının Uzundere mahallesinden geçen sel yatağının temizlenmesi hususun-da bir karar alınıp alınmadığına dair so-	

rusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Mehmet Turgut'un sözlü cevabı (6/870) 360:361

34. — İzmir Milletvekili Osman Sabri Adal'ın, İzmir'den Çeşme ilçesine giden turistik asfalt yolun yarım ka an kısmının en kısa zamanda yapılması için ne düşünüldüğüne dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/871) 361

35. — İzmir Milletvekili Osman Sabri Adal'ın, İzmir'in Çeşme ilçesi Ilıca plajlarında Turizm Bankası tarafından yapımına başlanan otelin en kısa zamanda bitirilmesi ve işler duruma getirilmesi için ne düşünüldüğüne dair Turizm ve Tanıtma Bakanından sözlü sorusu (6/872) 361

36. — İzmir Milletvekili Osman Sabri Adal'ın, Çeşme Limanında yıllarca önce inşasına başlanan ve yarım kalmış olan iskelenin en kısa zamanda bitirilmesi için ne düşünüldüğüne dair Bayındırlık ve Ulaştırma Bakanlarından sözlü sorusu (6/873) 362

37. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Yüksekova ilçesine bağlı Oramar bucağının beş köyü halkının il ve ilçeleriyle irtibatlarının sağlanması için ne düşünüldüğüne dair İçişleri ve Bayındırlık Bakanlarından sözlü sorusu (6/874) 362

38. — İzmir Milletvekili Sanayi Osmani'nin, tüccar ve sanayicilerin, 27 Mayıs'tan sonra, Cumhuriyet Halk Partisine nakdî yardımında buldukları hakkındaki neşriyatın doğru olup olmadığına dair Başbakan'dan sözlü sorusu (6/875) 362

39. — Mardin Milletvekili Mehmet Ali Arıkan'ın, Midyat Kaymakamının, kanuni formalitelere riayet etmeksizin, Hükümet Konağını tamir ettirdiğinin doğru olup olmadığına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/876) 362

40. — Mardin Milletvekili Mehmet Ali Arıkan'ın, Midyat Kaymakamının özel işi için makam arabasıyla Ankara'ya gelip gittiğinin doğru olup olmadığına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/877) 362

41. — Mardin Milletvekili Mehmet Ali Arıkan'ın, Midyat Kaymakamının, vatandaşlara ait bir arsayı, istimlak etmeden ve

bedelini ödemediği cadde açmak suretiyle, tahrip ve işgal ettiğinin doğru olup olmadığına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/878) 362

42. — Çanakkale Milletvekili Ahmet Nihat Akay'ın, İbnülemin Mahmut Kemal İnal'ın vakfı olan konağın kimler tarafından yıktırıldığına dair Devlet ve İçişleri Bakanlarından sözlü sorusu (6/879) 362

43. — Bolu Milletvekili Turgut Çulha'nın, Türkiye'de 3512 sayılı Kanuna göre kurulmuş kaç cemiyet bulunduğu ve bunlardan kaçının siyasetle işgal ettiğine dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/881) 362

44. — Tokat Milletvekili Mehmet Kazova'nın, Erbaa ve Taşova ilçelerini birbirine bağlayan Kaleboğazı köprüsünün ne zaman tamir edileceğine dair, Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/882) 362:363

45. — Tokat Milletvekili Mehmet Kazova'nın, Turhal ilçesi Pazar bucağındaki derenin, yarım kalan kısmının, ne zaman ikmal edileceğine dair, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü sorusu (6/883) 363

46. — Erzurum Milletvekili Nihat Diler'in, Beş Yıllık Kalkınma Planı gereğince, 1964 yılında, Doğu - Anadolu'da yapılması kararlaştırılan iki çimento fabrikasının etüt ve projelerinin yapılıp yapılmadığına dair, Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/884) 363

47. — Erzurum Milletvekili Nihat Diler'in, petrol kaynaklarının, süratli olarak, işletilmesi konusunda ne gibi bir yol takibedileceğine dair, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü sorusu (6/885) 363

48. — Erzurum Milletvekili Nihat Diler'in, toprak tevzi komisyonları ile kadaströ heyetlerinin tezat halindeki çalışmalarından haksızlığa uğrayanların durumlarının ıslah edilip edilmeyeceğine dair İmar ve İskân ve Devlet Bakanlarından sözlü sorusu (6/886) 363

49. — Tunceli Milletvekili Vahap Kışoğlu'nun, öğretmenlerin kanuni hakkı olan

ücret ve tazminatların verilmemesi sebebine dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/887)

363

50. — Kocaeli Milletvekili Süreyya Sofuoğlu'nun, 57 valinin yerlerinin değiştirilmesini, merkeze alınmasını ve emekliye sevk edilmesini âmil olan sebeplerin neler olduğuna dair Başbakan ve İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/888)

363

51. — Erzurum Milletvekili Nihat Diler'in, Erzurum'un Tortum ilçesi nahiye ve köyleini sel âfetinden ve su baskımından korumak için ne tedbirler alındığına dair sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Mehmet Turgut'un sözlü cevabı (6/890)

363:366

52. — İzmir Milletvekili Arif Ertunga'nın, Karşıyaka ve Altay Kulüpleri hâdîsesi üzerine verilen ve basına intikal eden beyanatın mahiyetine dair, Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/891)

366

53. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Van ve Hakkâri illerinde, merinosculuğu teşvik ve geliştirmek için ne yapıldığına dair, Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/892)

366

54. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Hakkâri ilinde tarım ve veteriner teşkilâtlarının noksan oluşunun mahzurları üzerinde durulup durulmadığına dair, Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/893)

366

55. — Mardin Milletvekili Mehmet Ali Arıkan'ın, Midyat'ın Mizizah köyünde oturan bir aşiret ağasının köye nişan töreni için gelenlerin köye girmesine silâhla mâni olduğunun doğru olup olmadığına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/894)

366

56. — Elâzığ Milletvekili Nurettin Ardıçoğlu'nun, Elâzığ bölgesinde Elektro - Metalürji ve Elektro - Kimya sanayii tesisleri kurulması konularında yeni etüt ve hazırlıklar olup olmadığına dair Enerji ve Tabii Kaynaklar ve Sanayi Bakanlarından sözlü sorusu (6/895)

366

57. — Burdur Milletvekili Mehmet Özbek'in, İzmir ile Antalya arasındaki turistik yolun, Korkuteli - Tefenni arasının,

acele inşası hususunda ne düşünüldüğüne dair Başbakan ve Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/896)

366

58. — Erzincan Milletvekili Zeynel Gündoğdu'nun, Türkiye Radyolarının kültür, sanat ve müzik yayınlarının, halkın ihtiyaç ve temayül'lerine göre, yeniden tanzimi yolunda ne gibi tedbirler alınması düşünüldüğüne dair Turizm ve Tanıtma Bakanından sözlü sorusu (6/897)

366:367

59. — Mardin Milletvekili Esat Kemal Aybar'ın, Hudut illerimizde yürürlüğe konulan 9 numaralı Sirkülerin, bâzı hükümlerinin, Anayasaya aykırılığının tetkik edilip edilmediğine dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/898)

367

60. — Mardin Milletvekili Esat Kemal Aybar'ın Mardin ili çevresinde, 1963 yılında, emanet suretiyle kaç ilkokul binası yapıldığına ve bunların hizmete girmediğine dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/899)

367

61. — Mardin Milletvekili Esat Kemal Aybar'ın, Mardin iline, âfet fonundan yapılan yardım miktarına ve yardımın kimlere ve ne suretle tevzi edildiğine dair İmar ve İskân Bakanından sözlü sorusu (6/900)

367

62. — Mardin Milletvekili Esat Kemal Aybar'ın, Mardin'in Derik ilçesi bucağında yapılması kararlaştırılan Sağlık Ocağının Kasırkanco köyüne yaptırılması sebebine dair Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanından sözlü sorusu (6/901)

367

63. — Niğde Milletvekili Haydar Öza'p'ın, Ziraat Odaları Birliği İdare Kurulu Başkanlığına seçilen ve 6 aydır çalışan İzmir Milletvekili Arif Ertunga'nın, milletvekilliği sıfatının devam edip etmediğine dair Millet Meclisi Başkanından sözlü sorusu (6/902)

367

64. — Mardin Milletvekili Mehmet Ali Arıkan'ın, Batman petrol havzasında çalışan işçilerin grev yapması sebebine dair Çalışma ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlarından sözlü sorusu (6/904)

367

65. — Nevşehir Milletvekili Ramazan Demirsoy'un, yurttta tehlike halini almış bir gericiilik akımı varlığının kabul edilip

	Sayfa
edilmediğine dair, Başbakan'dan sözlü sorusu (6/905)	367
66. — Tokat Milletvekili Mehmet Kazova'nın, Almus baraj gölü içerisinde kaldığı için istismlâk edilen arazilerin bedellerinin ne zaman verileceğine dair Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü sorusu (6/906)	367
67. — Tokat Milletvekili Mehmet Kazova'nın, Almus ortaokulunun, 1964 yılı içinde, hizmete açılıp açılmıyacağına dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/907)	367
68. — Sivas Milletvekili Tahsin Türkay'ın, Başbakan Yardımcısı Kemal Satır'ın, şahsiyle ilgili beyanatının Türkiye Radyolarından yayımlanması sebebine dair Turizm ve Tanıtma Bakanından sözlü sorusu (6/908)	367
69. — Diyarbakır Milletvekili Hilmi Güldoğan'ın, bakımı Karayollarına aidolan bir kısım yolların, bu yıl il bayındırlık müdürlüklerine devrolduğunun doğru olup olmadığına dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/909)	368
70. — Diyarbakır Milletvekili Hilmi Güldoğan'ın, Lice - Kulp - Muş karayolunun yapımına ne maksatla ve hangi tarihte başlandığına dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/910)	368
71. — Diyarbakır Milletvekili Hilmi Güldoğan'ın, Güney - Doğu Anadolu'da bir selüloz fabrikası kurulacağına dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/911)	368
72. — Diyarbakır Milletvekili Hilmi Güldoğan'ın, Lice ilçesinde yapılan evlerin, maksada uygun olarak, ikamete tahsis olunup olunmadığına dair İmar ve İskân Bakanından sözlü sorusu (6/912)	368
73. — Balıkesir Milletvekili Cihat Turgut'un, Millî Savunma ihtiyaçları için Vakıf Zeytinlikler İşletmesinden fazla fiyatla zeytin yağı alındığının doğru olup olmadığına dair Millî Savunma ve Devlet Bakanlarından sözlü sorusu (6/913)	368
74. — Bitlis Milletvekili Müştak Okumuş'un, ilk etütlerinde Tatvan'da kurul-	

	Sayfa
masının münasibolacağı raporla tevsik edilen Çimento Fabrikasının Van'a nakledilmesi sebebine dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/914)	368
75. — Sivas Milletvekili Tahsin Türkay'ın, Doğu Menzil Kumandanı General Faruk Güventürk hakkında, 4 Mart 1964 tarihli Milliyet gazetesinde yayınlanan yazısından dolayı, bir işlem yapıp yapılmadığına dair Millî Savunma Bakanından sözlü sorusu (6/915)	368
76. — Sivas Milletvekili Güner Sarısözen'in, Sivas Valisi Mehmet Varinli'nin başka bir yere nakletilmesi sebebine dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/916)	368
77. — Rize Milletvekili Arif Hikmet Güner'in, Rize'nin İkizdere, Çamlıhemşin ve Kaptanpaşa bölgelerinin kalkınması için 1964 ve müteakip yıllarda, neler yapılmasının düşünüldüğüne dair Başbakan'dan sözlü sorusu (6/917)	368
78. — Rize Milletvekili Arif Hikmet Güner'in, Çay işlerinin müstakil bir teşkilât tarafından yürütülmesi hususundaki çalışmaların bugüne kadar bitirilememesi sebebine dair Tarım ve Gümrük ve Tekel Bakanlarından sözlü sorusu (6/918)	368
79. — Trabzon Milletvekili Zeki Yağmurdereli'nin Basın - İlan Kurumunun 24 sayılı Genel Kurul kararının 8 nci maddesindeki dizgi makinası kullanma mecburiyetinin Anayasamızın 23 ncu maddesine aykırı olup olmadığına dair Maliye ve Turizm ve Tanıtma Bakanlarından sözlü sorusu (6/919)	368
80. — Aydın Milletvekili Reşat Özarda'nın, Atatürk'ün resimlerinin posta pullarından kaldırılması sebebine dair Başbakan'dan sözlü sorusu (6/920)	369
81. — Giresun Milletvekili Nizamettin Erkmek'in, halen kaç il, ilçe ve kasabamızda Hükümet tabipliğinin münhal bulunduğuna dair Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanından sözlü sorusu (6/921)	369
82. — Giresun Milletvekili Nizamettin Erkmek'in Giresun ili Dereli ilçesini Yavuz Kemal bucağına bağliyacık olan yolun inşa ve ikmalinin bir plâna bağli	

olup olmadığına dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/922)

369

83. — Bolu Milletvekili Ahmet Çakmak'ın, orman suçlarından dolayı sulh ceza mahkemelerinde karar altına alınan maktu avukat ücretlerinin kaldırılması veya azaltılmasının düşünüldüğüne dair Adalet ve Tarım Bakanlarından sözlü sorusu (6/923)

369

84. — Kocaeli Milletvekili Hâlden Kısayol'un, malî, iktisadi veya teknik kayıtlar yüzünden gazete kapatılmış olup olmadığına dair Turizm ve Tanıtma ve Maliye Bakanlarından sözlü sorusu (6/924)

369

85. — Samsun Milletvekili İlyas Kılıç'ın, Samsun limanının inşaatından sonra meydana gelen kumsalın tertip ve tanzimi için demiryolunun yerinin değiştirilmesi hususunda ne düşünüldüğüne dair Bayındırlık ve Ulaştırma Bakanlarından sözlü sorusu (6/925)

369

86. — Edirne Milletvekili İlhami Ertem'in, ayçiçeğinin maliyetinden aşağı fiyatla satılmasına soya yağı ithalinin sebeb olup olmadığına dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/926)

369

87. — Edirne Milletvekili İlhami Ertem'in, Toprak Mahsulleri Ofisinin, Edirne ilinde çok düşük fiyatla buğday alımı yaptığı hususunda ne düşünüldüğüne dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/927)

369

88. — Edirne Milletvekili İlhami Ertem'in, Keşan'ın Altıntaş köyü ile Malkara'nın Teberrut ve Davuteli köyleri arasındaki sınır anlaşmazlığını halleden kararnameyi uygulanmaması sebebine dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/928)

369

89. — Samsun Milletvekili İlyas Kılıç'ın, Osmaniye ilçesi Kâmil bucağına bağlı Aşağızeytin köyü civarında ve Kızılırmak üzerinde yapılan köprü'nün devamı olan ve Kunduz orman bölgesi, Ovacık yaylası ve Vezirköprü'ye uzanan yolun yapımının düşünüldüğüne dair Tarım ve Bayındırlık Bakanlarından sözlü sorusu (6/929)

369

90. — Gümüşane Milletvekili Sabahattin Savaşın, işten elçektirilmiş kaç

belediye başkanı bulunduğu dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/930)

369.370

91. — Bolu Milletvekili Turgut Çulha'nın, Basın İlan Kurumu teşkiline dair 195 sayılı Kanunun iptalinin veya bazı maddelerinin tadilinin düşünüldüğüne dair Başbakanından sözlü sorusu (6/931)

370

92. — Ordu Milletvekili İzzettin Ağaoğlu'nun, Danıştay Başkan ve üyeliklerine, Bakanlar Kurulunun bugüne kadar aday göstermemiş olması sebebine dair Başbakanından sözlü sorusu (6/932)

370

93. — Erzurum Milletvekili Ertuğrul Akça'nın, Cumhuriyet Halk Partisine giren Milletvekillerinin beyannamelerinin Başbakanlık makamında imza edilmesi sebebine dair Başbakanından sözlü sorusu (6/933)

370

94. — İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, ortaokulu bitirme sınavlarında bir dersten sınıfta kalan kaç öğrenci bulunduğu dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/934)

370

95. — İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, İstanbul'da yayımlanan Düşünen Adam dergisine ek olarak verilen Yassıada ve sonrası adlı kitabın, Anayasa nizamını, millî güvenlik ve huzuru bozan bazı fiiller hakkındaki 38 sayılı Kanuna aykırı olup olmadığına dair Adalet Bakanından sözlü sorusu (6/935)

370

96. — İsparta Milletvekili Ali İhsan Balın'ın, İsparta ilinin baş harfinin «I» mı, «İ» mi olduğuna dair Millet Meclisi Başkanından ve Başbakanından sözlü sorusu (6/936)

370

97. — Balıkesir Milletvekili Cihat Bilgehan'ın, zeytinyağı fiyatlarının dâhilde ve hariçte korunması için bir taban fiyatı konulması ve müdahale mübayaasına girişilmesinin düşünüldüğüne dair Başbakanından sözlü sorusu (6/937)

370

98. — İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, gece üniversiteleri ve gece yüksek okulları açılması hakkındaki plânın neden kurulmadığına dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/938)

370

99. — Samsun Milletvekili İlyas Kılıç'ın, Ankara'da bazı ilkokullara, öğretime başlamış olmalarına rağmen, cereyan verilmediğinin bilinip bilinmediğine dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/939)

370

100. — Van Milletvekili Muslih Görentaş'ın, Belediye başkanlarının resmî bayramlarda protokol dışı bırakılmasına neden lüzum görüldüğüne dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/940)

370

101. — Mardin Milletvekili Esat Kemal Aybar'ın, Hazineye borçlu Avukat İsmail Munga'nın Mardin Valisi ile sıkı bir samimiyet kurmuş olması sebebine dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/941)

370:371

102. — Samsun Milletvekili Osman Şahinoğlu'nun, Belediye başkanlarının protokolden çıkarılmalarına neden lüzum ve zaruret görüldüğüne dair Başbakan'dan sözlü sorusu (6/942)

371

103. — İstanbul Milletvekili Resit Ülker'in, Adapazarı Belediye Meclisince, bazı mahalle, bulvar ve caddelerin, 27 Mayıs Devriminden sonra konan adlarının değiştirildiği hakkındaki neşriyatın doğru olup olmadığına dair Adalet ve İçişleri Bakanlarından sözlü sorusu (6/943)

371

104. — Erzurum Milletvekili Ertuğrul Akçan'ın, Atina Büyükelçimiz ile ikinci kâtibesi arasında geçen olayın gerçek içeriğinin ne olduğuna dair, Dışişleri Bakanından sözlü sorusu (6/944)

371

105. — Edirne Milletvekili İlhami Ertem'in, 1961 - 1962 yılında Cahit Özden'e 170 bin liraya kiraya verilen Enez dalyanlarının kirasının sene sonunda 17 bin liraya düşürülmesi sebebine dair, Maliye Bakanından sözlü sorusu (6/945)

371

106. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Atina Büyükelçiliğimiz ikinci kâtibesinin merkeze naklinin 4037 sayılı kanundaki objektif kıstaslara göre yapıp yapılmadığına dair, Dışişleri Bakanından sözlü sorusu (6/946)

371

107. — Giresun Milletvekili Nizamettin Erkmen'in, 1964 yılı fındık mahsülü

hakkında alınan kararın, müstahsil malının değer bedelle satılmasını sağlayıp sağlamadığına dair, Başbakan'dan sözlü sorusu (6/947)

371

108. — Samsun Milletvekili İlyas Kılıç'ın, Samsun'un, liman yapımı dolayısıyla bozulduğu için yeniden inşa edilen kanalizasyonda teknik hata yapılmasına kimlerin sebep olduğuna dair Bayındırlık, İmar ve İskân Bakanlarından sözlü sorusu (6/948)

371

109. — Samsun Milletvekili İlyas Kılıç'ın, tütün ekicilerinden kesilen paralarla kurulacağı söylenen Tütünçüler Bankasının ne durumda olduğuna dair, Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/949)

371

110. — Aydın Milletvekili Hilmi Aydınçer'in, İstanbul'daki Yıldız Camiinin tamiri hakkında ne düşünüldüğüne dair, Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/950)

371

111. — Aydın Milletvekili Hilmi Aydınçer'in, Aydın'ın Hasan Efendi mahallesindeki Eski yeni Cami avlusuna bir Müftülük binası yapılması hususunda ne düşünüldüğüne dair, Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/951)

371

112. — Adana Milletvekili Cavit Oral'ın, artan tarımsal kredi ihtiyacının karşılanması için ne gibi tedbir alınmasının düşünüldüğüne dair Başbakan'dan sözlü sorusu (6/952)

371:372

113. — Aydın Milletvekili Hilmi Aydınçer'in, Aydın'ın Karacasu ilçesi Yazır köyü halkı tarafınadan gönderilen 80 imzalı dilekçe üzerinde bir işlem yapıp yapılmadığına dair Başbakan'dan sözlü sorusu (6/953)

372

114. — Diyarbakır Milletvekili Adnan Aral'ın, Atatürk Anıtına çelenk koymak isteyen Edebiyatçılar Birliği üyelerinin karakollara götürülmelerine kimlerin emir verdiğine dair Başbakan'dan sözlü sorusu (6/954)

372

115. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinolu'nun, illerin, köylerin yol ve sularını yapmak için, köylerden nakit para ve angarya istemelerinin Anayasamıza

Sayfa	Sayfa
aykırı olup olmadığına dair Başbakan'dan sözlü sorusu (6/955)	372
116. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, köylerde gezen Sıtma Savaş Teşkilâtına bağlı sağlık memurlarının sağlık müdürlükleri emrine verilmeleri hususunda ne düşünüldüğüne dair Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanından sözlü sorusu (6/956)	372
117. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, Eskişehir'in Sarıcakaya ilçesine, motorla sulama yapılmak üzere, elektrik getirilmesi hususunda ne düşünüldüğüne dair Enerji ve Tabii Kaynaklar, Bayındırlık ve Tarım Bakanlarından sözlü sorusu (6/957)	372
118. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, köylerde yapılan kadastrolar için dekar başına istenen paralara dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/958)	372
119. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, Zirai Donatım Kurumu tarafından çiftçilere verilen gübrelerin miktarının artırılması ve fiyatının ucuzlatılması hususunda ne düşünüldüğüne dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/959)	372
120. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, Eskişehir Basma Fabrikası Müdürünün, son aylarda, kaç mühendisi başka fabrikalara naklettirmiş olduğuna dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/960)	372
121. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, Çifteler ilçesi Tarım Müdürünün, özel bir işde, Devlet arabasını hasara uğrattıp uğratmadığına dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/961)	372
122. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, 1963 ve 1964 yıllarında kaç ar traktör monte ve ithal edildiğine dair Tarım ve Ticaret Bakanlarından sözlü sorusu (6/962)	372
123. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, belediye reislerinin, millî bayramlarda, protokolden neden çıkarıldıklarına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/963)	372:373
124. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, Eskişehir'de elektrik cereyanının sık sık kesilmesini önlemek için ne gibi tedbir düşünüldüğüne dair Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü sorusu (6/964)	373
125. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, bakır fiyatlarının neden yükseltildiğine dair Ticaret ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlarından sözlü sorusu (6/965)	373
126. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, Çifteler ilçesi Toprak Mahsulleri Ofisinin, tüccara, 1964 mahsülü arpa satıp satmadığına dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/966)	373
127. — Mardin Milletvekili Talât Oğuz'un, Güney - Doğu muntakasının, hududa bakan yönünde, kaç kilometrelik sahanın mayımlanmış olduğuna dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/967)	373
128. — Mardin Milletvekili Talât Oğuz'un, Midyat ilçesi tahrirat kâtibinin İdil ilçesine nakli sebebine dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/968)	373
129. — Mardin Milletvekili Talât Oğuz'un, Midyat PTT atlı dağıtıcısı Behçet Bedir hakkında kaç şikâyet ve ihbar bulunduğuna dair Ulaştırma Bakanından sözlü sorusu (6/969)	373
130. — Mardin Milletvekili Talât Oğuz'un, Mardin'in İdil ilçesinde, son üç ay içinde, asayişe müessir ve vatandaşın huzurunu bozan kaç olay olduğuna dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/970)	373
131. — Mardin Milletvekili Talât Oğuz'un, Mardin ili Midyat ilçesi Kaymakamı hakkında bir ihbar ve şikâyet bulunup bulunmadığına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/971)	373
132. — Niğde Milletvekili Asım Eren'in, Hirfanlı'dan Niğde'ye ulaşmış bulunan elektrik enerji hattının Bor ilçesine de götürülmesi işinin 1965 yılından itibaren yapılmasının programa alınıp alınmıyacağına dair Enerji ve Tabii Kaynaklar ve	

Millî Savunma Bakanlarından sözlü sorusu (6/972)

373

133. — Erzurum Milletvekili Gıyasettin Karaca'nın, Adana Belediye Reisi Ali Sepici hakkında verilen doktor raporunun mahiyetinin ne olduğuna dair İçişleri, Sağlık ve Sosyal Yardım ve Adalet Bakanlarından sözlü sorusu (6/973)

-373

134. — Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, Gündoğmuş, Orman İşletme İdaresinin ne zaman kurulduğuna ve İşletme Müdürünün ne gibi çalışma yaptığına dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/974)

373:374

135. — Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, Korkuteli çayından öteden beri bahçelerini sulayan vatandaşların bu sene aynı haktan faydalanıp faydalanmadığına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/975)

374

136. — Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, Antalya'nın Korkuteli ilçesi Yaka köyü içme suyu tesisi için ne kadar para harcandığına dair Köy İşleri Bakanından sözlü sorusu. (6/976)

374

137. — Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, Antalya Valisinin, özel idare bütçesini arzusuna göre kullandığının doğru olup olmadığına dair İçişleri ve Bayındırlık Bakanlarından sözlü sorusu (6/977)

374

138. — Van Milletvekili Şükrü Kösereisoglu'nun, Van ve Hakkâri'de Merinosculuğu teşvik ve geliştirmek için hangi tedbirler alındığına dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/978)

374

139. — Adana Milletvekili Mehmet Geçioğlu'nun, Çukobirlik'e Genel Müdür tayini konusunda ne düşünüldüğüne dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/979)

374

140. — Sivas Milletvekili Tahsin Türkay'ın, asayişini teminle görevli zabitanın kanun dışı tutum ve davranışlarını önlemek için alınması düşünülen tedbirlerin neler olduğuna dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/980)

374

141. — Ordu Milletvekili Şadi Pehlivanoglu'nun, Turizm ve Tanıtma eski Bakanı

Nurettin Ardıçoğlu'nun, 30 . 9 . 1964 tarihindeki Avrupa tetkik seyahati esnasında Yugoslavya'ya uğrayıp Devlet Başkanı Tito ile özel görüşme yapıp yapmadığına dair Başbakanından sözlü sorusu (6/981)

374

142. — İstanbul Milletvekili Zeki Zeren'in, Belgrad ve Viyana'daki üç Osmanlı Vezir ve kumandanının mezarları hakkında ne düşünüldüğüne dair Dışişleri ve Turizm ve Tanıtma Bakanlarından sözlü sorusu (6/982)

374

143. — Aydın Milletvekili Hilmi Aydınçer'in, Kıbrıs Adasının taksimi konusunda ne düşünüldüğüne dair Başbakan ve Dışişleri Bakanından sözlü sorusu (6/983)

374

144. — Aydın Milletvekili Hilmi Aydınçer'in, Rusya ile Hükümetimiz arasında yapılan Kültür Anlaşmasının mahiyet ve şümulünün ne olduğuna dair Başbakan ve Dışişleri Bakanından sözlü sorusu (6/984)

374

145. — Zonguldak Milletvekili Kenan Esengin'in, Isparta Milletvekili Sadettin Bilgiç'in Konya'da 11 Ekim 1964 Pazar günü yaptığı konuşmaya dair Adalet Bakanından sözlü sorusu (6/985)

374:375

146. — Aydın Milletvekili Hilmi Aydınçer'in, Atatürk Orman Çiftliğinde bulunan ağaçların imar ve bakımı konusunda ne düşünüldüğüne dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/986)

375

147. — Ankara Milletvekili Muhlis Ete'nin, memleketimizde bir otomobil sanayii kurulması hususunda hazırlıklar yapıldığı hakkındaki beyanata dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/987)

375

148. — Bingöl Milletvekili M. Sıddık Aydar'ın, Bingöl - Karlıova yoluna 1963 ve 1964 yıllarında ne miktar para harcandığına dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/988)

375

149. — Bingöl Milletvekili M. Sıddık Aydar'ın, Nureculuğun ne olduğuna ve Tüzüğü bulunup bulunmadığına dair, Başbakanından sözlü sorusu (6/989)

375

150. — Eskişehir Milletvekili Seyfi Öztürk'ün, Anayasa Mahkemesince iptal edilen bir kanun sebebiyle bir kısım Hazine

mallarının, karar geriye yürütülmek suretiyle Cumhuriyet Halk Partisine nasıl verildiğine dair Başbakan'dan sözlü sorusu (6/990) 375

151. — Diyarbakır Milletvekili Adnan Aral'ın, Doğu ve Güney - Doğu istikametlerine motorlu tren işletilmemesi sebebine dair Ulaştırma Bakanından sözlü sorusu (6/991) 375

152. — İzmir Milletvekili Sükrü Akan'ın, zeytinyağı müstahsılının korunması için ne gibi tedbirler düşünüldüğüne dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/992) 375

153. — Niğde Milletvekili Asım Eren'in, Ekim ve Kasım 1964 ayları içinde kaç tren kazası olduğuna dair Ulaştırma Bakanından sözlü sorusu (6/993) 375

154. — İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, yabancı memleketlere işçi gönderilmesi işinde, bütün muamelelerin açık bir şekilde ilân edilmesi gibi bir usul konulmasının düşünüldüğüne dair Çalışma Bakanından sözlü sorusu (6/994) 375

155. — İzmir Milletvekili Mustafa Uyar'ın, mimari projelerle, statik hesap ve projelerin vize edilmesi konusundaki ihtilâfın aşılmasının ve hukuksal yönünün ne olduğuna dair İmar ve İskân Bakanından sözlü sorusu (6/995) 376

156. — Diyarbakır Milletvekili Adnan Aral'ın, Lice ilçesi Çise köyünde ölümle sonuçlanan kavganın suçlularını yakalayabilmek için, Jandarma takip ekiplerinin köy halkına işkence yaptıkları hakkındaki şikâyetin Bakanlığa intikal ettirilip ettirilmediğine dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/996) 375:376

157. — Kırşehir Milletvekili Halil Özmen'in, başgardıyan, gardıyan ve adliye odacılarının, mesailerine mukabil az olan ücretlerinin halli hususunda ne düşünüldüğüne dair Adalet Bakanından sözlü sorusu (6/997) 376

158. — Diyarbakır Milletvekili Adnan Aral'ın, Devlet Demiryolları işçilerine, Anayasanın vadettiği ücret verilmesi hususunda bir tedbir alınıp alınmadığına dair Ulaştırma Bakanından sözlü sorusu (6/998) 376

159. — İzmir Milletvekili Şinasi Osma'nın, bugünkü Futbol Federasyonunun Türk futboluna faydalı olup olmadığına dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/999) 376

160. — Edirne Milletvekili İhrami Ertem'in, vilâyetçe işten el çektirilen, Havsa ilçesinin Abaylar köyü muhtarının, bu işle ilgili, müracaat ve dilekçelerine cevap verilmemesi hakkındaki söylentilerin doğru olup olmadığına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/1000) 376

161. — Aydın Milletvekili Hilmi Aydınger'in, Söke ilçesinde toprakların çoraklaşmasının önlenmesi ve bir Toprak Tahvil ve Tohum İslah İstasyonu kurulması hususlarında ne düşünüldüğüne dair Tarım Bakanından sözlü sorusu. (6/1001) 376

162. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, Sivrihisar'ın, Gerenli köyü Başöğretmeninin Mihaliççik'in Sulyeler köyü öğretmenliğine hangi sebeplerle nakledildiğine dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/1002) 376

163. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, Mihaliççik Tahrirat Kâtibinin Çiftler Tahrirat Kâtipliğine nakledilmesi sebebine dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu. (6/1003) 376

164. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, Eskişehir'in bir kısım köylerinde öğretmen bulunmaması sebebine dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu. (6/1004) 376

165. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, Eskişehir'in İnönü nahiyesinde muvakkat hububat alım merkezi açılması hususunda ne düşünüldüğüne dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/1005) 376

166. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, Devlet tiyatrolarının bilet satışları sisteminde bir değişiklik yapılmasının düşünüldüğüne dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu. (6/1006) 376

167. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, Sivrihisar'ın Kaymaz bucağındaki sulama kanalları üzerine bir bent yapılması hususunda ne düşünüldüğüne

dair Köy İşleri Bakanından sözlü sorusu.
(6/1007)

376:377

168. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoğlu'nun, Eskişehir'in İnönü nahiyesinde bir pancar tesellüm merkezi açılması hususunda ne düşünüldüğüne dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu. (6/1008)

377

169. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoğlu'nun, Eskişehir'in İnönü nahiyesinde, yapımı yarım kalmış bulunan su kanallarının ikmali hususunda ne düşünüldüğüne dair Köy İşleri Bakanından sözlü sorusu. (6/1009)

377

170. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoğlu'nun, Eskişehir'in Sarıcakaya ilçesindeki ahşap köprüünün yerine demir ayak ve üstü beton köprü yapılmasının düşünülüp düşünülmeyeğine dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/1010)

377

171. — Tokat Milletvekili Mehmet Kazova'nın, Turlhal ilçesinin Pazar bucağına bağlı Gendigelen köyünün 5 Km. mesafelik yolunun yapımına başlanmaması sebebi-ne dair Köy İşleri Bakanından sözlü sorusu (6/1011)

377

172. — Aydın Milletvekili Hilmi Aydınçer'in, Aydın ili göçmenlerinden Faik Kamçı'ya tahsis edilen evin istirdadı eihetine gidilmesi sebebi-ne dair Köy İşleri Bakanından sözlü sorusu. (6/1012)

377

173. — Edirne Milletvekili İlhami Ertem'in, Edirne'nin ova yollarının, rampalarla, Devlet yoluna bağlanmasının hangi teşkilâtın görevi olduğuna dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu. (6/1013)

377

174. — İzmir Milletvekili Şükrü Akkan'ın, Millet Meclisi Genel Seçiminin Ekim 1965 de yapılması hakkındaki beyan muvacehesinde, Yüksek Seçim Kurulunun ara seçimleri için evvelece vermiş bulunduğu kararın hukukî değerinin ne olduğuna dair Başbakan'dan sözlü sorusu. (6/1014)

377

175. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoğlu'nun, Çifteler ilçesinde yapılan, Atatürk Anıtının açılması merasimine dair İşleri Bakanından sözlü sorusu (6/1015)

377

176. — Çanakkale Milletvekili Ahmet Nihat Akay'ın, aşırı sol cereyanlarla mücadelede bugünkü mevzuatın yeterli olup olmadığına dair Adalet ve İşleri Bakanlarından sözlü sorusu. (6/1016)

377

177. — Çanakkale Milletvekili Ahmet Nihat Akay'ın, Türkiye Öğretmen Dernekleri Millî Federasyonunun siyasetle uğraştığı iddiası karşısında Bakanlığın harekete geçip geçmediğine dair Adalet Bakanından sözlü sorusu (6/1017)

377

178. — Burdur Milletvekili Nadir Yavuzkan'ın, Antalya - Eskişehir arasında döşenmiş olan pipe - line hattının geçtiği tarlaların istimlak bedellerinin ne zaman ödeneceğine dair Millî Savunma Bakanından sözlü sorusu (6/1018)

377:378

179. — Burdur Milletvekili Nadir Yavuzkan'ın, Devlet Tarım Sektöründeki istihsal artışını ve kalkınmayı gerçekleştirmek üzere sağladığı imkânları köylere duyurma işinde ne yapıldığına dair Ticaret ve Tarım Bakanlarından sözlü sorusu. (6/1019)

378

180. — Burdur Milletvekili Nadir Yavuzkan'ın, Burdur'un Gölhisar ilçesinde, gölün kurutulan kısımlarından, dağıtılan arazilerin dönümünün kaçır liradan değerlendirildiğine dair Başbakan'dan sözlü sorusu. (6/1020)

378

181. — Burdur Milletvekili Nadir Yavuzkan'ın, Burdur'a yapılacak kapalı spor salonunun, bugüne kadar, ihale edilmemesi sebebi-ne dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/1021)

378

182. — İzmir Milletvekili Şükrü Akkan'ın, T. C. Ziraat Bankası Genel Müdürlüğüne Tarım Kredi Kooperatifi memurlarının sendikaya girmelerini önlemek için gerekli önleyici tedbirlerin alınması hakkında şube ve ajanslara gizli bir genel emir gönderilip gönderilmediğine dair Ticaret ve Çalışma Bakanlarından sözlü sorusu (6/1022)

378

183. — Diyarbakır Milletvekili Recai İskenderoğlu'nun, Mevlevî ve Bektaşî âyinlerinin yapıldığı ve bu âyinlere bakanlarla parti liderlerinin katıldıkları hak-

kındaki haberlerin doğru olup olmadığına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/1023)

378

184. — Diyarbakır Milletvekili Recai İskenderoğlu'nun, Millî Emniyet raporlarının, Anayasanın sağladığı hak ve teminatların karşısında, bir özellik taşıyıp taşımadığına dair Başbakan'dan sözlü sorusu (6/1024)

378

185. — Çanakkale Milletvekili A. Nihat Akay'ın, Erzurum ve Diyarbakır verici tesislerine, iki yıllık plân döneminde ne miktar yatırım yapıldığına dair Turizm ve Tanıtma Bakanından sözlü sorusu (6/1025)

378

186. — Yozgat Milletvekili İsmet Kıpısız'ın, Ereğli Demir - Çelik tesisleri inşasında vukubulan ve Bakanlığa intikal etmiş bulunan suiistimal mevzuunda, şimdiye kadar, ne gibi işlem yapıldığına dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/1026)

378

187. — Aydın Milletvekili Hilmi Aydınçer'in, Aydın'ın Köşk nahiyesinin Batısından akanmakta olan Köşk Çayının ıslahının biran evvel ele alınması üzerinde ne düşünüldüğüne dair Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü sorusu (6/1027)

378

188. — Aydın Milletvekili Hilmi Aydınçer'in, Aydın'ın Bozdoğan ilçesi ile Yazıkent ve köyleri arasında muvasalayı temin için Akçay üzerinde bir köprü yapılması hususunda ne düşünüldüğüne dair, Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/1028)

378:379

189. — Kocaeli Milletvekili Süreyya Sofuoğlu'nun, aziz vatanımızın ve milletimizin bütünlüğünü bozucu ve parçalayıcı neşriyat yapan 15 kadar radyo istasyonunun faaliyetine karşı, tedbir olarak neler yapıldığına dair Turizm ve Tanıtma Bakanından sözlü sorusu (6/1029)

379

190. — Kırşehir Milletvekili Halil Özmen'in, Kırşehir ili ile ilçe ve köylerinde tütün ve haşhaş ekimi için ne düşünüldüğüne dair Gümrük ve Tekel Bakanından sözlü sorusu (6/1030)

379

191. — Erzurum Milletvekili Nihat Diler'in, Ankara - Erzurum - Kars arasında motorlu tren işletilmesinin düşünülmüşlüğüne dair Ulaştırma Bakanından sözlü sorusu (6/1031)

379

192. — Erzurum Milletvekili Nihat Diler'in, Erzurum'a bağlı ilçelerin bâzı büyük nahiyelerinde birer PTT ajansı açılıp açılmıyacağına dair Ulaştırma Bakanından sözlü sorusu (6/1032)

379

193. — Kırşehir Milletvekili Halil Özmen'in, Kırşehir'in ilçeleri ile bu ilçelere bağlı köylerde, bugüne kadar, kaç adet tohum temizleme ve ilâçlama istasyonu binası yapıldığına dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/1033)

379

194. — Kastamonu Milletvekili Ali Özdikmenli'nin, Ordu ve Kastamonu illerine, 1964 yılı içinde karayolları için ne miktar ödenek ayrılmış ve ne kadarının harclanmış olduğuna dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/1034)

379

195. — Kastamonu Milletvekili Ali Özdikmenli'nin, muvakkat ve muayyen hizmetler kararnamesine göre yevmiyeli teknik eleman olarak çalışan kaç kişi bulunduğuna dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/1035)

379

196. — Kastamonu Milletvekili Ali Özdikmenli'nin, Devrekâni Ortaokulunda, kaç senedir lisan öğretmeni bulunmadığına dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/1036)

379

197. — Kastamonu Milletvekili Ali Özdikmenli'nin, Denizli ve Kastamonu illerine, DSİ Genel Müdürlüğüne, 1964 yılı için ne miktar ödenek ayrılmış ve ne kadarının harclanmış olduğuna dair Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü sorusu (6/1037)

379

198. — Yozgat Milletvekili İsmet Kıpısız'ın, mevcut mevzuatın, il genel ve belediye meclislerinin yetkilerini ve görevlerini tam olarak ifa etmelerine yeterli olup olmadığına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/1038)

379

199. — Erzurum Milletvekili Gıyasettin Karaca'nın, Erzurum'da restore edilmekte

Sayfa	Sayfa
olan Ulu Camiin hangi tarihte halkın hizmetine açılacağına dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/1039)	379:380
200. — Erzurum Milletvekili Gıyasettin Karaca'nın, Erzurum Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesinin, katı olarak, ne zaman açılacağına dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/1040)	380
201. — Bursa Milletvekili Sadrettin Çağa'nın, Bursa - Eskişehir ve Bursa - Balıkesir yol güzergâhının değiştirilmesi için bir hazırlık olup olmadığına dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/1041)	380
202. — Çanakkale Milletvekili A. Nihat Akay'ın, eski yazıyla yazıldıkları ve basıldıkları için kütüphanelerde unutulmuş eserlerin yeni yazıyla yayımının düşünülüp düşünülmediğine dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/1042)	380
203. — Sivas Milletvekili Tahsin Türkyay'ın, 20 . 5 . 1959 tarihinden itibaren, Amerika Birleşik Devletlerinden ve sair devletlerden ne kadar nebati yağ ithal edildiğine dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/1043)	380
204. — Aydın Milletvekili Reşat Özarda'nın, Türkiye'de mevcut borsaların ıslahı konusunda bir tedbir alınmasının düşünülüp düşünülmediğine dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/1044)	380
205. — Aydın Milletvekili Reşat Özarda'nın, Yüksek İslâm Enstitüsünün kuruluş gayesinin ne olduğuna dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/1045)	380
206. — Amasya Milletvekili Nevzat Şener'in, yılbaşı münasebetiyle köylere gönderilen tebriklerin bedeline ve posta masraflarına dair Köy İşleri Bakanından sözlü sorusu (6/1046)	380
207. — Balıkesir Milletvekili Cihat Turgut'un, Ayvalık boğazındaki fenerlerin onarımının hangi tarihte yapılmış ve bu iş için ne kadar para sarf edilmiş olduğuna dair Ulaştırma Bakanından sözlü sorusu (6/1047)	380
208. — Kırşehir Milletvekili Halil Özmen'in, köylümüzün küçükbaş hayvanlarının hastalıklardan korunması için ne gibi çareler düşünüldüğüne dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/1048)	380
209. — Sakarya Milletvekili Muslihittin Gürer'in, zabıtada bir reform yapılmasının düşünülüp düşünülmediğine dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/1049)	380
210. — İzmir Milletvekili Şinasi Osma'nın, Sovyetler Birliği tarafından Kıbrıs'a silâh cephane ve malzeme yardımı yapılmasının, Hükümetimizin Sovyetler Birliği ile kurmak istediği iyi dostluk ve konsuluk münasebetleri ile bağdaşıp bağdaşmadığına dair Dışişleri Bakanından sözlü sorusu (6/1050)	380:381
211. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, Almanya ve diğer memleketlere anlaşma harici giden işçilerimizin de kazandıklarını göndermelerine neden izin verilmemesine dair Maliye ve Çalışma Bakanlarından sözlü sorusu (6/1051)	381
212. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, memleketimizdeki şap hastalığına karşı ne gibi tedbirler alındığına dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/1052)	381
213. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, Şeker Fabrikası tarafından, 1964 senesinde, Eskişehir çiftçilerine tohumluk buğday yetiştirmek maksadıyla, verilen buğdayın bedelinin geri istenmesi hususunda ne düşünüldüğüne dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/1053)	381
214. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, tasfiye olunan Eskişehir Basma Fabrikasının hisse senedi bedellerinin hissedarlara, bugüne kadar, ödenmemesi sebebine dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/1054)	381
215. — Sakarya Milletvekili Muslihittin Gürer'in, Hükümetin istifasından 21 . 2 . 1965 tarihine kadar hangi dairelere kimlerin tayin edilmiş olduğuna dair Başbakanından sözlü sorusu (6/1055)	381
216. — Çorum Milletvekili Faruk Küreli'nin, Çorum Merkez Polis Karakolunda vatandaşlara fena işlem yapıldığını ve İskilip Kaymakamının makamında bazı vatandaşları dövdüğünün doğru olup	

	Sayfa
olmadığına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/1056)	381
217. — Ankara Milletvekili İbrahim Sıtkı Hatipoğlu'nun, iki Millet Partili senatörün istifaları ile ilgili bir açıklamanın radyoda yayınlanması için TRT Haberler Dairesi mesullerine, baskı yapıp yapılmadığına dair, Başbakan'dan sözlü sorusu (6/1057)	381
218. — Ankara Milletvekili İbrahim Sıtkı Hatipoğlu'nun, İçişleri Bakanının şey-lâp bölgesine gittiğinin bültende tekrar edilmesi için TRT Haberler Dairesine, telefonla, baskı yapıldığının doğru olup olmadığına dair, Başbakan'dan sözlü sorusu (6/1058)	381
219. — Aydın Milletvekili Hilmi Aydınçer'in, Kuşadası ilçesinin Hükümet yardımı ile imarı hususunda ne düşünüldüğüne dair Turizm ve Tanıtma ve İçişleri Bakanlarından sözlü sorusu (6/1059)	381
220. — Erzurum Milletvekili Ertuğrul Akça'nın, General Electric Firmasından satın alınan dizel elektrik lokomotiflerine dair, Ulaştırma Bakanından sözlü sorusu (6/1060)	381
221. — Amasya Milletvekili Reşat Arpacıoğlu'nun, İşçi Sigortaları Kurumunca, Yenışehir Süleyman Sırrı sokaktaki 7 apartman için, alınan istimplâk kararının sebebi-nin ne olduğuna dair Çalışma Bakanından sözlü sorusu (6/1061)	381:382

	Sayfa
222. — İstanbul Milletvekili Oğuz Oran'm, Yunan Ethnos gazetesinde, Kıbrıs konusunda Başbakana atfen neşredilen özel demecinin gerçek olup olmadığına dair Başbakan'dan sözlü sorusu (6/1062)	382
223. — Bitlis Milletvekili Nafiz Giray'm, Birinci Beş Yıllık Plânda yapılması öngörülen ve Güney - Doğu Bölgesinde kurulması kararlaştırılmış bulunan Çimento Fabrikasının yerinin tesbit edilip edilmediğine dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/1063)	382
224. — İzmir Milletvekili Şinasi Osma'nın, 27 Mayıs 1960 tarihinden bu yana Spor - Toto gelirleri ile memleketin çeşitli bölgelerinde yapılan veya onarılan spor tesislerine dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/1064)	382
225. — Trabzon Milletvekili Ali Rıza Uzuner'in, plânlı kalkınma döneminde, yıllara göre kalkınma hızının ne miktarda gerçekleştiğine ve İlk Beş Yıllık Programda bir değişikliğin düşünülüp düşünülmediğine dair Başbakan'dan sözlü sorusu. (6/1065)	382
226. — Ankara Milletvekili İbrahim Sıtkı Hatipoğlu'nun, milletvekillerinden, içkili olarak kürsüye çıkmak suretiyle Meclise karşı saygı dışı hareket edenler hakkında ne gibi tedbirler düşünüldüğüne dair Millet Meclisi Başkanından sözlü sorusu. (6/1066)	382

1. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

Mardin Milletvekili Esat Kemal Aybar, Mardin ilinde son zamanlarda görülen asayişsizlikler, bu olaylar karşısında valinin tutumu, açık bulunan Emniyet Müdürlüğüne tâyin yapılması,

Bitlis Milletvekili Müştak Okumuş, kısmi uzun sürmesi sebebiyle Bitlis ilinde bir buçuk aydan beri yem sıkıntısı çekildiği, hay-

vancılıkla geçinen ve güç durumda kalan vatandaşlara yem yardımı yapılması ve kredi verilmesi konularında gündem dışı demecite bu-lundular.

Giresun Milletvekili İbrahim Etem Kılıçoğlu'nun, İstanbul Emniyet Teşkilâtında kaçakçılık, hırsızlık, uyuşturucu madde, beyaz kadın ticareti ve bunlarla ilgili konularda inceleme

yapmak üzere, Anayasanın 88 nci maddesi gereğince kurulması kabul edilen Meclis Araştırma Komisyonuna üye seçimi yapıldıysa da ayırım sonunda adayların yeter sayı sağlamadıkları, gelecek birleşimde tekrar seçim yapılacağı,

Komisyonlardaki açıklara yapılan üye seçimi sonucunda adayların yeter sayı sağlıyarak seçilmiş oldukları bildirildi.

Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, Devlet Radyosunun TRT Kanunu hükümlerini ihlâl edici tarafsız radyo olmaktan çıkıp partizan bir davranış içerisinde bulunduğu iddia ve isnatlarının gerçek olup olmadığı hususunu incelemek üzere Anayasanın 88 nci maddesi gereğince bir Meclis Araştırma Komisyonu kurulmasına dair önergesi hakkında Anayasa Komisyonundan henüz rapor gelmediği için konunun gelecek birleşime bırakıldığı bildirildi.

Ankara Milletvekili Burhan Apaydın'ın, Kozlu olayları, TRT mevzuu, İstanbul Emniyet Teşkilâtında araştırma yapılmasının kabulü ve bakanlara hariçten yapılan müdahale konularında Hükümet hakkında, Anayasanın 89 ncu maddesi uyarınca, gensoru açılmasına dair önergesi okundu. Bu önerenin Ana-

yasaya aykırı bulunması sebebiyle muameleye konmamasına dair A. P. Grubu adına Gümüşane Milletvekili Sabahattin Savaçı'nın önergesi görüşülerek kabul olundu.

Cumhuriyet Senatosu Adana Üyesi Mehmet Ünal ve iki arkadaşının, Cumhuriyet Senatosu Teşkilât kanunu teklifi ile Millet Meclisi İdare Âmirlerinin Türkiye Büyük Millet Meclisi Memurları Teşkilâtı hakkındaki 5509 sayılı Kanunu değiştiren 231 sayılı Kanunun 1 nci maddesinin değiştirilmesine ve bu kanuna bazı hükümler eklenmesine dair kanun teklifi ve Anayasa Komisyonu mütalâası ile Plân Komisyonu ve Maliye Komisyonu raporlarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerden sonra, tekliflerin Devlet memurları kanunu tasarısını görüşmek üzere kurulan Geçici Komisyona havale edilmesi hakkındaki önergeler kabul olundu.

28 . 4 . 1965 Çarşamba günü saat 10.30 da toplanılmak üzere (saat 18.25 te) Birleşime son verildi.

Başkan
Başkanvekili
Mekki Keskin

Kâtip
Yozgat
İsmet Kapısız

Siirt
Süreyya Öner

SORULAR

Yazılı sorular

1. — Konya Milletvekili Kadirean Kaflı'nın Ayasofya Müzesinin tekrar cami haline konup konmaması hakkında ne düşünüldüğüne dair yazılı soru önergesi, Başbakanlığa gönderilmiştir. (1/713)

2. — Konya Milletvekili Kadirean Kaflı'nın, bazı turistik yolların bakımının neden ihmal edildiğine dair yazılı soru önergesi, Başbakanlığa gönderilmiştir. (7/714)

3. — Ankara Milletvekili Burhan Apaydın'ın, İstanbul'daki Marmara Yelken Kulübü'nün

işgal etmekte olduğu bir gayrimenkulün, bu kulüp lehine, Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğüne istimlâkini teminen ne gibi işlemler yürütüldüğüne dair yazılı soru önergesi, İmar ve İskân ve Devlet bakanlıklarına gönderilmiştir. (7/715)

4. — Ankara Milletvekili Burhan Apaydın'ın, Ragıp Sarımahmudoğlu İthalât ve İhracat Firmasına, Ticaret Bakanlığını temsil etmesi için, resmî bir belge verilip verilmediğine dair yazılı soru önergesi, Ticaret Bakanlığına gönderilmiştir. (7/716)

2. — GELEN KÂĞITLAR

Tasarılar

1. — İstanbul Teknik Üniversitesi 1963 bütçe yılı Kesinhesap kanunu tasarısı (1/844) (Sayıştay Komisyonuna)

2. — Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 1963 bütçe yılı Kesinhesap kanunu tasarısı (1/845) (Sayıştay (Komisyonuna))

3. — Ege Üniversitesi 1963 bütçe yılı Kesin-

hesap kanunu tasarısı (1/846) (Sayıştay Komisyonuna)

4. — İstanbul Üniversitesi 1963 bütçe yılı Kesinhesap kanunu tasarısı (1/847) (Sayıştay Komisyonuna)

5. — Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 1963 bütçe yılı Kesinhesap kanunu tasarısı (1/848) (Sayıştay Komisyonuna)

6. — Devlet Üretme Çiftlikleri Genel Müdürlüğü 1963 bütçe yılı Kesinhesap kanunu tasarısı (1/849) (Sayıştay Komisyonuna)

7. — Tekel Genel Müdürlüğü 1963 bütçe yılı Kesinhesap kanunu tasarısı (1/850) (Sayıştay Komisyonuna)

8. — 1963 bütçe yılı Kesinhesap kanunu tasarısı (1/851) (Sayıştay Komisyonuna)

9. — Karayolları Genel Müdürlüğü 1963 bütçe yılı Kesinhesap kanunu tasarısı (1/852) (Sayıştay Komisyonuna)

Teklifler

10. — Cumhuriyet Senatosu Sivas Üyesi Rifat Öçten'in, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 29 ncu maddesinin 2 nci fıkrasının değiştirilmesi hakkında kanun teklifi (2/834) (Maliye ve Plân komisyonlarına)

11. — Eskişehir Milletvekili Seyfi Öztürk'ün, Anadolu Üniversitesi kanun teklifi (2/835) (Millî Eğitim ve Plân komisyonlarına)

12. — İzmir Milletvekili Şükrü Akkan ve 2 arkadaşının, İzmir ilindeki Örfü Belde gedik ve zemin haklarının tasfiyesine dair kanun teklifi (2/836) (İçişleri Komisyonuna)

13. — Zonguldak Milletvekili Mehmet Ali Pestileci ve 2 arkadaşının, Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu tarafından satılan kömürden il özel idare hissesi alınması hakkında kanun teklifi (2/837) (Sanayi, İçişleri ve Plân komisyonlarına)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma saati: 10,30

BAŞKAN — Başkanvekili Mekki Keskin

KÂTIPLER : Süreyya Üner (Siirt), İsmet Kıpısız (Yozgat)

BAŞKAN — Birleşimi açıyorum.

3. — YOKLAMA

BAŞKAN — Yoklama yapılacak. Otomatik cihazlara lütfen işaret buyurunuz.

(Yoklama yapıldı.)

BAŞKAN — Yoklama işlemi bitmiştir.

Çoğunluğumuz yoktur. Bugün saat 15,00 te toplanmak üzere oturumu kapatıyorum.

Kapanma saati: 10,35

İKİNCİ OTURUM

Açılma saati: 15,00

BAŞKAN — Başkanvekili Mekki Keskin

KATIPLER : İsmet Kapısız (Yozgat), Süreyya Öner (Siirt)

BAŞKAN — Oturumu açıyorum.

3. — YOKLAMA

BAŞKAN — Yoklama yapılacak. Otomatik cihazla lütfen işaret buyurunuz.
(Yoklama yapıldı.)

BAŞKAN — Yoklama işlemi bitmiştir, çoğunluğumuz vardır; görüşmelere başlıyoruz.

4. — BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. — *Balıkesir Milletvekili Cihat Turgut'un, son günlerde inkişaf gösteren sol cereyanlar, 23 Nisan günü Kızılay'da geçen olaylar ve bu cereyanlar karşısında Hükümetin halkı uyarması, tedbirler alması gerektiğine dair demeci*

BAŞKAN — Sayın Cihat Turgut, gündem dışı konuşmanız ne hakkında idi?

CİHAT TURGUT (Balıkesir) — Son günlerde inkişaf gösteren sol cereyanlar hakkında konuşacağım.

BAŞKAN — Buyurunuz.

CİHAT TURGUT (Balıkesir) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri, lütfen bahsedilen bir imkân ile huzurunuzda yapacağım bu konuşmanın Heyeti Celileniz tarafından ilgi ile karşılanacağına emin bulunuyorum.

Konu millî bütünlüğümüzü gün geçtikçe tehdideden ve gelişen korkunç bir ejdere aittir.

Bu konuşmayı kalpleri milliyet duyguları ile dolu olduğuna inandığım büyük milletimizin sayın temsilcileri olan sizlere, Türk olanlara Türklüğe inanmışlara, kölelik ve uşaklığı lânetliyenlere armağan ediyorum.

Doğu'dan - Trakya'ya, Samsun'dan - Akdeniz'in ılık sularına kadar olan sahaya yayılmış Türküm diyen herkese, her zümreye, basına genç kuşaklara sesleniyor Hükümetimizden azimle bu acayip ve tehlikeli gidişe bir son vermesini istiham ediyorum.

Muhterem arkadaşlar,

Mer gün her yerde endişe izhar edilerek ko-

nuşulan bir problem vardır. Gözle görülüp elle tutulur hale geldiği halde meçhul varlıklar tarafından büyülenmiş gibi uzaktan seyirei kaldığımız bu mesele sosyalizm patenti altında pervasız şımarık ve küstah davranışı ile basına, sanat çevrelerine işçi topluluklarına fakir halk tabakaları arasına zehirli bir yılan gibi süzülerek girmek isteyen kızıl sosyalizm meselesidir.

Millet olarak devamlı bir şekilde çeşitli tezahürlere şahit oluyor istikbal için endişe duyuyoruz. Yeni Anayasanın getirdiği sosyal devlet anlayışını yazı ve fikir hürriyeti görüşünü maddeleri zorlamak suretiyle kendi çıkarlarına istismara yeltenenler evvelâ mer'i Ceza Kanununun 141 ve 142 nei maddelerinin kaldırılması için kampanya açtılar ve gazete sütunlarında dergilerde makale, fıkra ve karikatürler yayınlıyarak mevcut idareyi ve rejimi plânlı olarak hırpalamaya başladılar. Hele son yıllarda tiyatrolarımızda birer sanat şaheseri olarak halka sunulan oyunlarla, geleneklerimizi, ahlâk kurallarımızı, aile bağlarımızı sarsacak kadar ileriye gittiler. Aklın ve haysalanın almasına imkân olmayan edebe aykırı, gizlilik içerisinde kalması gereken cinsi davranışları aleni şekilde sanat namı altında sahnelerimize soktular. Kitapçıkların vitrinlerini süsleyen hele bâzılarının itina ve hususi bir dikkatle halkın gözüne sokarcesına teşhir ettikleri sosyal yayınlara ne buyurulur? Rengâ renk ambalâjlar içerisinde komünistliği en tatlı ve en şirin görünüşüyle takdim eden bu kitapların çeşitleri dik-kati çekecek kadar çoğalmıştır. Yeni nesli, prog-

ramlı, sistemli, bilgili ve korkunç bir şekilde zehirliyorlar. Buna karşı biz Parlâmento olarak ne yapıyoruz? İnat ve gurur uğruna giriştiğimiz münakaşalarla kızıkların ekmeğine yağ sürüyoruz.

Yüksek müsamahanıza sığınarak huzurunuzda getirdiğim bu konuda bardağı taşıran son damla 23 Nisan günü millî bir bayram günü Ankara'nın en kalabalık semti olan Kızılay'da cereyan etmiştir. İki gün devam eden ve fakat basında önemi kadar yer almıyan bu olay küçümsenmeyecek kadar korkunç ve dudak bükülmiyecek kadar ciddi ve tehlikelidir.

23 Nisan günü öğleden sonra saat 16,15 e kadar Atatürk Bulvarı üzerinde yer yer kümelmiş, aralarında kız öğrencilerin de bulunduğu mütaaddit gruplar, adını ilk defa duyduğum bir gazete satıyorlardı. Gazete, gazeteyi satanlar ve satış tarzı alışageldiğimiz einsten değildi. Üstleri başları temiz şık giyinmiş güzel konuşan göğüsleri bir fakültenin rozetleri ile süslü aynı ağızdan aynı tekerlemeleri tekrar eden yüksek tahsil gençliğinden ibaret topluluklardı. Gayeleri para kazanmak değil taraftar kazanmaktı. Maksatları alkı tahrik etmek fikir satmaktı. Tesbit edebildiğim beş gruba dâhil 20 den fazla kızlı erkekli üniversitelinin ağızından çıkan cümleler aynı mealde idi. Hükümete büyük gazetelere müttetikimiz Amerika'ya çatılıyor. Servet sahipleri açıkça tehdidediliyordu.

Aldıkları talimat üzerine bu aydın gazete müvezzilerinin metan reklamını yapmak için kullandıkları kelimeleri, sarf ettikleri cümleleri aynen tesbit ettim. Sırasıyla arz ediyorum:

«Rotatife karşı, basın ağalarına karşı» Dönüşüm»

«Dönüşüm aydının ve emekçinin gazetesi.»

«Amerikalıların Viyetnam'da öldürdükleri mâsum kadınların iç yüzünü yazıyor.»

«Sosyalist ve aydın gençliğin sesi Dönüşüm.»

«Yarıma bugünden gidilir, Dönüşüm bir lira.» ve en sonra Türkiye'yi nurlu istikbale getireceği küstahça ve pervasızca ilân edilen bu gazetenin yazarları arasında, şimdi isimlerini tekrardan tiksinti duyduğum meşhur ve müseccel iki kızılım adı zikrediliyordu. Hükümet merkezinde, Parlâmentonun, Millî Emniyetin, en yüksek Devlet memurunun vazife gör-

düğü bir yerde zabıta vazifesini sadece millî şüuru henüz yok edilememiş halk topluluğu ifa etti. Kanunların yapıldığı bir şehirde kanunsuzluğun müessesem bir timsalini veren ne idiği belirsizlere çoşan halk ve milliyetçi gençlik gereken cevabı verdi. Yumruğunu vurdu, gazetelerini parçaladı ve yaktı. Bu meselemin şu anda adalete intikal edip etmediğini, samimiyetle itiraf etmek isterim ki, bilmiyorum. Ama zabıta, olayın vukuunda ancak 20 dakika sonra hâdise yerine gelebildi.

Olanlar dehşet vericidir. Yarımın idarecisi ve Devlet adamı olmaya namzet bu gençlerin tutumu, istikbal için bugünün politikacısını uzun uzun düşündürmelidir. Bu mâsum çocuklar bilerek veya bilmiyerek hayranı olduğu veya devamlı telkinlerle hayran bırakıldığı zehirli fikirleri yaymaya ve satmaya me-mur edildiler. Perde arkasında olanlar biliyorlardı ki üniversite gençliğinin bir nevi dokunmazlığı vardır. Onlar Atatürk'ün memleketi kendilerine emanet ettiği bir topluluğun temsilcileri idi. İşte kızıl patronlar bu asil gençlik arasından bulabildikleri zayıf iradeli birkaç zavallıyı âmallerine hizmet için vasıta olarak kullanmak istediler.

Hükümetimizin ısrarla dikkatini çekiyorum. Olay çok mühimdir. Üzerine titizlikle eğilmelidir. Hoş görürlüğün ve demokratik icabının bu kadarı fazladır. Bugün ayakta kalabiliyor isek bunu acaip tatbik şekli olan bizim demokrasimize değil Atatürk terbiyesi ile yetişmiş damarlarında asil kan taşıyan asil Türk halkının ve gençliğinin şuur ve anlayışına borçluyuz. (Alkışlar)

Büyük maddi menfaatler veya yarım için hayal edilen çekici ümitler karşılığında kızıl sistemin öncülüğünü üzerine alanlar saygı duymaları, hürmet beslemeleri icabeden Parlâmentoya alenen hakarete bulunuyor, milletvekili ve senatörlere her vesile ile saldırıyor, millî irade ile alay ediyorlar. Yarattıkları politikacı tipi ile çizilen karikatürlerin taşıdığı mâna meydandadır. Gaye Parlâmentoyu halkın gözünden düşürmek seçim müessesesini zedelemek ve en kısa yoldan hedefe varmak, işte işin iç yüzü ve meselenin çözüm noktası.

Muhterem arkadaşlar geri kalmış bir milletin fertleriyiz. Ortam onlar için alabildiğine

müsaittir. Halkımızın yaşayışı değişiyor, ihtiyaçlar artıyor. Herkes her aile biraz daha iyiyeye ve güzele sahibolmaya gayret ediyor. Hükümetler en halisâne niyetlerle bu imkânları halka sağlamaya çalışırken kızıl patronlar tahrik yollarını araştırarak işleri çkmaza sokmaya çalışıyor. Kendilerine idealist, toplumeu, ilerici, aydın, emekçi, sosyalist gibi, meşhur Bizim radyonun kullandığı terimleri maleden bizdeki Pekin komünistlerinin lüks apartmanlarda içkilerden viskiyi tercih ettiklerini, her birinin ayda 5 - 20 bin lira kazandıklarını, senede birkaç defa Avrupa seyahati tertibettiklerini ve birçokuklarının da yabancı kanallardan nemalandıklarını halkımızın bilmesi ve öğrenmesi lâzımdır.

Bir orman işletmesinin davetine icabet ederek bir hafta misafir kalan ve her gün üç şişe viskiyi rahatlıkla içen maruf bir sosyalist yazarın asıl fikri anlaşılma: genç bir Karadenizli orman mühendisi kendisine aynen şunları söylemiştir; arkadaşlar bu hâdiseye bir ay evvel cereyan etmiştir: «Üstat,» demiştir, «korkarım ki, özlediğiniz idare gelirse sizin hissenize bir şişe gazoz bile düşmeyecek.» en hâlisane dileklerle tahakkukuna çalışılan sosyal adalet sloganı, sözüm olan sosyalistler tarafından zenginlere ve servete karşı kullanılan bir silâh haline getirilmiştir. Namuslu insanların emek ve alın teri karşılığı bir ömür vererek elde ettiği varlığı yağma edilecek, taksime uğrıtacak bunun adına sosyalizm ve yapılacak işe de sosyal adalet denecek, İşte bu memlekette hainliği sabit olmuş, Demir Perde gerisine firar ederek Devlet ve Hükümeti aleyhine en galiz küfürleri savurmuş olan dangalı ve siçilli komünist Nazım Hikmet'in millî bir kahraman olduğunu pervasızca ilân edenlerin iç yüzleri budur. Ölüsünün ve dirisinin propagandalarını milletin gözü önünde yapan kızılaların Hükümet mekanizmasına sızdıkları da bilinen bir hakikattir. İdareye kol atmış bu ahtapotun kollarını kırma zamanı gelmiş ve hatâ geçmiştir.

Balıkesir'e bağlı bir ilçe olan Bürhaniye'nin Gömeç bucağında inşa edilen yeni bir okula (Tonguç İlkokulu) adının kimler tarafından verilip vaftiz edildiğini Hükümetten sormak isterim. Köylülerin okullarına Atatürk adının

verilmesini ısrarla istemelerine karşı yetkililerce verilen Tonguç adı nereden gelmektedir? Kimdir bu millî kahraman?

Yurdun uera bir köyünde suç işlediği iddiası ile muhakemesi hâlâ devam etmekte olan basit bir köy imamı için adeta Hükümet kuvvetleri seferber edilmişti. Fakat, şirket halinde çalışan plânlı, programlı rejim düşmanı kızillara karşı iktisadi düzeni baltalayan radyo, kitap, gazete, dergi, tiyatro gibi korkunç kuvvetlere sahip mutlu aydınlara karşı her nedense kayıtsız kahyırız. Aşırı sağ tehlikelidir. Ama asıl tehlike ortanın solunda, solun en kenarında bulunduğunu geometrik terimlerle ifade eden komünist ağalardır. Sayın Hükümetten bütün imkânları ile halkı uyarmasını hazırlıklı bulundurmasını Atatürk'ün «komünizm nerede görülürse ezilmeli.» vasiyetini yerine getirmesini bütün samimiyetimle istirham ediyorum. Saygılarımla. (Bravo sesleri, alkışlar)

2. — *Eskişehir Milletvekili Şevket Asbuzoğlu'nun, Çifteler'de geçen bir adli hâdiseye, bu olayların artmış bulunduğu, Hükümetin bunları tahkik ederek tedbir alması lâzımgeldiği hakkında demeci.*

BAŞKAN — Sayın Asbuzoğlu ne hakkında efendim?

ŞEVKET ASBUZOĞLU (Eskişehir) — Çifteler'de cereyan eden bir hâdiseye dolayısıyla Hükümetin dikkatini çekmek üzere konuşacağım.

BAŞKAN — Buyurunuz.

ŞEVKET ASBUZOĞLU (Eskişehir) — Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri, basit adli bir hâdiseye dolayısıyla söz almış bulunuyorum. Gaye, adli hâdisenin mahiyeti hakkında bir konuşma yapmak değildir. Bir zihniyeti Sayın Hükümete, daha dikkatli, daha müteyakkız bulunması için haber verilmesi sadedinde bu kürsüden, arz edeceğim.

19 Nisan Pazartesi günü Eskişehir Çifteler kazasında ziraat teknisyeni Sedat Akalın'la arkadaşları akşam üzeri lokantada yemek yiyor. Evine gitmek üzere iken başka bir lokantada yemek yemekte olan Sıtkı Uğur isminde bir hâkim arkadaş garsonla haber gönderiyor, «bir kahvemi içmezler mi» diye. Bunun üzerine ziraat teknisyeni gidiyor, yanına oturuyor. Bir-

likte konuşmakta iken ayrı bir masada oturmuş içki içmekte olan İl Genel Meclis Üyesi Âkif Öztürk isminde bir arkadaş buna bir söz atıyor, «sen hâlâ bize gelmiyecek misin» diye. Buna cevap veriyor, karşılıklı münakaşa yapıyorlar, «Ben istersem iki saatte adam astırırım» diyor. Bunun üzerine Hâkim Sıtkı Bey bunun ayıp bir şey olduğunu ifade ediyor. Birbirlerine karşılıklı birşeyler söylüyorlar. Ve nihayet o esnada nereden geldiği bilinmiyen ve fakat o il genel meclisi âzası Âkif Öztürk.. (Sol taraftan «Özüpek, Özüpek» sesleri) Özür dilerim, soyadını iyice ezberliyememişim. (Soldan «Eskişehir'lisin, Eskişehir'lisin» sesleri)

Henüz bir şey söylemedim. Sonunu alsanız da söyleseniz olmaz mı?

BAŞKAN — Müdahale etmeyin arkadaşlar. Bayurun efendim.

ŞEVKET ASBUZOLĞU (Devamla) — Özüpek'in 7, 8, tane yakın arkadaşı bu ziraat teknisyeni arkadaşımızın üzerine hücum etmek suretiyle, rakı şişeleri ile, su şişeleri ile bir hayli yaraladıktan sonra hâkimin ve orada bulunan diğer bir kaç kişinin yardımı ile ziraat teknisyeni götürülüyor. İş adliyyeye intikal ediyor, müddeiumumi geliyor ve şimdi tahkikatı devam ediyor. Ben işin o safhasında değilim.

Şimdi, bu yalnız ziraat teknisyenine karşı işlenmiş bir suç değildir. Bundan önce aynı kazada Toprak Mahsulleri Şefine, Pancar Bölge Şefine, veteriner hekime, Hükümet Tabibine, hâsılı bu kazada çalışan şube müdürü vaziyetinde olan pek çok Devlet memurlarına karşı bu tehditlerin her gün yapıldığını haber alıyoruz. Son hâdisse dolayısıyla Çifteler'e gittiğim zaman, gayet samimi olarak arz ediyorum, Başkana da daha önce söz vermiş bulunuyorum, her hangi bir parti çekişmesine girmek için değil, fakat bir kazada Adalet Partisi Başkanlığı yapan ve aynı zamanda İl Genel Meclis Üyesi olan bir kimsenin bu şekilde Devlet memurlarına olu-orta söz atarak umumi yerlerde sarf ettiği sözlerden dolayı Hükümeti ikaz ediyorum. Fakat Çifteler'deki Devlet memurları korku içindedirler, iş göremez hale gelmişlerdir (Soldan vah, vah, sesleri), Vah vah diyen kimselerin bizzat buna sebebiyet verdiğini söylediğim; ama daha evvel Başkana söz verdiğim için sabrediyorum. 15 gün önce de yine bir Devlet memuruna ağır surette bir Adalet Partili

hakaret etmiş, kendisi zorla yakalatılabilmiş; müsebbiplerinin kimler olduğunu bu kürsüden değil, tamamen parti işi olduğu için bunları mahallinde sırası geldikçe (Soldan «vah, vah, vah» sesleri) vah vah çeken arkadaşlarımıza anlatacağım. Onun için rica ediyorum. Bilhassa son günlerde bir belediye reisi vardır ki, bu kazada, makamında oturduğu görülmemiştir. Her gün Ankara'da bir Bakanın yanındadır. Ne iş yapar bu zat, Çifteler'in Belediye Reisi midir, yoksa Bakanlıkta bilmem nelerin takipçisi midir? Bunu kestirmek kabul değildir. (Soldan «Bilmem ne ne demektir, ne demektir o tâbir» sesleri) Arz edeyim. vatandaş işi takipçisi midir diyoruz. Bilmem nenin mânasını siz benden iyi bilirsiniz.

BAŞKAN — Karşılıklı konuşmaya meydan vermeyiniz. Siz fikrinizi söyleyiniz, cevap vermeyiniz.

ŞEVKET ASBUZOĞLU (Devamla) — Eskişehir'in bu Çifteler kazasında bu heyecanlı hava devam etmektedir. Memurlar akşam üzeri dışarı çıkamıyacak hale gelmişlerdir. (A. P. sıralarından, vah, vah sesleri) Ben hakikati bu kürsüden arz ediyorum, bu vah vahların hesabını yarın kimlerin vereceğini hiç kimse kestiremez. Gülmelerinizin, vahvahlarınızın hesabını yine kendiniz ödemeye mecbur kalırsınız. (Soldan gülüşmeler) Onun için Hükümeti ikaz ediyorum, bu kazadaki memurun huzuru yoktur. Hükümet buraya müfettiş mi gönderecek, ne gönderecekse göndersin, hâdiseleri tetkik ettirsin, suçlu memur varsa, partizan memur varsa cezasını versin; ve fakat haysiyetli, ahlâklı memurların iki partizanın elinde oyuncak olmamasına meydan vermesin. Bunu söylemek istiyorum.

3. — Adana Milletvekili Mehmet Geçiöğlü'nün, Çukobirlik müessesesinin Genel Müdürsüz idare edildiği, Birliğin bünyesindeki kooperatiflerden bâzıların ortaklara ödediği mahsul bedellerinden % 5 kestiği, bâzıların tam ödeme yaptığı, Birlik memurları arasında huzursuzluk bulunduğu, Ticaret Bakanlığının bu müesseseye tarafsız bir Genel Müdür tayini ile gerekli tefişleri yaptırması icabettiği konularında demeci.

BAŞKAN — Sayın Geçiöğlü.

MEHMET GEÇİOĞLU (Adana) — Adana'daki Çukobirlik müessesesi hakkında konuşacağım.

BAŞKAN — Gayet kısa olmak şartıyla buyurun.

MEHMET GEÇİOĞLU (Adana) — Muhterem arkadaşlarım, bayram tatili münasebetiyle seçim bölgemi dolaştım. Adana'nın Çukurova, Çukobirlik isminde büyük bir iktisadi müessesesi var. Bu müessese uzun müddeten beri umum müdürsüz idare edilegelmektedir. Mütadit defalar Ticaret bakanları ile görüş-tük. Buraya bir umum müdür tâyin edin, bu-dadaki aksaklıkları izale edin demişsek de maalesef bir netice elde edemedik. Bu Birliğin ortakları tarafından bendenize beyan edilen hususları huzurunuzda teker teker arz edeceğim.

2834 sayılı Kanun hükmüne göre bu Birliğin yıllık toplantısı yapılması gerekirken maalesef bugüne kadar bu toplantı yapılmamış ve yapılmamaktadır. Bunun sebebi nedir? Kooperatiflerin toplantısı bitmiş; ama bir türlü bugünkü idareciler bu toplantıyı yapmak istemezler ve kaçınırlar. Ticaret Bakanından rica ediyorum, bunun sebebi nedir, izah ederlerse memnun olacağım.

Ortakların Birliğe vermiş oldukları mahsül bedellerinden bir kısmı % 5 i tevkif edilmek suretiyle mahsül sahiplerine verilmetke fakat öyle kooperatifler var ki, yüzde yüze kadar ödemiş. Bu ödemeler kimler namına yapılmış, bunu öğrenmek istiyorum. Halbuki ellerindeki nizam ve talimatnamelere göre bu birlikler ve kooperatifler % 5 i hakikaten tevkif etmeleri lâzımgeliyorsa umumi bir muameleye tabi tutulması lâzımgelir. Bir kısmına yüzde yüz öder, diğer kısmına da seninkini vermiyorum derse bu husustaki idare şeklini takdirlerinize arz ederim. Gazetelerde hepinizin okuduğu meşhur bir mihmandar hâdisesi vardır. Bu mihmandar hâdisesini biliyorsunuz, gazetelerde okudunuz, bunu burada tekrar etmeye lüzum görmüyorum.

BAŞKAN — Sayın Geçioğlu, bir dakikanızı rica edeyim, bu gündem dışı konuşmalar kısaca mâruzatta bulunmak içindir.

MEHMET GEÇİOĞLU (Adana) — Bu mihmandar hâdisesinin yolsuzluğu hakkında mahalde müfettişler tetkifler yapmış, murakabe

yapmış, fezlekesini hazırlamış idarecilere takdim etmiş. Bir taraftan adliyeye intikal etmesi lâzımgeldiği halde maalesef adliyeye intikal etmemiştir. Suç vardır, veya yoktur, bu hususta efkârı umumiyenin tenvir edilmesi lâzımdır. Eğer suçlu ise memur cezalandırılır. Suçsuz ise efkârı umumiyeye suçsuz olduğu ilân edilir. Bir türlü mevcudolan dosya adli-yeye intikal etmektedir. Sebepleri nelerdir?

Birlikte çalışan memurlar arasında huzursuzluklar had safhaya gelmiş bulunmaktadır. Bunun sebebi, âmili nedir? Bunu bilmiyorum; ama başlıca sebebi hence idarecilerin zihniyet ve hatalı hareketlerinden mütevellittir. Bir arkadaşım burada biraz önce izah ettiler. Bu hatalı hareketlerle, bu zihniyetle memur üzerindeki tazyiklerin hakikaten kanuni şekilde yapılması lâzımdır. Bunlar hem Devlete hem de halka küskünlük halindedirler. Sebepleri nedir, paylaşlamıyan koz nedir, bunu anlamıyorum.

Bu müessese Ticaret Bakanlığına bağlı bir müessesedir. Ticaret Bakanlığı bu müessesede kendi müfettişleri vasıtasıyla tetkif ve murakabe hakkından mahrum mudur, bunu da bilmiyoruz. Bu kadar şikâyete rağmen Ticaret Bakanlığı müfettişlerini gönderip burada murakabe yapmamaktadır. Bunun da, Sayın Vekil burada yok, kendilerinden daha evvel rica etmişim, buraya tarafsız bir umum müdür gönderirseniz hem bu iktisadi müesseseyi kurtarmış olursunuz, hem de oradaki memurların istikbâllerleriyle oynayanlara set çekmiş olursunuz demişim. Maalesef bugüne kadar bir netice elde edemedik. Bu müessesesinin kendi bünyesinde şubeleri var. Bu şubeler vekâletle idare ediliyor. Bir masanın memuru aynı zamanda o şubeyi de idare ediyor. Ama bu kısa bir zaman devam eder, altı ay kadar devam eder nihayet, senelere devam etmez ya. Uzun zamandan beri şubeler böyle şu masadaki şahsın idaresi altında idare edilegelmektedir. Acaba bu iktisadi bir müessese olarak elimizde tuttuğumuz ve yalnız Çukurova'nın değil bütün, altı vilâyetin de toprak mahsullerini sinesinde bulunduran bu birliğin işleri muntazam şekilde gidiyor mu? Asla gitmiyor.

BAŞKAN — Sayın Geçioğlu, mevzuu enine boyuna tetkik etmek fırsatımız yoktur. Lütfen

kısaca ifade ediniz, umumi hatlara dokununuz kâfidir.

MEHMET GEÇİOĞLU (Devamla) — Pe-kiyi Sayın Başkan. Bu Birliğin kendi bünyesinde 20 - 25 kooperatifi vardır. Senede 300 ilâ 400 milyonluk ciro yapıyor. Billhassa pamuk mahsul-leri üzerinde çiftçiye sağladığı menfaatler çok büyüktür. Ama bugün çiftçiler bu Birliğin tu-tumundan dolayı bu müesseseden ayrılma kara-rına varmışlardır. Sebebini artık Ticaret Ba-kanlığı mahalline göndereceği müfettişleri vası-tasıyla tetkik ettirsin, görsün ki, biz burada bir politika oyunu değil bir hakikati ifade ediyoru-z. Bunu diyen arkadaşlarım belki var ama bu bir hakikattir, kendi memleketimin bir dertidir bu. Bu niçin halledilmiyor bunu anlıyamıyo-ruz.

Sayın Hükümetten istinham ediyoruz, bu meseleye el koysun, teftişini yapsın, murakabe-sini yapsın, oradaki onbinlerce ortağın huzuru-nu iade etsin.

Hürmetlerimle. (Alkışlar)

BAŞKAN — Gündem dışı söz isteyen başka arkadaşlar da var. Onlara da gelecek Birleşim-de söz vereceğiz.

4. — *Meclis komisyonları bugünlerde kesif bir mesai yapmak durumunda oldukları için üye-*

lerin Genel Kurulun öğleden evvelki toplantıla-rına katılamadıkları, bu sebeple şimdilik bu top-lantılardan vazgeçilmesi hususundaki gruplar adına verilen önerge.

BAŞKAN — Gündeme geçmeden önce bir önerge vardır, onu okutacağım.

Millet Meclisi Başkanlığına

Meclis aslî ve geçici komisyonları, bugünler-de kesif bir mesai yapmak durumunda bulun-dukları için üyeler, sabahları saat 10,30 da ya-pılması kararlaştırılan Genel Kurul toplantıları-na katılma imkânını bulamamaktadırlar.

Her iki kısımdaki çalışmaların aksamaması için şimdilik öğleden evvelki Genel Kurul top-lantılarından vazgeçilmesini arz ve teklif ederiz.

28 . 4 . 1965

C. H. P.

Grup Başkanvekili
Maraş

Kemalî Bayazıt

C. K. M. P.

Grup Başkanvekili Y.

Çankırı

Rahmi İnceler

BAŞKAN — Efendim, önergeyi oylarınıza

sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

A. P.

Grup Başkanvekili
Gümüşane

Sabahattin Savaçı

M. P.

Grup Sekreteri

Yozgat

İsmet Kapısız

5. — GÖRÜŞÜLEN İŞLER

1. — *Siyasi partiler kanunu tasarısı ile Ada-na Milletvekili Kasım Gülek ve Kemal Earıb-rahimoğlu'nun, Siyasi partiler kanun teklifleri ve Geçici Komisyon raporu (1/560, 2/378, 2/591) (S. Sayısı: 527) (1)*

BAŞKAN — Siyasi partiler kanununun 4 neü ve 5 neü bölümlerini görüyoruz arkadaşlar. Bu-yurun Sayın Kırca.

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ COŞKUN KIRCA (İstanbul) — Muhterem arkadaşlar, ta-sarının Komisyona hazırlanmış olan metninin 18, 19, 20 neü maddeleri yerine 15 neü madde olarak bir partilerarası önergeyle teklif edilen metnin yerine ve ayrıca tasarının 21, 22, 23, 24 neü maddeleri yerine yine partilerarası verilmiş

olan bir önergeyle 16 neü madde olarak tedvin edilen maddeleri Komisyonunuz Meclisin görüş-lerinin ışığı altında yeniden tedvin edeceğinden bu iki madde hakkındaki takrirlerin Komisyona iade edilmesini istinham ediyorum, efendim.

BAŞKAN — Komisyona bu iki madde hak-kındaki önergeler verilecektir. Söz sırası Sayın Tahsin Demiray'ın, buyurun.

TAHSİN DEMİRAY (İstanbul) — Önerge-ler geri alındığına göre nasıl konuşacağız Sayın Başkan?

BAŞKAN — Bir dakikanızı rica ediyorum, Sayın Demiray. Komisyondan gelen yeni tedvin şekillerini okutuyorum.

Yüksek Başkanlığa

17, 18, 19 ve 20 neü maddeler yerine 15 neü madde olarak aşağıdaki maddenin ilâvesini arz ve teklif ederim.

(1) 527 S. Sayılı basmayazı 6 . 2 . 1964 tarihli 49 ncu Birleşimin sonundadır.

«İl teşkilâtı :

MADDE 15. — 1. İl kongresi, sayısı binden fazla olmamak üzere, parti tüzüğüne göre, ilçe kongrelerince seçilen delegelerden kuruludur. İl başkanı ile il yönetim ve disiplin organları üyeleri, il kongresinin tabii üyeleridir.

İl kongresi, iki yıldan fazla olmamak üzere parti tüzüğüne göstereceği süreler içinde toplanır.

2. İl yönetim organı, il başkanının başkanlığında olmak üzere, parti tüzüğüne göstereceği sayıda yedi ilâ onbeş üyeden kurulur.

İl yönetim organının il kongresince nasıl seçileceği, merkez yönetim organınca ne gibi hallerde ve nasıl işten el çektirileceği ve geçici yönetim organının nasıl kurulacağı parti tüzüğünde gösterilir. İşten el çektirme kararının il yönetim kuruluna bildirilmesinden başlayarak üç ay içinde il kongresi eski delegelerle toplanarak yeni daimî il yönetim kurulunu seçer.

3. İl teşkilâtının diğer organları, il başkanı ile il disiplin organlarıdır. Bunların il kongresince nasıl seçileceği ve il disiplin organının üye sayısı parti tüzüğünde gösterilir.

4. Bu maddede yazılı organların görev ve yetkileri parti tüzüğünde belirtilir.»

Geçici Komisyon Sözcüsü
İstanbul
Coşkun Kırca

Yüksek Başkanlığa

21, 22, 23 ve 24 ncü maddeler yerine 16 ncı madde olarak aşağıdaki maddenin ilâvesini arz ve teklif ederim.

«İlçe teşkilâtı :

MADDE 16. — 1. İlçe kongresi, ilçe çevresindeki muhtarlık bölgelerinde oturan partiye kayıtlı üyelerin parti tüzüğü ile düzenlenen şekilde seçtikleri sayısı altıyüzü aşmayan delegelerden kurulur. İlçe başkanı ile ilçe yönetim organı ve - varsa - ilçe disiplin organı üyeleri, ilçe kongresinin tabii üyeleridir.

İlçe kongresi, iki yıldan fazla olmamak üzere parti tüzüğüne göstereceği süreler içinde toplanır.

2. İlçe yönetim organı, ilçe başkanının başkanlığında olmak üzere beş ilâ onbir üyeden kurulur.

İlçe yönetim organının ilçe kongresince nasıl seçileceği, il yönetim organınca veya merkez yö-

netim organınca ne gibi hallerde ve nasıl işten el çektirileceği ve geçici yönetim organının nasıl kurulacağı parti tüzüğünde gösterilir. İşten el çektirme kararının ilçe yönetim kuruluna bildirilmesinden başlayarak üç ay içinde ilçe kongresi eski delegelerle toplanarak yeni daimî ilçe yönetim kurulunu seçer.

3. İlçe başkanının seçimi ve ilçe teşkilâtı organlarının görev ve yetkileri parti tüzüğü ile gösterilir.

4. Siyasi partiler, illerin merkez ilçelerinde de ilçe teşkilâtı kurabilirler.»

Geçici Komisyon Başkanı
İstanbul
Coşkun Kırca

BAŞKAN — Komisyonda yeniden tedvin edilen metni okuttum. Bunun üzerinde yeniden görüşme açacağız. Arzu edenlere söz vereceğim, buyurun Sayın Demiray.

TAHSİN DEMİRAY (İstanbul) — Millet Meclisinin sayın üyeleri, tasarının hiç şüphesiz en mühim bölümü müzakeresini yaptığımız bu bölümdür. O derece ki, Anayasamızın ve rejimimizin siyasi zembereği bu bölümdür, dersek mübalâğa etmiş olmayız. Rejimimizin vazgeçilmez müessesesi siyasi partiler ise ve Türkiye'de hâkimiyet kayıtsız şartsız milletin olduğuna göre, partilerimizin bu millet hâkimiyetini nasıl sağlayacaklarını bu bölümün maddeleri gösterecektir. Millî hâkimiyet birinci derecede seçimlere ve vatandaşın oylarına dayanır. Ve bu seçimler partilerde en uç kademelerden başlar. Binaenaleyh, gerek Hükümet tasarısı, gerek komisyonun tadili ve nihayet evvelce yapılmış bir anlaşmaya göre meydana getirilmiş ve bu defa komisyon tarafından resmen ortaya konulmuş bulunan, 16 ncı madde halinde ortaya konulmuş bulunan bu hükümler buna kâfi midir? Yerine getirecek takatte midir? Müsaadenizle şimdi onun üzerinde duralım.

Burada deniliyor ki, kongreler en uçta, en son, en nihai kalem olarak ilçeden başlıyor ve bu ilçeye vatandaş, partili vatandaş, parti üyesi nasıl iştirak ediyor? «İlçe çevresinde köy ve mahalle muhtarlık bölgelerinde partiye kayıtlı üyelerin parti tüzüğü ile düzenlenen şekilde seçtikleri sayısı altıyüzü aşmayan delegelerden kurulur.» deniyor. Hata, demokratik hata birinci adımda işte burada başlıyor. İlçe kongrelerinin âzami had-

di altıyüzdür. B'zdeki ilçelerin en küçüğü de yüz civarında köyü ihtiva eder. Binaenaleyh bir parti tasavvur ediniz ki, orta derecede bu parti çevresinde beş - on bin âzası vardır. Bu beş - on bin âza hiçbir zaman kongreye doğrudan doğruya iştirak ederek partinin ve memleketin meselelerinin müzakeresine katılarak reylerini kullanma imkânına malik olamayacaktır, ebet müddet. Ne olacaktır?.. Birinci merhalede hiçbir şey konuşmadan köylerde, mahallelerde bir seçim yapılacak, naipler seçilecek. Yani birinci merhalede vatandaş, partili kendi iradesini, kendi düşüncelerini, kendi imkânlarını, kendi inisiyatifini terk edecek, kendi arasından seçeceği bir iki zata havale edecektir. Bunlara direktif verebilecek mi'dir? Hayır. Evvelinden müzakeresini yaparak, bâzı fikirleri tartışarak, bir neticeye bağlamış olarak bunlara direktif halinde verebilecek mi? Hayır. Ne yapacak; sadece orada 600 ü aşmaması için, hedef bir tavan vardır. Bu tavana sığması için, sadece bu gaye ile, sadece bu zaruretten evvelinden verilmiş bir peşin hükümle bu kadar olacak demiş, birisi. Ve buna uymak için bütün vatandaş kitleleri zorlanıyor ve bütün haklarından, söz hakkından, münakaşa hakkından, memleket meselelerini ortaya koyma hakkından mahrum bırakılıyor. Sadece, sen git, sen git diye bir seçim yapılıyor ve kongre nerede yapılıyor, bu müzakereler nerede yapılabiliyor? İlçede yapılıyor. O halde arkadaşlar biz esas gayeyi şekle, bâzı zaruretlere asla feda edemeyiz. Türkiye'de birinci kademede parti kongreleri mutlaka bütün partili üyelerin bu çevrede miktarı ne ise iştirak edebilecekleri çapta olmalıdır. Eğer bu olmazsa daha birinci merhalede niyabet başlıyor, vesayet başlıyor, demokrasi ölüyor. Buna çare bulunmadıkça (Hâkimiyet kayıtsız, şartsız milletindir.) levha halinde kalmaya mahkûmdur.

Neden mahkûmdur? Çünkü bu hâkimiyet meselesini Türkiye'de yürütebilecek olan ve rejimin vazgeçilmez unsurları olan partilerdir. Partiler kendi içlerinde bunu sağhyamadıkları takdirde vatandaşın önüne vatandaşın istediği listeler çıkamıyacak, fikir cereyanları çıkamıyacak, ana görüşler istikamet alamıyacak ve bu suretle bu kürsüden ifade edildiği gibi demokrasinin tamamen zıddı olan oligarşik idare devam edecektir. Peki biz inkılâpları niye yaptık, niye yaptık inkılâpları? Cumhuriyet İnkılâbını, 27 Mayıs İn-

klâbını?.. Peki neye dayandırılıyor? Oligarşinin karşısında değil miyiz. Ve hâkimiyetin halka mal edilmesi için değil midir? Geçirmiş olduğumuz en az 50 yıllık mücadele bu değil mi? Ve bilhassa kendimize örnek aldığımız, model gösterdiğimiz Alman Anayasası, yok Alman siyasi partiler kanunu, ki çıkmadı bu kanun, hedefi nedir? Nasyonal sosyalizme, tek parti sistemine karşı milleti korumak için değil midir? O halde esas gaye bu olduğuna göre bizde de sureti mutlaka da ve katiyede milli hâkimiyeti, tesis edecek olan yürütecek olan siyasi partiler ise bu siyasi partilerde bu mekanizmayı, bu zembereği hakkiyle kurmaya mecburuz. Efendim imkân yok!.. İmkân araştıracağız. Ya milli hâkimiyeti esas tutacak veya oligarşiye gideceksiniz. Burada bu fikirler ifade edildi. Onun için nerden geldi bu buraya? Biz nereden bu fikre geldik?.. Efendim köy ve mahalle frotman olmasın ve oraya kadar parti teşkilâtını göndermiyelim. Gücümüz de yetmez. Geçen tatbikat bunu göstermiştir, diyoruz. Diyoruz ama bunu gösterdi diye o kutuptan bu kutba gitmek bence yersizdir, hatalıdır, veballidir; demokrasimize karşı bu veballidir. Ne yapmalıyız? Vatandaş kütlesini birinci derecede, birinci kongreye iştirak etmenin yollarını mutlaka aramalıyız. Asıl mesele buradadır. Nasıl yaparız? Mutlaka sizin mülki taksimat, şu hâlâ mer'i kanunlar gibi Meşrutiyetin birinci yılından kalma İdare Vilâyat Kanunu mer'i bulunduğu için bu taksimatı vilâyat idari taksimat bizim esas demokrasi prensiplerimize, gayelerimize, inkılâplarımıza uymuyorsa ille evirip, çevirip bizi mevut bilmem nereden kalma teşkilâta uydurmak mecburiyetinde miyiz? Buna göre bunları düzenleyiniz. Hedefimizi, maksadımızı, gayemizi kaybetmeyiniz. Gayemiz demokrasidir. Halkın hâkimiyetidir, idareye iştirakidir. Buna engel olacak her maniayı buradan kaldırınız. Binaenaleyh eğer son bir merhale yapmak istiyorsak, ilçede partiler eğer çok kalabalık büyük partilerse onlara bâzı imkânlar veriniz. Meselâ deyiniz ki; itibari ilçeler kurup sırf vatandaşın büyük kalabalığını bölüp, fakat birinci kongreye iştirak ettirilebilmesi için bâzı nahiyeleri de, bucakları da itibari ilçe farz ederek oralarda da kongrelerimizi pekâlâ yapalım. Eğer bu halk salonlardan taşıyorsa, sizin korkunuz yalnız bu ise, yani imkânsızlık ise, o halde lütfen bu kalabalığa göre, onları birinci

kademede fakat hepsini iştirak ettirecek bir şekil bulunuz. Yok böyle yapmaz da daha birinci merhalede vatandaş gayet seyrek bir elekten ele-yip yüzde doksanını atıp, sadece yüzde onu ile kongre yaptırırsanız, yüzde doksanını sükûta mahkûm ederseniz bunun adı demokrasi değildir, bunlar modern siyasi partiler değildir. Bu itibarla görüyorsunuz ki, demokrasimizin siyasi zembereği, esas gayesi, hedefi, maksadı işte beşinci bölümde şu şimdi onaltı olan, evvelki 21, 22, bilmem 23 olan maddeler de yatmaktadır. En mühim şeylerden bir tanesi de seçimle gelmiş olan heyetlerin, idare kurullarının yukarıdan veto edilmesi yani tebehtlenmesi, geri itilmesi hâdisesidir. Bu siyasi partiler kanunu oligarşik idareye son verecek ve Türkiye'yi hakiki demokrasiye götürecektse, bu esas maksada hakkiyle hizmet edebilmek için halkın, reyine hürmet etmemiz lâzımgelir. Yani vatandaşın reyi ile gelmiş idare heyetlerini bir üst kademenin bertaraf edebilmesi onun hakkı değildir. Böyle bir şeytani tathikat, işte bu kanunla bunun asıl aksini yapmalıyım, bunu önliyelim, önleyici maddeler konmalıdır. Ama efendim parti yürümüyor, idare heyeti çalışmıyor, ne yapalım? Vazifesini yapmayan suiistimal eden insanları ne yapıyoruz; mahkemeye veriyoruz. Partiler de idare heyetleri siyasi yoldan siyasi kararlarla veto edememeli-dirler. Onlar, ancak parti içerisinde, varsa suçları, hataları hakem heyetlerine verilmek suretiyle, ancak o yolla yani kazai yoldan, parti içindeki kazai yoldan onu bertaraf etme yolu aranmalıdır. İşte görüyorsunuz ki, asıl zemberek buradadır ve bana göre çok ters bir zihniyetle bu tasarı hazırlanmıştır. O kadar terstir ki, izah edeyim, parti tavandan başlamış, genel başkan-dan başlamıştır. Nasıl kuracağız?. Aşağı, aşağı, aşağı.. İlçeye, köye kadar gidiyor. Halbuki bizim anladığımız mânadaki demokrasilerde muhitten merkeze doğru gelir siyasi partiler, seçimler... En alt kademedən başlayarak bu tasarrının, muhitten başlayarak derece derece ilçeden ile, büyük kongreye kadar geliş tersine konulmalı idi. Efendim, bu o kadar mühim mi? Mühim. Zihniyetlerin nasıl işlediğini, formasyonu yazan zatların düşündüklerini bana apaçık göstermektedir. Merkezden muhite doğru gidici bir zihniyet hâlâ bu tasarıda da hâkimdir. Halbuki biz merkezden muhite değil, muhitten merkeze doğru gelin-

mesini istiyoruz. Halktan en büyük Devlet yapısının zirvesine kadar derece derece kuruluşları bir piramit gibi görmek istiyoruz. Bu tasarıda maalesef bu da yoktur. Binaenaleyh, şimdi bundan vazgeçtim; en mühimi bence, vatandaşın partili olarak birinci merhale seçimlere, konuşmalara, kongreye bilfiil iştirakinin men edilmiş olmasıdır. Bir yer tasavvur ediniz. Efendim hep köyler gösterilir. Köyün feraseti şehri kat kat geçer ya... Fakat haydi bakalım diyelim ki, şehirlinin anlayışı ile söyliyelim; bir mahalle ki, en güzide insanlardan ve âzaların hepsi de yüksek tahsillilerden teşekkül etmiştir. Ama ne diyorsunuz onlara? Hayır siz ilçeye çok geleceksiniz. Bizim ilçe salonu sizi almaz. Ne yapalım sizin mahallede bizden 1 200 âza vardır. Sizin içinizden biz üç kişi istiyoruz. Ancak üç kişi ile iştirak edebilirsiniz. O halde sizin hakkınız efendim sadece üç tane adam seçip göndermekten ibarettir.

Arkadaşlar, böyle demokrasi olmaz. Gitmek istediğimiz demokrasi bu değildir. Binaenaleyh, bu kanun bu haliyle maalesef ters bir kanundur. Bilhassa Komisyonun bu kanunun bu maddesini geri almasını arz ve teklif ederim. Ve arz ettiğim gibi, hiç olmazsa bucaklara kadar, birinci kongreye kadar, iki kademeli demiyorum, bucakta yapılsın, sonra ilçeye gelsin demiyorum; ama, itibari ilçeler yolu ile vatandaşın birinci kongreye iştirak imkânı temin edilmelidir. Bendenizin en mühim gördüğüm husus, budur. Gayrısı vâhi... Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Sayın Sarıbrahimoğlu; buradalar mı... Yok. Sayın Soyer.

RUHİ SOYER (Niğde) — Muhterem arkadaşlarım; müzakereler öyle bir seyir iktisabetti ki, sanki bir tarafta idareciler manzumesi mutlaka bir zincirleme usule tevessül etme arzusunda. Diğer tarafta bizlerden mürekkep bir partililer grubu, biz de ona mukavemet etmekteyiz gibi iki taraflı bir hal almıştır. Ashında mesele-nin esası partilerimizi hakikaten demokratik bir sistem dâhilinde kurmak mecburiyetinde oluşmuştur. Şimdi, demokratik sistemde denetleme; demokratik sistemde denetleme, aşağıdan yukarıya doğru olur, muhterem arkadaşlarım, yukarıdan aşağıya doğru denetlemeye demokratik sistem denetlenmesi denmez. Bunun ismi dünya politik âleminde ayırdır; otoriter sistem denetlemesidir.

Şimdi bir taraftan köyden itibaren şehirli-lerden, mahallelerden delegeleri seçtiyorsunuz, kongresini teşekkül ettiriyorsunuz. İlçe başkanını ve ilçe idare heyetini seçiyorsunuz veya ikisini birden konuşmuş olmak için aynı zamanda ilden bahsedelim. İl başkanı ve il idare kurulunu, yönetim kurulunu seçtiyorsunuz. Sonra da günün birinde bir genel merkez mütalâası ile yukardan aşağıya bir denetleme başlıyor. Nedir bu denetleme? Öyle keskin ve katî bir denetleme ki, ben senin gidişini partinin menfaatine görmüyorum dedi mi idare heyetinin kulağından tutup ister kongresi seçsin, ister kim seçerse seçsin, kulağından tutup atmak istiyen bir denetleme. Hayır arkadaşlar, hayır. Bu olmaz, bunun yolu vardır. Nasıl ki; bir idare heyetini ve bir başkanını yönetim kurulunu ve bir başkanını aşağıdan yukarıya doğru kongreden seçtiyorsak, yine bu idare heyetinin değiştirilmesi de ancak kongreleri toplamak yolu ile olabilir. Böyle olursa istikamet aşağıdan yukarıya bir denetleme usulü ile cereyan etmiş olur. Yoksa, ister genel idare kurulundan, isterse parti karar organından çıkarılmış olsun böyle bir karar, kademe kademe bunlar aşağıdan yukarıya doğru seçildiklerine göre aşağıya karşı bir denetim hakları yoktur.

Ancak bir şeyleri vardır. O da kongreyi tekrardan; ilçe kongresini veya il kongresini, hangisini beğeniyorlarsa; tekrar toplayıp onları seçen delegelere durumu anlatmak, kongre âzalarına durumu anlatmak ve onlara kabul ettirecek yine onların eli ile yeni bir yönetim kurulu ve başkan seçtirmek yolu ancak demokratik olabilir. Bunun dışında yukardan aşağıya yapılacak bir denetim veya tatbikat hiçbir zaman demokratik sisteme uygundur diye müdafaa edilmesine imkân yoktur. Sayın Komisyon sözcüsü kıymetli arkadaşım Kırcıa hukukî esasları gayet iyi bilen bir insan olarak hiçbir zaman demokratik sistemde yukarıdan aşağıya bir denetim tatbikatının yapılabileceğini iddia edeceğini zannetmiyorum.

Muhterem arkadaşlarım, burada idare heyetlerinin feshi var. Onu arz ettim, bir de yarısından fazlası istifa edecek olursa yedeklerin çağrılması yerine bu idare heyetinin infisah etmiş sayılması.

COŞKUN KIRCA (İstanbul) — O kalktı.

RUHİ SOYER (Devamla) — Sayın Coşkun

Kırcıa arkadaşım yerinden bu kalktı dedikleri için o zaman bu bahsi demek ki kabul buyurdular. Gösterdikleri kıymetli anlayışa minnettarlığımı arz etmek isterim.

Binaenaleyh, tekrar ediyorum sevgili arkadaşlarım, bu maddenin yani bu bölümün daha doğrusu en can alıcı noktası budur.

Bendenize göre Sayın Tahsin Demiray arkadaşımın yanlışlığı bir nokta var; bunu tavzih etmek istiyorum. İlçe kongresine takdir buyururlar ki, yalnız partililer gelmezler, kayıtlı partililer gelmezler. Bu kayıtlı partililerin seçtikleri delegelerden müteşekkildir. Binaenaleyh, gerek ilçe kongresinde ve gerekse il kongrelerinde delegelerin adedleri de esasen seçim listesine göre tâyin edilmiş olduğuna göre, bu miktarın üzerinde - 600 den fazla zannetmiyorum - bir ilçe kongresinde 600 den fazla insanların bulunmasının faydalı olacağını.

İşten el çektirme mevzuu üzerinde durdum. Bunu bir defa daha çiviledikten sonra huzurunuzdan ayrılacağım. Tekrar ediyorum; denetim demokratik sistemlerde hiçbir zaman yukardan aşağıya doğru yapılamaz. O halde aşağıdan yukarıya doğru seçilmiş hiçbir heyet yukardan aşağıya doğru bir tasarruf ile yerinden ayrılmaz. Ancak onu seçen kongresi süratle fevkalâde toplantıya çağırılır. Fevkalâde kurultay olur da fevkalâde ilçe kongresi olmaz mı sevgili arkadaşlarım? Pekâlâ olur. Fevkalâde toplantıya çağırılır ve yine kendilerini seçen ilçe kongre üyeleri durumu öğrenirler, seçtikleri insanları değiştirirler. Hâdisе bundan ibarettir. Bu şekilde eğer bir tedvin yapılırsa oy kullanırım. Aksi takdirde yukardan aşağıya doğru yapılacak tasarruflara taraftar değilim. Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Sayın Ali Dizman.. (Grup adına söz istendi sesleri) Bir dakikanızı rica edeceğim. Sayın Bilgiç grup adına söz istediler. buyurun efendim.

A. P. GRUPU ADINA SADETTİN BİLGİÇ (İsparta) — Muhterem arkadaşlar, günlerdenberi müzakeresi yapılmakta bulunan partiler kanununun il, ilçe teşkilâtları ve köy ve mahallelerdeki parti hizmetlerinin nasıl tedvin edileceğine dair maddeler üzerindeki müzakereler uzayıp gitmektedir ve maalesef arkadaşlarımız müzakereleri bölüm bölüm yapmış olmamı-

za rağmen sadece müzakerelerde muayyen kı-sımlar üzerinde konuşmalarını inhisar ettir-mektedirler.

Kıymetli arkadaşlar, şimdiye kadar 1960 dan bu tarafa, 1961 de çok partili hayata tekrar gi-rişimizden bu tarafa köy ve mahallelerde hiçbir siyasi çalışma yapamamış olduğumuz halde, ancak son çıkarılan 228 sayılı Kanunla köy ve mahallelerden hiçbirisinde siyasi çalışma yapıl-maması kayıt ve şartı ile sadece partiye kayıt-lı üyelere kapalı salon toplantıları yapabileceği halde bugün bu kanunla, köy ve mahallelerde, partiye kayıtlı üyelere siyasi toplantılar yap-mak ve oralarda parti üst kongrelerine ve dele-geler ve parti temsilcisi seçmek hakkını veriyoruz. Şimdiye kadar olmıyan bir şeyi yeniden bu kanunla getirmiş bulunuyoruz. 25 nci maddede parti tüzükleri öngörmüş ise parti tüzüklerine göre köy ve mahallelerde parti toplantıları ya-pılırken bir parti görevlisi, yardımcısı ve parti-ye kayıtlı delege seçilir; demiş bulunuyoruz.

Muhterem arkadaşlar; eğer bir mahallede partiye kayıtlı üye sayısı 1 000 ise, 1 500 ise on-ların gelip de bu mahallede toplantı yapmalarına hiçbir mâni sebep getirmemektedir. Ama, köy-den mahalleye, mahalleden ve köyden ilçe kong-resine intikal ederken her parti bundan evvel bu kanundan evvel yapmıştır. Kendi tüzüğün de yüz kayıtlı üye görebildiği halde; çünkü, ka-yıtlı üyeleri tahdit etmek, tesbit etmek ve ha-kikaten normal bir sisteme bağlamak mümkün olmadığı içindir ki; ellerindeki sahih ölçü an-cak yapılan seçimlerde ortaya çıkan rakamlar ol-duğu için o rakamlara göre delegelerinin nasıl seçileceğini tesbit etmiştir. Bu Halk Partisinin tüzüğünde elli ile yüz arasında bir delegeyi, bi-zim tüzüğümüzde de yüz kişiye kadar ve yüz delege seçileceğini âmirdir.

Büyük kongrelerde yapılmış tüzükler bu-nu getirmiştir. Büyük kongre yapıyoruz, bü-yük kongre teşkilâtı bize direktif veriyor. Ge-tiriyoruz ana esasları kanunda bütün partiler için bir kayıt olsun diye koyuyoruz. Bu sefer arkadaşlardan itiraz sesleri yükseliyor, siz tah-dit ediyorsunuz diyorlar. Muhterem arkadaş-lar, tahdit etmiyoruz. Köy ve mahallelerde partiye kayıtlı arkadaşların hepsi kendi tüzük-lerindeki esaslara göre üst kongreye yani ilçe kongresine delege seçilebilirler. Köy ve mahal-

le toplantılarında şimdiye kadar yapılamıyan siyasi konuşmalar da yapılması, köy ve mahal-lenin ihtiyaçları, partinin umumi meseleleri, hattâ memleket meselelerinin köylü vatandaş-lara ve mahalledeki partiye kayıtlı üyelere im-kân dâhiline girecektir. Bugü-ne kadar olmıyan bir şeydir. Köy ve mahalle kongresinde şimdiye kadar bulunmıyan bir de parti temsilcisi ve yetkilisini bizzatihi partiye kayıtlı üyelere seçtirmek suretiyle oraya parti hizmetlerini götürmüş oluyoruz. Ama, bir şey götürmüyoruz. Buna ocak adı vermiyoruz. Çün-kü ocak idare heyeti diyecek olursak hükmi şahsiyeti haiz bir müessese meydana gelecek. Bu falanca ocak idare heyeti sünnet düğünü yaptı, diyecek, masraf edecek, gelir sağhya-cak. Türkiye'de 40 000 köyün, 40 000 mahal-lenin hesaplarını sene sonunda toplayıp da Ana-yasa Mahkemesine parti idare heyetlerinin, Ge-nel idare kurullarının hesap vermesi mümkün değildir arkadaşlar. Esasen alt kademelerde parti idare heyetlerinin büyük ölçüde gelir ve gider sağlamaları şimdiye kadar tatbikatta da gördük ki, büyük aksaklıklara sebeb olmaktan başka bir şeye yaramıyor.

Gelelim ilçe kongrelerine; muhterem arkadaş-lar, kıymetli hocam Tahsin Demiray Beyin bu-rada ifade ettikleri gibi, biz tavanı tahribetmiş bulunuyoruz; ama bu tavan, Türkiye'deki seçmen sayısına göre 600 rakamının üzerine çıkan hiçbir ilçemiz yok. Eğer mahalle ve köylerden partiye kayıtlı üyeleri, orada yapılan mahalle ve köy kongrelerinde delege olarak seçip geleceksek, hiç-bir yerdeki rey sayımız, bizim hiçbir partinin 600 den fazla tabii ve münthap delege getirme-sine imkân vermiyor.

Fatih ilçesinin 750 000 nüfusu ve 450 küsur bin seçmeni vardır. İştirak nisbetlerinden en fazla rey alan parti 55 bin rey almıştır ki, bu da elimizdeki tüzüklerimize göre orada dahi 600 den fazla delegenin böyle bir toplantıya iştirak etme-sine imkân vermiyor. Ama, eğer arkadaşlarımız köy ve mahallelerde parti teşkilâtları kurmayıp da ilçeye kayıtlı bütün üyeleri bir yerde toplayıp da ilçe kongresi yapmak istiyorlarsa buna zaten imkân yoktur. Ne maddi imkânı vardır ne de manen imkânı vardır, ne yol durumu müsaittir. Bütün partiye kayıtlı üyeleri köylerden çağırıp da, mahallelerden toplayıp da bir kaza merke-

zinde ilçe kongresi yapmaya imkân yoktur. İlçe kongresi kademeli olmaya mecburdur. Köy ve mahallelere intikal edecektir. Köy ve mahallelerden de delegeler kayıtlı üyeler arasında seçimlerde alınmış rey esasına göre seçilecektir. Esasen bu tamamen tüzüklere bırakılmıştır. Kanun bunu tahdidetmemiştir. İlçe kongrelerinden il kongresine gidecek delegelerde yine son büyük kongremizde tesbit edilen esaslara göre, rey durumuna göre karara bağlanmış, tavan bu olarak kabul edilmiş, asgari had küçük partilerin teşkilâtı olmayabileceği, yeni kuruluş halinde olan partilerin teşkilâtlarının bulunmayacağı veyahut yeni kuruluş halinde oldukları için, henüz kuruluşlarını tamamlıyamalıkları için, serbest bırakılmış ve eskiden getirilen tasarındaki asgari 400 kaydı da kaldırılmıştır. Ama tavan tesbit edilmiş taban kaldırılmıştır.

Muhterem arkadaşlar, arkadaşlarımızın ısrarla üzerinde durdukları bir husus daha var. O da üst kurullar sureti katiyede alt kurulları, ister kendiliklerinden, isterse görülen lüzum üzerine, idari zaruretlere üzerine feshederek yeni müteşebbis heyetler kurmasın. İlk nazarda gayet demokratik gibi görünen bu husus tatbikatta maalesef mümkün değil.

Muhterem arkadaşlar; şu bakımdan mümkün değil. Kendiliğinden infisah etmiş idare heyetleri ile üst kurullar sık sık karşı karşıya kalırlar. Bir ilçe kongresi dahi toplayabilmek için muvakkat bir idare heyetini ortaya çıkarmak ve bu muvakkat idare heyeti marifeti ile delegelere tebliğat yapmak, davetiye çıkarmak ve normal kanunların emrettiği bir kongreyi toplayabilmek imkân dâhiline girecektir. Siz diyorsunuz ki; kendiliğinden dahi münfesi hale gelse hiçbir müteşebbis heyet kurmayıp vilâyet gelsin, falanca kazaya otursun. Orada kongreyi toplansın.

Muhterem arkadaşlar; şimdi Komisyonun Başkanlığa takdim ettiği ve ve huzurunuzda okunan tadil ile bu husus sizin arzu ettiğiniz esaslara bağlanmış bulunuyor. Şöyle ki; muvakkat heyet kurulacak. Sırf kongreyi yapmak ve kongrede yenisinin seçilmesine imkân vermek üzere. Bu da üç aylık bir zaman içerisinde yapılacak. Üç aydan fazla bir zaman muvakkat heyet ayakta kalmıyacak. Kongre iki sene dahi uzasa bu muvakkat heyetler kendilerinden evvel kurulan idare heyetlerinin kongreleri zamanına kadar de-

vam edecekti. Burada o imkân de verilmiyor. Muvakkat heyet kurulacak, fakat delege tesbiti yapmadan, eski delegelerle en geç 3 ay içerisinde kongre toplanacak. Ve bu suretle de yeniden kongrece seçilmiş idare heyetlerine o bölge teslim edilecektir. Ama bir üst kurula, kendiliğinden münfesi hale gelmiş bir kurulu işler hale getirmek üzere bir salâhiyet tanınmazsa, veyahut hakikaten fiilen istifa etmemişler; ama iş itibarıyla memleketi terketmiş, sağa, sola gitmiş, parti kapısı hiç açılmıyan yerde seçimlere tekaddüm eden günlerde üst kurullar bu idare heyetlerini faaliyete geçirecek duruma gelmezlerse o zaman o bölgede seçimler kaybedilir veyahut da çalışma imkânları olmaz.

Tahditli olmak kayıt ve şartı ile üst kurullara, Komisyonun şimdi getirmiş olduğu madde gereğince bir hak tanınması zarurettir ve bu partilerin işleyişine imkân verir.

Gene şunu ifade etmeye mecburum ki, muhterem hocam bir parti tüzüğü tanzim etmiştir. Kendilerinin, bizim çok istifade etmiş olduğumuz, son tadilimize kadar kullanmış olduğumuz tüzüklerinde dahi kurucu sıfatıyla yapıp getirmiş oldukları tüzükte, aynı esaslar mevcuttur. Ve bunlar aynen kullanılmak suretiyle istifade edilmiş şeylerdir.

Şimdi diyoruz ki bu sureti katiyede antideokratiktir. Kurucu olarak ortaya çıkıyoruz bazı nizamlar tesis ediyoruz. O zaman bunu kabul ediyoruz, ondan sonra geliyoruz bunlar tamamen aykırı şeylerdir. Şunu katiyetle ifade edelim ki, bir partiyi bir bütün olarak ele almak mecburiyetindeyiz. Munhasıran bir kademeye mutlak istiklâl, diğer bir kademeye de mutlak mesuliyet yükliyecek olursanız parti çalışmaz. O zaman parti parti olmaktan çıkar, parti bir federasyon haline gelir. O halde diyelim ki iller müstakil siyasi teşekküllerdir. Ama federasyon halinde birleşirler. O zaman ilin kuruluşuna da hiç karışamayız. Ama bir siyasi partiyi mesuliyetleriyle de, sevabıyla de müşterek bir teşekkül kabul ediyorsak, bu teşekkülün bir silsilei meratip içinde karşılıklı hak ve mesuliyeti olması lâzımdır. Bu bakımdan şimdi yeni getirilen 16 ncı madde, 17 ncı madde ve 25 ncı madde şimdiye kadar bütün partilerde mevcudolan ve şimdiye kadar hiç kullanamadığımız köy ve mahallelerde siyasi faaliyetleri yapmamıza imkân veren müeyyidelerdir

ki bunları bu şekliyle kabul edecek olursak daha iyi netice alacağız.

Muhterem arkadaşlar, şunu da ifade etmek istiyorum : Bu kanunun ileri kısımlarında yeni tedvin edilmiş demokratik hayatımız için çok esaslı bâzı maddeler var. Ama bunlar baştan sona kadar bütün halinde ele alınmadığı takdirde, ayrı ayrı yerlerde ele alındığı takdirde hakikaten ilk nazarda aksar gibi görülüyor. Fakat bu, partiler arası Komisyonun yapmış olduğu anlaşmaya göre, bir bütün halinde ele alındığı takdirde görüyoruz ki, bu bizim demokrasimizde gelişmeleri, gerek parti içi ve partiler arası çekişmeleri ortadan kaldıracak mahiyettedir. Bilhassa istirham ediyoruz, 16 nci ve 17 nci maddeler, il ve ilçe idare kuruluşları, kongrelerin miktarı, kongrelerin toplanma zamanını, âzami iki senede bir ve iki seneyi geçmemek şartıyla il ve ilçe kongrelerinin yapılacağını ve bu kongrelere köy ve mahallelerden delegelerin nasıl geleceğini ve bu delegelerle il ve ilçe kongresinin nasıl yapılabileceğini, yapılan kongrelerde seçilmiş idare heyetlerinin ne şartlarla münfesi hale gelirse yerine yeni muvakkat heyetlerin çok kısa vâde ile seçilebileceğini ve kongre yapmak suretiyle yine seçim yolu ile idare heyetlerinin işbaşına gelmesini mümkün kılmaktadır. Rica ediyoruz, diyoruz ki, burada arkadaşlarımızın ifade ettikleri gibi ne Anayasaya aykırılık, ne üst kurulun alt kurula hâkimiyeti vardır. Bir husus hakikaten belki hata olarak alınmıştır; bu Partiler Kanununda, tüzüklerde göregeldiğimiz şeyin aksi bir istikamet takibedilmiştir. O da; tüzüklerde delegeden ilçeye, ilçeden il ve ilken de büyük kongreye doğru tanzim edildiği halde Partiler Kanunu hazırlanırken nedense büyük kongreden, genel merkezlerden alt kademeye doğru tanzim edilerek hazırlanmasıdır. Bu eğer büyük bir kusur telâki ediliyorsa takdim tehir yapılabilir. Bu murakabeyi ortadan kaldıran birşey değildir. Partiler içerisinde murakabede gene de ilçe kongresinin fevkalâde toplanması için Partiler Kanununda da, tüzüklerde de müeyyideler vardır. Beşte bir üye ile müracaat etmek suretiyle partilerin fevkalâde kongreye gidebilecekleri, gündemlerini kendilerinin tanzim edecekleri de zaten tesbit edilmiştir. Bunlar mümkün olan şeylerdir. Altan yukarıya doğru, yukarıdan aşağıya doğru

karşılıklı bir murakabe zarurettir. Bu maddelerin tedvin edildiği şekliyle kabul edilecek olursa neticeye daha çabuk ulaşacağımızı zan ve tahmin etmekteyim. Hürmetle selâmlarım.

BAŞKAN — Sayın Dizman.

H. ALİ DİZMAN (Tokat) — Muhterem arkadaşlar, ben sadece yeni tadil teklifinin üzerinde görüşeceğim. 15 nci ve 16 nci maddeler üzerinde Komisyon zannedirim alâlacele bir değişiklik hazırlamış ve aynı celsede maddeyi geri aldığını ifade ederken bir dakika sonra da hazırlanmış olduğu yeni metni Riyasete takdim etmiş ve böylece müzakerenin inkıtasız devamını temin etmiş görünmektedir. Halbuki gerek bu usul, gerekse bugüne kadar bu kanunun müzakeresinde tatbik ettiğimiz usul işin süratini ehemmiyetli bir şekilde azaltmakta ve sâlim bir neticeye ulaşmayı da ehemmiyetli bir nisbette güçleştirmektedir. Hukukan müzakereye esas olan metin Geçici Komisyonun raporu olduğu halde, fiilen müzakereye esas metin partilerarası hazırlanan metin olmaktadır. Bu ayrılık ise hem sürati azaltmakta hem işin iyi bir sonuca bağlanmasını güçleştirmektedir. Halbuki Komisyon bu kadar müddet zarfında bir tek günlüğüne tasarıyı geri alsa da Komisyon raporuna göre yeni bir metin tabettirip dağıtsa ve böylece geçecek bir günü göze alabilseydi şimdi elimizde kâmil mânada, üzerinde görüşebileceğimiz bir metin bulacak ve yapılan konuşmalar bu kadar uzun boylu olmayacaktı. Hele bugünkü tadil teklifi de gayet gariptir. Eğer bu madde üzerinde bir değişikliği daha evvel benimsemiş iseler, ki, celse açılır açılmaz bu yola gitmeleri bunu gösteriyor, şu halde birkaç gün evvelinden bu maddeyi geri alabilirler ve daha güzel bir hazırlıkla karşımıza çıkabilirlerdi. Hazırlıkların güzel olmadığını şuradan anlıyorum. İfadede dahi bir insicam tam mânasiyle yoktur. Meselâ il kongresinden bahsedilirken il kongresi binden fazla olmak üzere şu kadar delegeden kurulur der. Ama ilçeden bahsederken 600 den fazla olmamak üzere delegeden kuruludur der. Peş peşe takibeden ve aynı şeyleri tanzim eden iki ifade arasında birisinde kurulur birisinde kurulduğu gibi ifade mübâneneti böyle mühim bir kanunda göze batar.

İkincisinde bâzı hatayı tashih edeyim derken zannedirim bir kısım hataya daha düşmek-

tedir Biraz evvel Sadettin Bilgiç Beyefendinin de beyan ettiği şekilde geçici il yönetim kurulu- nu kurulduktan sonra bunun vazifesini yeni kongre- ye kadar devam ettirmiyor. Diyor ki, 3 ay zarfında eski delegelerden kongre yapılır ve bu kongrede daimi yönetim kurulu seçilir.

Şimdi düşünelim, 8 kazalı bir vilâyet; 4 ka- zalı yeni ilçe kongresini yapmış ve mütaakiben 4 kazada ilçe kongresini yaptıktan sonra il yö- netim kurulu seçilecekti. Fakat bu arada fev- kalâde bâzı hâdiseler oldu, il yönetim kurulu- na işten el çektirildi, yahut bir boşalma oldu; bunun üzerine muvakkat bir yönetim kurulu seçilecek. Ve üç ay zarfında bir kısım kazalar- da ilçe kongresi yapılmadığı takdirde eski de- legelerle kongre yapılacaktır. Bu nasıl müm- kün olacaktır? Yeni ilçe kongresi yapılmış. Yeni il kongresi delegeleri seçilmiş. Bir kısım kazalarda böyle olacak. Bir kısım kazalarda da yeni ilçe kongresi yapılmamış olduğu için, ger- çekten eski delegeler mevcudolacak, yeniler de seçilmeyecek. Böylece yeni delegeler dururken eski delegelerle kongre yapmak gibi bir du- rum hâsıl olacak. Halbuki, işin bu kadar tefer- ruatına girmeden, «üç ay içerisinde yeni kongre, yeni geçici idare kurulu kongre yapar» di- diyebilirdi. «Eğer yenisi yoksa eskisi yapar» di- yebilirdi, veya bunların hepsini boş bırakırdı. Tüzükler halin icabına göre bunu tanzim eder- lerd. Şimdi getirdiği bu sistem tatbikatta müş- küllât çıkaracaktır. Arz ettiğim gibi üç ay için- de kongrelerin yapılması yetişmiyecektir. Ama bir kısmı yapılmış, bir kısmı yapılmamış gibi bir durum olacaktır. İllâ yeni delegeler seçil- mişken eski delegelerle kongre yapmaya gitmek pek garip bir durum yaratacaktır. Bu itibarla Komisyondan ricam, mümkünse bütün kanunu geri alsın, fazla zaman almayacaktır, bugün alsalar yarın belki de saat üçe kadar bastırılıp dağıtıp 48 saat geçmeden tekrar gündeme almak kabil olur, görüşülecek güzel bir metin elde ederiz. Bir de hiç değilse bu 15 ve 16 ncı mad- deler üzerindeki taktiri yeni baştan gözden ge- çirsin. Benim görebildiğim kadarı bu. Belki daha noksanlıkları vardır. Tashih ettikten sonra yeniden takdim etsin. Hürmetlerimle.

(«Takrir verin» sesleri) Nasıl takrir verilir biz de şaşırдық beyefendi.

BAŞKAN — Sayın Giritlioğlu.

FAHİR GİRİTLİOĞLU (Edirne) — De- gerli arkadaşlarım, nasıl takrir verileceğini biz de şaşırдық diyerek sözlerini bitirip bu kür- süden inen arkadaşımın son cümlesinden baş- lıyacağım. Filhakika çeşitli değişikliklere uğraya uğraya, çeşitli protokollere tabi tutula tutula 1,5 seneden beri müzakeresi yapılan bu kanu- nun müzakere insicamını ister istemez kaybet- tik. Bu yönden hatalı konuşmalarımızın bulun- ması hazırlıklı olmadan bâzı teklif yapmamız mümkündür. Mazur görülmemizi istirham ederiz. Bugün muhterem Komisyon tasarısının 17, 18, 19 ve 20 ncı maddelerini telif etti, 15 ncı madde olarak karşımıza getirdi. Ve 21, 22, 23 ve 24 ncü maddeleri de yine telif etti, 16 ncı madde olarak getirdiler. Kürsüde okunan bu maddelerin okunduğu sırada hâfızalarımızda kalması kabil olamaz.

Filhakika özel olarak komisyondan rica et- tik, tekrar metinleri gözden geçirdik fakat an- cak bir kısmımız bunu yapabildik, usuli bakımdan itirazım şudur ki, bundan sonra yapılacak çok ciddî değişikliklerin daha önceden tarafı- mıza dağıtılması, hazırlıklarımızın buna göre yapılmasının temin edilmesini hem komisyondan hem Başkanlıktan istirham ederim.

Muhterem arkadaşlarım; halihazır müza- kereye konu teşkil eden 15 ve 16 ncı maddeler- in yeniden kaleme alınmış şeklienden dolayı ko- misyona teşekkürlerimi arz etmek isterim. Bu- nun mânası şudur ki, bundan bir evvelki top- lantımızdaki verilen takrirler, yapılan tenkid- ler ve temenniler komisyon tarafından ciddi- yetle ele alınmış. Mümkün olduğu kadar ten- kidler, temenniler ve bunlara muvazi olarak verilen önergeler hakikaten 15 ve 16 ncı mad- dede toplanmaya çalışılmış. Bu haliyle ben şah- san bu maddeleri iyi formül olarak kabul et- mekteyim. Ancak 16 ncı madde üzerinde Par- tiler Kanununun esasıyla ilgili, temel noktasiy- le ilgili şahsi fikirlerimi arz etmek isterim. Temel nokta şu; 16 ncı madde der ki; «ilçe çev- resindeki muhtarlıklardan seçilecek delegeler- den teşekkül eden ilçe kongresi...» Demek ki, ilçe kongresini 16 ncı madde ilk kademe kongresi kabul etmiştir. Bütün parti faaliyet- leri içinde partilerin ilk kademe kongresi ilçe kongresidir. Ve bu ilk kademe kongresine

muhtarlıklardan seçilecek delegeler üye olarak geleceklerdir. Delegeler ilk kongreyi teşkil edeceklerdir. Demokratik nizamımızın temelini 16 nci madde ile atmış oluyoruz. 16 nci maddenin getirdiği müessese temel müessese olmuş oluyor. Nedir bu temel müessese? İlçe kongresi. Ben Sayın Tahsin Demiray'ın fikirlerine ayniyle iştirak ediyorum. Temel müessese daha geniş halk kütleleri olabilmeli. Yani delege müessesesi üzerine kongre yapılmamalı, bilfiil partili üyelerin iştirak edecekleri toplantıların yapılabilmesini mümkün kılmalıyız. Partililerin toplantısının mümkün kılındığı yerde bilfiil partililerin Devlet hayatına karışmaları kabil olabilecektir. Bilfiil partililer tenkidlerini yapmış olabileceklerdir. Bilfiil partililer siyasi faaliyette bulunmuş olacaklardır. Aksi takdirde yani bugünkü kabul ettiğimiz sistemle partililer bilfiil politika yapamamış niyabekten yaptırmış olacaklar. Bir naipler kurulu dememiz icabeder ilçe kongresine.

Muhterem arkadaşlarım, şahsi fikirlerin serd edilmesinde bazan mahzur olmadığı kanaatindeyim. Kanaatim odur ki, 8 sayılı Kanunla kaldırılmış bulunan ocak teşkilâtları siyasi hayatımız için iyi olmamıştır. Bunu bütün varlığımla benimsemişimdir. 8 sayılı Kanunla köylerden kaldırılmış bulunan ocak teşkilâtlarının kaldırılması iyi olmamıştır kanaatindeyim. Bu prensibi Partiler Kanunu da almıştır ve bu madde geçmiştir. Yüksek huzurunuzda, bu maddenin müzakeresi, münakaşası yapılmış ve köylerde teşkilât kurulmaması esası kabul edilmiştir.

Muhterem arkadaşlarım, şimdi prensip itibariyle yine şahsi fikrimi arz ediyorum. Cemiyetler Kanunundan ayrılmış bulunmaktayız. Aslında bir Partiler Kanunu yapmak ihtiyacı var mıdır, yok mudur... Bunun uzun münakaşası yapıldı. Cemiyetler Kanunu her yerde, her şekilde teşkilât kurulması imkânını sağlamış iken, Partiler Kanunu teşkilâtı ilçeden başlatmıştır. Bu, şu sebepten veya bu sebepten; ama Meclisimizde de galip gelen bir noktai nazar ile, memleketin gerektirdiği zaruretler budur, denilerek ilçeden başlatılmıştır. Bunun münakaşasını artık bırakmak mecburiyetindeyiz. Fakat ilçeden siyasi teşkilâtı başlat-

mak suretiyle yapmış olduğumuz eğer hatalı bir hareketimiz varsa, bunu başka yollardan da telâfiye mecburuz. Nitekim bizzat tasarımı yapanlar bunu düşünmüş ve 25 nci maddeyi karşımıza getirmişlerdir. Nedir 25 nci madde?.. 25 nci madde köylerde ve mahallelerde, yani muhtarlıklarda parti temsileliklerinin bulunabileceğini mümkün kılan bir maddedir. Demek ki, ilçeden başlatabileceğimiz teşkilâtın mahzurunun böylece tasarımı tanzim edenlerimiz tarafından giderilmesi düşünülmüş ve 25 nci madde ile bir ahkâm getirilmiştir. Köylerde de parti temsileleri bulundurabiliriz denmiştir. Şu halde arkadaşlar buna paralel olarak mahzurları giderici hükümleri 16 nci maddeye almamız lâzımdır. Biz onaltıncı maddeye bugün parti kongrelerini ilçeden başlatıyoruz. Ve ilçede kongre dolayısıyla toplanan kişiler delege unvanıyla toplanıyor. Partili olarak değil, naiptirler, vekâlet almış kimselerdir. Ama asıl bunlara vekâlet veren kişilerin sözleri nedir, iradeleri nedir, siyasi düşünceleri nedir? Bunları konuşurmakta fayda var mıdır, yok mudur? Pek muhterem arkadaşlarım, kanaatime ilçe kongresinde her partilinin konuşması kabil değil. Mümkün olabilir... Bu ayrı bir bahis. Ama mümkün de olmayabilir. Binaenaleyh, köylere kadar, mahallelere kadar partililerin iradesini izhar etmelerini, tenkid ve temennilerini yapabilmelerini, bunların konuşmalarından sonra delegelerin seçilmelerini temin edecek formülü getirmeliyiz. Sayın Demiray'ın, anıyabildiğime göre, demek istediği de bu idi. Her köye gidemiyebilir, her köye gidememenin zorluğunu ileri sürelibilir. Gitme gücünde olan parti gitsin, gidemiyen gitmesin... Ve daima bu söylenmiştir, köylere gitmek zordur, denmiştir. Özür dilerim, parti teşkilâtında bilfiil 11 senelik hizmetim zamanında ya ilçe başkanı idim, ya il başkanı idim. Bulduğum çevrede daima köye gidilerek kongre yapıldı, ama bir başka yerde de gidilmedi. Aynı partimden gidilmedi. Olabilir. Gücü yeten gider, gücü yetmeyen gitmemiş olarak yaya kalır. Buna diyeceğim yok. Demek isterim ki, alt kademe, ilçe kongresini teşkil eden delegelerden ibaret olmamalıdır. Alt kademe asıl partililerden ibaret olmalıdır. Ben elimdeki tasarıya göre bakıyor, işleyiş seklini, işleyiş sistemini kendi kafamda canlandırmaya çalışı-

yorum. Alt kademeyi teşkil eden asıl partiler bir yerde toplanacaklar, delege seçimi yapacaklar. Bu delege seçimi yapılırken konuşulmalar olmayacak mı? Faraziyeğe göre olacaktır, mevcut kanunlarımıza göre olmayacaktır ve normali yine olmayacaktır.

Muhterem arkadaşlarım, evveleminde 228 sayılı Kanunumuz henüz mer'i. Ama bu tasarıda yok, yer almamış. Bu kanunda köylerde delege seçiminden gayri siyasi faaliyette bulunmayı, konuşmaları kesinlikle yasaklamış, mer'i bir kanuna göre siyasi faaliyet sadece köylerde delege seçimi fonksiyonundan ibaret kalacak; bu mer'i. Bu maddelerden bir tanesinin altına ezeümle 25 nci maddeye bu kanunun mülga olduğu konulabilir, bu imkân açılabilir. Demek isterim ki, yalnız maniye kaldırma kâfi değil. Demokratik nizamımızın temelden bağ'adığını ifade etmek için bu çok hayırlı mücceseyi metinde madde halinde göstermiş olursak inanınız ki, yukardan - aşağıya inen bir sistem içinde demokrasimiz işlemiyor bilâkis aşağıdan - yukarıya doğru giden bir sistem içinde, iradeler aşağıdan - yukarıya doğru intikal eden bir sistem içinde demokrasimiz işiyor, diyebiliriz. Ben bu arada Yüksek Huzurunuzdan af dileyerek bir noktaya da teras etmek isterim. Birkaç defa «ben» zamirini kullanmak zorunda kaldım. Bu arada yine «ben» zamiri ile ilgili bir misal vermekten kendimi alamıyacağım. Mensubolduğum C. H. P. Türkiye'de en eski bir partidir. Ömrü 45 sene varan bir partidir. 1945 tarihinde, çok partili demokratik havata girdiğimiz tarihe kadar C. H. P. 25 senelik bir mesafe almıştı. Alıştı bu 25 senelik mesafe içerisinde halka intikal eden bir politika vardı mı?.. Cevabını ben veririm; hayır. Neden hayır?... Bugünkü tasarıdaki mantık dairesinde hareket ettiği için hayır. Elimizde bazı misaller var, nazari kalma-ya lüzum yok. Türkiye realitelerini okumaya mecburuz. Tek parti devrinde il başkanı ve il idare kurulu vardı. Ama ilçe başkanı ve ilçe idare kurulu da vardı. Sistemli bir parti teşkilâtı vardır. Daha daha ileri gidelim, çyle bir tarih geçirdik ki bizzat valiler il başkanlığı yaptı. Devlet memurları il başkanı oldu. İl başkanlığı yapmak valinin vazifesi cümlesindendi. Ama siyasi faaliyet mahdut zevatın elinde kal-

dı. Bir siyasi oligarşi tabirini kullanmak yerindedir. Siyasi oligarşi, biz bugün oligarşi devrini geride bırakmak ve demokratik düzeni tam mânasıyle yerleştirmek azminde kişileriz.

Muhterem arkadaşlarım, tipik bir misal, bir hâtıra olabilir. Sadedin içinde olduğum mutlak inancı içinde bu misali vermeye mazurum. Çok partili hayata geçişimizin neticesinde geniş halk kütlesine siyasi meselelerin intikalinde büyük öncülük o tarihteki muhalefet partisi olan Demokrat Partisinin eseridir. Bu bir kamçı oldu. C. H. P. için de bir kamçı oldu, bir hareket başladı, mecbur oldu rekabet duygusuyla o da halk tabakalarına inmeyce, köye, mahalleye gitmeye ve oralarda teşkilât kurmaya. Çok enterasan bir misaldir; yüzde yüz o tarihte tamamı C. H. P. li olan bir kazanın; Erzincan'ın Kemah kazasının Ermenek nahiyesinde - ki, 1946 seçimlerinde de tamamı C. H. P. ye rey vermiş bir nahije merkezi - Burada parti teşkilâtı kurulacak. Merhum Erzincan Milletvekili Sabit Sağıroğlu, ki, oralıdır, muhtarı davet ediyor, «Muhtar teşkilâtını kur» diyor. Ertesi gün muhtar üye sayısı ile Sabit Sağıroğlu'na geliyor, «Teşkilâtı kurduk», beyim diyor. Sabit Sağıroğlu bakıyor, partili adedi 100 kişi. Ama, oradaki seçmen adedi 600 kişi. Muhtar neden bu böyle, benim bildiğim 600 erkek var, haydi kadınları saymıyalım, ama benim bildiğim 600 erkek var, neden 100 kişi kaydettin, diyor. Beyim tamamdır, 100 kişi Halk Partisine kaydettim, 100 kişi Hava Kurumuna kaydettim, 200 kişi Çocuk Esirgeme Kurumuna kaydettim, 200 kişi de Kızılava kaydettirdim, geride 100 kişi kaldı onları da Halk Partisine kaydettik diyor. 1946 telâkkimiz buydu. Biz köy teşkilâtını 22 sene boyunca yapmadık. Çok partili hayata girdiğimiz rekabetle geniş halk kütlelerine politikayı indirebildik. Şimdi bir disiplin mü-lâhazası ile 1965 yılında tekrar bir dönüş durumu var kanaatindeyiz. Muhterem arkadaşlarım, bu kanaati teyid etmek için realiteleri konuşabilecek bir tecrübeye sahip arkadaşsınızım. Doğudan Batıya kadar çok şükür başka memleketleri bilmesek bile bu memleketi avucumuzun içi kadar bilebilmenin gururu içindeyiz. Türkiye'de hiçbir partinin doğru dürüst kongreleri dahi yapılamaz. İçimizde öyle milletvekili arkadaşımız vardır ki, partive kayıtlı değildir. Ama, o partinin milletvekilidir. Bu hususta çok misal verebilirim, isme lüzum yok. Partide kaydı yoktur.

ama, milletvekilidir. Hiçbir partimizin doğru dürüst kayıt sistemi yoktur. Hiçbir partimizin tüzüklerinde yazdığı tarzda aradan yıllar geçtiği halde mükemmel kongreleri yapılmamaktadır. Bu realite karşısında şimdi sizlerin insafına sığınarak soruyorum. 25 nci maddeye göre, vazifelendirdiğimiz temsilciyi, köy temsilcisini nasıl vazifelendiriyoruz? Formül yok. Kim vazifelendiriyor?. Demek ki, ilçe teşkilâtı vazifelendiriyor. Formül yok. Bu formülü biz Edirne'de bulmuştuk. Köylerde siyasi faaliyetler, ocaklar yasak edildiği zaman temsilci adını ilk defa ortaya atmıştık ve bu formülü genel merkezimize de yazmıştık. Temsilci adını ortaya attık. Kongre yapar gibi temsilciyi de seçtik. Formülü bulduk. Başka çare yoktur. 8 sayılı Kanun menettiği için delege seçimi yapılırken bu arada bir de temsilci seçimi yaptık. Formülün patentini evvelâ bizde. Bunu arz etmeye mecburum. Şimdi muhterem arkadaşlarım buna rağmen ifade ediyorum, seçimler yapmıyoruz, biz 25 nci maddeye göre köy temsilcisini tâyin suretiyle yapıyoruz. Köy temsilcisi köyde falan partinin temsilcisidir. Yani bu adam delegeleri de sağlayacak kişi demektir. Bütün yetki ondadır. Politik olarak konuşalım; köyde falan partiye kaydolmalar, muntazam kayıt tutulmalar, bütün partinin kaderi köydeki temsilcimizin elindedir. Köydeki temsilci insafı olur, insafsız olur, ahlâklı olur, ahlâksız olur, basiretli olur, basiretsiz olur, her kılıkta adam olur. Bu suretle muhterem arkadaşlarım, köydeki temsilcimizin havale edeceği kimseler, kelimeyi bilhassa kullanıyorum, havale edeceği kimseler, göndereceği kimseler ilçe kongresinin delegeleri olur ve demokrasinin temeli böyle atılmış olur. Sırasında Milletvekili adaylarını seçecek olan bu heyettir. Sırasında partinin bütün alt kademesi namına hareket edecek olan bu kimselerdir. Bu suretle bir çürük temel atmış oluyoruz. Köy temsilcisi tâyin suretiyle olduğuna göre, otomatikman diyoruz ki, ilçe kongresinde toplanacak delegelerde ister istemez tâyine benzer bir kılıkta ortaya geleceklerdir.

Şu durumda 25 nci madde muvacehesinde bir, köylerde siyasi konuşmaları yasak eden belki ismini belki numarasını yanlış söyleyebiliyorum, 228 sayılı Kanun muvacehesinde iki, ve bugün tanzim edilen, yeniden tanzim edilen 16 nci madde muvacehesinde üç; olmak üzere meselenin tek-

rar ele alınıp temel müessesenin kurulması iktiza eder. Bu temel müesseseye de bir ad takıyorum. İlk kademe kongresi. İlk kademe kongresi partilerin toplanabileceği bir yerde bütün partililerin dilediği gibi konuşabileceği bir kongre olmalıdır. Bu kongre toplu halde bulunurken delegeleri seçmelidir. Bu sistem kongre havası içerisinde ve onun müeyyidesi altında yapıldığı takdirde köy temsilcisinin de şahsi tasarrufları, keyfi tasarrufları asgari hadde indirilmiş olur ve demokratik hayatımız sağlam temele istinad etmiş olur. Aksi takdirde sistem birkaç yıl içinde dejenere olabilir.

Muhterem arkadaşlar, bir başka müesseseden misal vereceğim için evvelâ o müessese adına bu kürsüden özür dileyeceğim; ama bu misali vermeye mecburum. Takriben bir hafta evvel öğrendim, Kızılay Kurultayı için ancak teşkilâtı olan ilçelerin altında birinin temsilcileri gelebilmiş: Neden? O kadar ilgisizlik var ki, hiçbir kazada 200 rakamına varılmadığı için delege göndermek kabil olmuyor. Bu ilgisizliğin sebebi ne? Bizim partiler kanununda getirdiğimiz sisteme benzer bir sistem var, genel merkezden aşağıya doğru inen bir idare sistemi hâkimdir. Aşağıdan yukarıya doğru çıkan bir sistem hâkim değildir de onun için. Teşkilât vardır, kaza teşkilâtı, vilâyet teşkilâtı vardır; ama teşkilâttan ibaret kalıyor. Geniş kütleye Kızılay yayılmıyor. Yayılması temenni edilmez mi, edilir. Ama yayılmıyor. Korkarım ki, biz bu tasarıdaki formülleri aynen kabul ettiğimiz takdirde ileride her partinin hâkimiyeti bir genel merkez hâkimiyeti altında bulunan ilçe ve il teşkilâtları hiyerarşisinden ibaret kalır. Bundan korkarım. Ve Türkiye'de 1945 tarihinden beri köylerde ve mahallelerde mektep vazifesi gören bu ocaklarımız yerine ve bu sayede demokratik zihniyete sahibolan geniş halk kütlesi yerine bir parti oligarşisi kurmuş oluruz. Bu endişe ile muhterem komisyondan rica ederim, 16 nci maddeye bir formül olarak alt kademe kongresi usulünü ihdas etmesin, delegelerin bu alt kademelerden seçilmek suretiyle yani kongre yapılmak suretiyle ilçe kongresine gelmelerinin temin edilmesini istirham ederim. Saygılarımı sunarım.

6. — SORULAR VE CEVAPLAR

A) — SÖZLÜ SORULAR VE CEVAPLARI

BAŞKAN — Saat 17 ye gelmiştir. Sayın Grup Sözcüsünün söz istemesine rağmen geçen defa aldığımız karar mucibince sözlü sorulara devam edeceğiz. Siyasi Partiler Kanunu görüşmelerini yarın saat 15 te yapacağız. Şimdi sözlü sorulara başlıyoruz :

1. — *Bilecik Milletvekili Şadi Binay'ın, Bilecik ili İnönü bucağının Eskişehir iline bağlanması sebebine dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/780)*

BAŞKAN — Sayın Şadi Binay, buradalar. İçişleri Bakanı olmadığı için gelecek soru gününe bırakıldı.

2. — *Manisa Milletvekili Hurrem Kubat'ın, NATO kuvvetlerinin, Kıbrıs'a çıkmaması sebebine ve ne zaman çıkacağına umulduğuna dair Başbakan'dan sözlü sorusu (6/800)*

BAŞKAN — Sayın Kubat? Yoklar. Sayın Kubat bulunmadıkları için bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

3. — *Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, İşçi Sigortaları Kurumunun, işçilerin tedavilerini bir elden, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı kanalıyla yaptırmasının daha istifadeli olup olmayacağına dair sorusu ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Faruk Sükan'ın sözlü cevabı (6/816)*

BAŞKAN — Soru sahibi burada, Sayın Bakan da buradalar. Şimdi sözlü soru önermesini okutuyorum.

Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıda yazılı sözlü sorunun Çalışma Bakanlığı ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı tarafından cevaplandırılmasına dalâletlerinizi saygılarımla rica ederim.

Edirne Milletvekili
Fahir Giritlioğlu

1. İşçi Sigortaları Kurumunun, işçi sağlığını koruyacak faaliyet ve tedbirlerle yetinerek, işçilerin tedavilerinin bir elden, ezcümle Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı kanalıyla yaptırılması daha ekonomik ve memleket sağlık mese-

lerini topyekûn ele almak bakımından daha istifadeli olmaz mı?

2. İşçi Sigortaları Kurumunun tedavi ve sağlık gibi kendi asıl faaliyet ve ihtisası dışına çıkan tasarruflarının ekonomik olmadığı ve biletice sağlık müesseselerini hem masraflı yaptığı ve hem de masraflı işlettiği iddia edilmektedir.

Ezcümle :

Sağlık Bakanlığı bir yatağı 20.000 liraya mal ettiği halde, Sigortanın aynı mahiyette bir yatağı 80.000 liraya ve Aydın Hastanesindeki yatak adedini ise 95.000 liraya mal ettiği iddialar arasındadır.

Bu iddialar doğru mudur?

3. İşçi Sigortaları hastanelerinde bir hastanın tedavisinin günlüğünün vasati olarak 40 liraya mal olduğu iddia edilmektedir.

Beher hasta için çayet bu kadar lira masraf ediliyorsa aynı parayı başka bir müesseseye ödemek suretiyle hastaları tedavi ettirmek daha istifadeli olmaz mı?

BAŞKAN — Sayın Bakan.

SAĞLIK VE SOSYAL YARDIM BAKANI FARUK SÜKAN (Konya) — Sayın Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun Bakanlığım ile ilgili sorularına malûmat arz ediyorum :

İşçi Sigortaları Kurumu işçilerinin muayene ve tedavileri, Kuruma ait sağlık tesisi bulunan yerlerde bu müesseselerde yapılmaktadır. Kurumun dispanser veya yataklı bir tesisi bulunmayan yerlerde işçilerin her türlü muayene ve tedavileri, Bakanlığımıza bağlı kurumlarda yapılmaktadır. Şimdiye kadar yapılan uygulamada bu konuda hizmete müessir aksaklıklar vukubulmamıştır.

Esasen sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesine dair olan 224 sayılı Kanunun ilgili maddelerinde, bu hizmetin teşmil edildiği yerlerde işçilerin de diğer vatandaşlar gibi her türlü sağlık hizmetlerinin Bakanlığımız teşkilâtı tarafından yapılacağı ve İşçi Sigortaları Kurumuna ait müesseselerin Bakanlığımıza devri hükme bağlanmış bulunmaktadır.

Bunun tatbikatı bu yıl muhtemelen Diyarbakır'da yapılacaktır. Yalnız bu bir protokol meselesi olduğu kadar malî imkân meselesidir de. Bu itibarla bu mevzu, yani sosyalizasyon tatbikatı yapılan yerlerde Sigorta hastanelerinin Sağlık Bakanlığına bağlanması veya devri veya satın alınması konusu ağır malî külfetleri iktiza ettireceği gibi hususi protokolle de halledilebilmesi için bu işin ince noktaları vardır. Esasen 224 sayılı Kanunla 506 sayılı Kanunun 123 nci maddesi arasında kanaatimce bâzı gelişmeler de mevcut bulunmaktadır. Bu itibarla, İşçi Sigortaları Kurumlarının sosyalizasyon tatbikatı yapılacak yerlerdeki tesislerinin Bakanlığımıza devri konusu da kolaylıkla olacak mahiyette bulunmaktadır. Bütün bunlar nazarı itibara alınarak Bakanlığımız Beş Yıllık Plânın derpiş ettiği gibi, kamu hizmetlerinde bulunan sağlık tesislerinin tek elden idaresinin derpiş edildiği vakası karşısında ve dünyanın daha birçok memleketlerinde olduğu gibi sağlık müesseselerinin tek elden idaresi Bakanlığımız tarafından ciddiyetle ele alınmış ve bu mesele ilgili müesseseler ve kurumlar tarafından da müzakere konusu yapılmaktadır. Gerek 224 sayılı Kanunla, gerekse 506 sayılı Kanun ve bu Kanunun çelişen hükümleri arasında Bakanlığımız meseleyi tetkik konusu yapmakta ve hazırlıklarına başlamış bulunmaktadır. Bu hususta lüzumlu gördüğümüz kanuni mevzuat konusu ayrıca Parlâmentoya kısa zaman içerisinde arz edilecektir. Şimdilik sayın arkadaşımıza beyan edebileceğim maruzatım bu kadardır. Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Sayın Giritlioğlu.

FAHİR GİRİTLİOĞLU (Edirne) — Teşekkürlerimi arz ederim.

BAŞKAN — Soru cevaplandırılmıştır.

4. — *Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Çankırı'nın Tepe, Alağöz köyündeki tapulu arazileri cebren işgal edilen ve mahsulleri ile tarım araçları yağma olunan şahısların durumlarının ne olacağına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/818)*

BAŞKAN — Soru sahibi burada, İçişleri Bakanı bulunmadığı için gelecek soru gününe bırakılmıştır.

5. — *Aydın Milletvekili Reşat Özarda'nın, bir Alman gencinin, yapılan ihbar üzerine, İs-*

tanbul Emniyet makamları tarafından nezarete alınıp işkence yapıldığı hakkındaki neşriyatın doğru olup olmadığına dair İçişleri ve Adalet bakanlarından sözlü sorusu (6/819)

BAŞKAN — İçişleri Bakanı yok, Adalet Bakanı buradalar. Sayın Özarda yalnız Adalet Bakanının izahat vermesini kabul ediyor musunuz?

REŞAT ÖZARDA (Aydın) — Müddeti geçtiği için kıymeti kalmamıştır, vazgeçiyorum.

BAŞKAN — Soru sahibi sorularından feragat ettiklerini söylüyorlar.

6. — *İzmir Milletvekili Osman Sabri Adal'ın, Rum Ortadoks Patriği Athenagoras'ın dış memleketlere seyahate çıktığından ve Papa ile temaslarda ve müzakerelerde bulunduğundan haberdar olunup d'unmalığına dair İçişleri ve Dışişleri bakanlarından sözlü sorusu (6/824)*

BAŞKAN — Soru sahibi buradalar, İçişleri ve Dışişleri bakanları bulunmadıkları için gelecek soru gününe bırakıyoruz.

7. — *Niğde Milletvekili Ruhi Soyer'in, Batı - Trakya'da Lozan Anlaşmasının imzası sırasında, Türk ve Yunan nüfuslarının miktarı ile bugünkü miktarlarına ve iktisadi durumlarına dair Başbakan'dan sözlü sorusu (6/831)*

BAŞKAN — Soru sahibi buradalar, Başbakan yok, Başbakan adına cevap verecek kimse olmadığı için gelecek soru gününe bırakılmıştır.

8. — *Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Dış Ticaret Dairesinde görevli, yüksek dereceli üç memurun vazifelerinin değiştirilmesi sebebine dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/836)*

BAŞKAN — Soru sahibi buradalar, Ticaret Bakanı bulunmadığı için gelecek soru gününe bırakılmıştır.

9. — *Erzurum Milletvekili Adnan Şenyurt'un, Erzurum ilinde Askerî Dikimevi açılması hususunda ne düşünüldüğüne dair Millî Savunma Bakanından sözlü sorusu (6/837)*

BAŞKAN — Adnan Şenyurt buradalar. Millî Savunma Bakanı bulunmadığı için gelecek soru gününe bırakıldı.

10. — *Niğde Milletvekili Ruhi Soyer'in, toprak dağıtımı esnasında, mevcut arazileri de*

ipotek edilmiş bulunan köylerin tapu karşılığı kredi atamamalarının önlenmesi hususunda ne düşünüldüğüne dair İmar ve İskân Bakanından sözlü sorusu (6/842)

BAŞKAN — Sayın Soyer buradalar. Bakan bulunmadığı için gelecek soru gününe bırakıldı.

11. — *Burdur Milletvekili Nadir Yavuzkan'ın, Burdur'da, 5 Yıllık Plân devresi içerisinde, kurulması düşünülen bir sanayi tesisi bulunup bulunmadığına dair Başbakan'dan sözlü sorusu (6/843)*

BAŞKAN — Sayın Yavuzkan buradalar. Başbakan adına cevap verecek bakan bulunmadığı için gelecek soru gününe bırakıldı.

12. — *Burdur Milletvekili Nadir Yavuzkan'ın, Burdur'da hayvan besiciliği ile uğraşan ve 15 milyon lira sermayeye sahip bulunan kimse-lerin kredi ihtiyaçlarının nereden sağlanacağına dair Tarım ve Ticaret bakanlarından sözlü sorusu (6/844)*

BAŞKAN — Sayın Yavuzkan buradalar. Tarım ve Ticaret bakan'arı bulunmadığı için gelecek soru gününe bırakıldı.

13. — *Burdur Milletvekili Nadir Yavuzkan'ın, Burdur'un Ağlasun ilçesine bağlı Yumrutaş köyü ile Bucak ilçesine bağlı Dataları köyünde, tarım arazisi ağaçlandırılan köylülere, başka yerden toprak verilmesi ve el sanatı öğretilmesi konularında, bir çalışma yapıp yapılmadığına dair İmar ve İskân Bakanından sözlü sorusu (6/845)*

BAŞKAN — Sayın Yavuzkan burada. Bakan bulunmadığı için soruları gelecek soru gününe bırakıldı.

14. — *Konya Milletvekili Rüştü Özal'ın, Devlet Tiyatrosu Genel Müdürlüğü'nün, Konya'da temsil verilmeyeceği hakkında bir kararı bulunup bulunmadığına dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/850)*

BAŞKAN — Sayın Özal yoklar. İki defa bulunmadıkları için soruları düştü.

15. — *Niğde Milletvekili Ruhi Soyer'in, İller Bankası'na, 1963 icra plânına konulmuş olan*

işlerden ne kadarının tamamlandığına dair İmar ve İskân Bakanından sözlü sorusu (6/851)

BAŞKAN — Sayın Soyer buradalar. İmar ve İskân Bakanı bulunmadığı için gelecek soru gününe bırakıldı.

16. — *Kocaeli Milletvekili Hâldan Kısayol'un, hükûmda adli takibat yapılmakta olduğu için teşekkül emrine alınmış bulunan Devlet Demiryolları eski Maliye ve Muhasebe Dairesi Reisinin bir göreve atanması sebebine dair Maliye Bakanından sözlü sorusu (6/852)*

BAŞKAN — Sayın Hâldan Kısayol bulunmadıkları için soruları düştü.

17. — *Adana Milletvekili Hasım Aksay'ın, cami gibi herkese açık bir mahalde yapılan konuşmaların, önceden, ağır bir sansüre tabi tutulması sebebine dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/854)*

BAŞKAN — Sayın Hasan Aksay iki defa bulunmadıkları için soruları düşmüştür.

18. — *Adana Milletvekili Hasan Aksay'ın, 3 merkezlerinde ibadete kapatılmış cami bulunup bulunmadığına dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/855)*

BAŞKAN — Sayın Hasan Aksay iki defa bulunmadıkları için soruları düştü.

19. — *Adana Milletvekili Hasan Aksay'ın, Türkiye'de Halkevi adıyla kaç dernek bulunduğu ve kurucularının ve halen başkanlarının isimler olduğuna dair Adalet ve Maliye bakanlarından sözlü sorusu (6/856)*

BAŞKAN — Sayın Aksay, iki defa bulunmadıkları için, sözlü soruları gündemden düşmüştür.

20. — *Adana Milletvekili Hasan Aksay'ın, bugüne kadar, yabancı devletlerin aleti olmak suçu ile tevkif edilmiş ve hüküm giymiş kaç din adamı bulunluğuna dair Millî Eğitim ve İçişleri bakanlarından sözlü sorusu (6/857)*

BAŞKAN — Sayın Aksay, iki defa bulunmadıkları için, sözlü soruları gündemden düşmüştür.

21. — *Adana Milletvekili Hasan Aksay'ın, İmam - Hatip okullarında islahat yapılması lü-*

zumunu duyuran sebeplerin neler olduğuna dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/858)

BAŞKAN — Sayın Aksay, üst üste iki defa bulunmadıkları için sözlü soruları gündemden düşmüştür.

22. — Niğde Milletvekili Haydar Özalp'ın, Ulukışla ilçesi içerisinde yapılması icabeden 3-4 kilometrelik yolun ele alınmaması sebebine dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/859)

BAŞKAN — Niğde Milletvekili Sayın Özalp iki defa üst üste bulunmadıkları için sözlü soruları gündemden düşmüştür.

23. — Niğde Milletvekili Haydar Özalp'ın, Bor ilçesi ve Kızılca nahiyesine su temin etmek için açılan 14 aded yeraltı su kuyusunun ıslahı hususunda ne düşünüldüğüne dair Köy İşleri Bakanından sözlü sorusu (6/860)

BAŞKAN — Sayın Haydar Özalp, iki defa üst üste bulunmadıkları için soruları gündemden düşmüştür.

24. — Niğde Milletvekili Haydar Özalp'ın, Niğde'nin Bahçeli ilçesinde bulunan, Romalılardan kalma, yüzme havuzu ve köşk, mesiresi turistik tesisinin, bir senedir, kapalı tutulması sebebine dair İçişleri ve Turizm ve Tanıtma bakanlarından sözlü sorusu (6/861)

BAŞKAN — Sayın Haydar Özalp, iki defa üst üste bulunmadıkları için soruları gündemden düşmüştür.

25. — Niğde Milletvekili Haydar Özalp'ın, Niğde ilini, en kısa mesafe ile Adana asfaltına bağlayacak yolun inşasına önem verilmemesi sebebine dair Bayındırlık ve Turizm ve Tanıtma bakanlarından sözlü sorusu (6/862)

BAŞKAN — Haydar Özalp arkadaşımız iki defa bulunmadıkları için soruları düştü.

26. — Niğde Milletvekili Haydar Özalp'ın, Niğde'nin Ortaköy ilçesi Hıdırlı ve Karaman köyleri muhtarlarını, seçimlerinin kesinleşmesine rağmen, görevlerine başlatılmayan vali hakkında ne düşünüldüğüne dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/863)

BAŞKAN — Soru sahibi iki defa bulunmadığı için soruları düştü.

27. — Bolu Milletvekili Turgut Çulha'nın, İktisadi Devlet Teşebbüsleri Genel müdürlükleriyle yönetim kurullarına yapılan tâyinlere dair Başbakanın sözlü sorusu (6/864)

BAŞKAN — Sayın Çulha buradalar. Başbakan adına cevap verecek bulunmadığı için gelecek soru gününe bırakıldı.

28. — İstanbul Milletvekili Şahabettin Orhon'un, valiler ve emniyet teşkilâtı mensupları arasında geniş ölçüde nakil ve tâyin yapıldığı hakkındaki neşriyatın doğru olup olmadığına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/865)

BAŞKAN — Şahabettin Orhon buradalar. İçişleri Bakanı bulunmadığı için gelecek soru gününe bırakıldı.

29. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Şemdinli ilçesinin yetiştirdiği tütünlerin üstün kaliteli olup olmadığına dair Gümrük ve Tekel Bakanından sözlü sorusu (6/866)

BAŞKAN — Fahir Giritlioğlu buradalar. Gümrük ve Tekel Bakanı bulunmadığı için gelecek soru gününe bırakıldı.

30. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Hakkâri ili ve ilçelerinde, yıllardan beri tarım teşkilâtının gereken şekilde ikmal edilmemesi sebebine dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/867)

BAŞKAN — Tarım Bakanı yok. Gelecek soru gününe bırakıldı.

RUHİ SOYER (Niğde) — Rica ediyorum Sayın Başkan, müsaade ederseniz usul hakkında konuşacağım.

BAŞKAN — Yok efendim, bunun hiçbir usulü yok Sayın Soyer. Soru okunur, soru sahibi ve Bakan var mıdır, yok mudur tesbit edilir, arz edilir.

RUHİ SOYER (Niğde) — Efendim müsaade buyurun, bu hususta haklısınız ama...

BAŞKAN — Muhterem efendim, başka yapacak bir şey yok. Israr buyurmayın. Ben vazifemi yapmakla mükellefim, soru sahibi ve bakanı arıyacağım. Evet, arkadaşlar, bakanlar bulunmuyorlar diyeceksiniz, bu kendi bilecekleri bir iş, ben ne bileyim.

31. — *Niğde Milletvekili Ruhi Soyer'in, memleketimizde mevcut Rum Cemaatine ait kaç adet vakıf bulunduğu dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/868)*

BAŞKAN — Bakan bulunmadığı için gelecek soru gününe bırakıldı.

RUHİ SOYER (Niğde) — Sayın Başkan, Meclis Başkanlığı Çarşamba günleri saat 17,00 den sonra sözlü soruların görüşüleceğini bildirmiş midir?

BAŞKAN — Bildirmiştir efendim. Bâzı bakanlar vardır. Efendim, hem gündem, hem de vaziyet bütün bakanlıklara teker teker tebliğ edilmiştir.

RUHİ SOYER (Niğde) — Efendim, haklı olduğumuzu teyid etmek istiyoruz.

BAŞKAN — Diğer sözlü soruya geçiyorum.

32. — *Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Yüksekova ilçesi Birelik köyündeki Birdik suyu üzerinde yapımına başlanan sulama tesislerine dair Enerji ve Tabii Kaynaklar ve Köy İşleri Bakanlarından sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Mehmet Turgut'un sözlü cevabı (6/869)*

BAŞKAN — Sayın Giritlioğlu, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı buradalar, arzu ederse niz sorunuzu Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı cevaplandırsınlar. Kifayet eder mi efendim?

FAHİR GİRİTLİOĞLU (Edirne) — Hayhay efendim, kâfidir.

BAŞKAN — Soruyu okutuyorum efendim.

Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıda yazılı sorularımın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ve Tarım Bakanlığı tarafından sözlü olarak cevaplandırılmasına delâletlerinizi saygılarımla rica ederim.

11 . 6 . 1964

Fahir Giritlioğlu
Edirne Milletvekili

Hakkâri ili Yükseltova ilçesinde, Birelik köyünün yukarısından gelen ve İran'a akıp giden Birdik suyunun üzerinde sulama tesislerinin yapılmasına başlandığı, Dilezi köyüne kadar mevcut bulunan kadim su arkının patlıyan kısımlarının tâmiri ve mevcut bendin keza tamiri zımında, 1963 yılında 140 000 lira ayrılarak, iş

mütaahhidine ihale edildiği ifade olunmaktadır.

Bu hususun mahiyetini ve Yüksekova ilçesinin geniş ovasının sulanması ile ilgili sair malumatı edinmek için, aşağıda yazılı sorularımı tevcih lüzumunu duydum :

1. Sayın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığından cevaplandırılmasını istediğim hususları arz ediyorum :

A) Devlet Su İşleri tarafından, Birdik Suyu üzerinde bugüne kadar yapılan faaliyetin mahiyeti nedir?

B) Mevzuubahis su üzerinde Dilezi köyüne kadar mevcut bulunan kadim kanalların, temadi ettirilmesi düşünülmekte midir?

C) Hakkâri ilinin yegâne ovasını teşkil eden Yüksekova ilçesinin vasati 75 000 dekar genişlikteki ovasının üçte bir miktarını halen bataklık teşkil ettiğine göre: Ovadaki nehir suyu üzerine kanal açılmak suretiyle ovanın kurutulması hususundaki tasavvurların resmîyet derecesi ne dereceye kadardır? Ovanın kurutulması için alınmış bir karar varsa, mahiyeti ne merkezdedir?

BAŞKAN — Köy İşleri Bakanlığı ile ilgili hususları okutmuyorum.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Mehmet Turgut, buyurun efendim.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI MEHMET TURGUT (Afyon Karahisar Milletvekili) — Muhterem arkadaşlar, Edirne Milletvekili Sayın Fahir Giritlioğlu'nun sorularına sırasıyla cevap arz ediyorum :

1. A) Birdik suyu üzerindeki bend ve mevcut sulama kanallarının ıslahı konusu 1960 yılında istikşaf kademesinde incelenmiş ve konu Tarım Bakanlığı Topraksu Genel Müdürlüğü ile ilgili bulunduğundan 23 . 11 . 1960 tarih ve 6019 sayılı yazı ile adı geçen Genel Müdürlüğe intikal ettirilmiştir.

B) Dilezi köyüne kadar mevcut kanallar da yukarıda bahsedilen konu içerisinde bulunmaktadır.

C) Gerek adı geçen su üzerinde diğer imkânların araştırılması ve gerekse Yüksekova'nın ıslahı ve sulanması konusu, bu yıl etütlerine başlanan Dicle Havzası istikşafı içerisinde Fırat Plânlama Amirliği tarafından incelenecektir. Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Sayın Giritlioğlu.

FAHİR GİRİTLİOĞLU (Edirne) — Teşekkürlerimi arz ederim.

BAŞKAN — Teşekkür ediyorlar, soru cevaplandırılmıştır.

33. — *Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Erzurum'un Tortum ilçesinin Azort bucağının Uzundere mahallesinden geçen sel yatağının temizlenmesi hususunda bir karar alınıp alınmadığına dair sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Mehmet Turgut'un sözlü cevabı (6/870)*

BAŞKAN — Soru sahibi ve Bakan buradalar. Soruyu okutuyorum.

15 . 6 . 1964

Özü: Tortum ilçesi Azort bucağı arazisinin sel tehlikesinden kurtarılması için ne gibi tedbirin düşünüldüğüne dair Bayındırlık Bakanından sözlü soru:

Millet Meclisi Başkanlığı
eliyle

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına

Aşağıdaki sorumun sözlü olarak cevaplandırılmasını saygılarımla rica ederim.

Fahir Giritlioğlu
Edirne Milletvekili

1. Erzurum ili Tortum ilçesinin Azort bucağında bucak merkezinde Uzundere mahallesinden geçen sel yatağının temizlenmesi, sel yatağının etrafındaki 60 evin korunması ve diğer mahallelerde mukim 300 ev halkına ait bu mahal üzerindeki arazi ve bahçelerin korunması hususunda Bakanlıkça her hangi bir karar alınmış mıdır?

2. 1954 tarihinde ilk defa olarak gelen sel neticesinde, mevzu bahis yatak o tarihte olduğu halde ve o tarihten itibaren ıslah edici bir çare üzerinde durulmadığı için, yağışların ve ufak sellerin daima tehdidi altında bulunduruğu bu arazi: Yeni büyük bir yağış ve sel halinde daha çok tehdit altına girmeyecek midir?

BAŞKAN — Buyurun Sayın Bakan.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANİ MEHMET TURGUT (Afyon Karahisar) Sayın Fahir Giritlioğlu'nun sorularına cevabımı arz ediyorum.

Erzurum'un Tortum ilçesinin Azort bucağının Uzundere mahallesinden geçen sel yatağının temizlenmesi hususunda bir karar alınıp alınmadığı sorulmaktadır. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığında yaptırılan tetkike göre durum şudur:

Azort bucağı ve arazisinin taşkından korunması konusu, 1963 yılında istikşafî kadamede ve ayrıca rusubat kontrolü yüzünden de etüdedilmiş, rüsup hareketinin fazla olmasına rağmen yukarı havzanın büyüklüğü ve erozyonun had safhada oluşu sebebiyle erozyon tedbirlerine gidilemeyip 1300 M. tülde, topuğu taş tahkimli ve şevleri bitkisel iksalı yatak ıslahı yapılması uygun görülmüştür.

Bu mevzuda tetkike devam edilmektedir.

Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Sayın Giritlioğlu buyurun efendim.

FAHİR GİRİTLİOĞLU (Edirne) — Pek muhterem Enerji Bakanı sorularımı cevaplandırdılar. Kendilerine teşekkür ederim. İthamlarını şahısları bakımından olmayacaktır. İthamlarım Bakanlık olarak olacaktır. Bunu lütfen böyle kabul etmelerini istirham ederim.

Henüz kendileri birbuçuk ay evvel vazifeye başladıklarına göre elbette ki ihmalden kendileri şahsan kusurlu değildir, ama bakan hallefiyet suretiyle kendilerinden evvelkilerin kusurlarını da yüklenen kimse demektir. Konuşmamı lütfen bu şekilde kabul etmelerini istirham ederim. Hakkâri ilinin Yüksekova ilçesine ait büyük sulama kanalı hakkındaki verdikleri zahat karşısında konuşmadım, yetindim. Bir taahhüt kabul ettim. Bu bir uzun etüt meselesidir. Bir para meselesidir. Nihayet teknik imkân meselesidir, dedim. Bir mühendis Bakanımıza bir hukukçu milletvekili olarak teknik konuda münakaşaya girmek cüretini gösteremedim. Fakat Tortum ilçesinin Azort bucağına ait vermiş olduğum bu önerge ile ilgili cevapları maalesef beni tatmin etmedi. Ne kadar teknik sebepler ileri sürerlerse süsünler, ne gibi zorluklar bahis konusu olursa olsun, gözlerimle görmüş olduğum bu yurt köşesindeki tecssürüm bu izahata karşı, benim direnmemi gerektiriyor. Teknik bakımdan sureti katiyede ıslahat kabul değildir, bakan bu lâfı söyleyebilir. Ama buna rağmen yine ben karşısına çıkarım. Siz Bakan-

sınız, ama Bakanlar Kurulunun da bir üyesisiniz, bütün Hükümetin politikasından müstereken mesulsünüz. Şu halde bu köyün nakli hakkında ne gibi teşebbüste bulundunuz, bunu sormak benim en tabii vazifem olacaktır. Tabiat âfetiyle karşı karşıya bulunan vatandaşlarımız Azort bucağında oturmaktadır. 1963 yılında çitit bitmiştir. 1965 yılı ortalarına gelmekteyiz. Bu sel felâketine her an mâruz kalması mümkün bulunan bu vatandaşlarımızın kötü kaderi hakkınıda ne gibi âcil tedbirler alınmıştır? Çalışılıyor cümlesi 3,5 senelik tecrübemle artık beni tatmin etmiyor. Şunu yapıyoruz şunu yapacağız, demek lâzımdır. 1954 yılında büyük çapta bir sel felâketine mâruz kalmıştır, Azort bucağı halkı. Alıp götürmüştür, bütün evleri. Sel felâketinden sonra sel yatağı haline gelmiştir o kısım araziler. Şimdi muhterem arkadaşlar, altmış ev sel yatağında bulunmaktadır. Erozyon son dereceye varmıştır. Katiyen seli tutacak bir mâni yoktur. Çıplak kayaların teşkil ettiği bir yamaçta Azort bucağı kurulmuştur. 1954 teki büyük selden dolayı geniş yatak açılmıştır. Bu yatakta halen 60 ev vardır. Bucağın 300 evinin yegâne geçim vasıtası olan, yegâne geçim vasıtası tâbirini kullanıyorum, çünkü bu nahiyede tarla yoktur. Buğday ziraati bilmemekte dirler. Nahiye sadece ve sadece bahçe ziraati ile gecimini sağlamaktadırlar. Hayvancılık dahi yoktur, çünkü ot yoktur, hiçbir şey yoktur. Bu nahiyenin yegâne geçim vasıtası olan bahçelerdir ki, 350 bahçe selin yatağında bulunmaktadır. Yeni bir sel âfetine mâruzdur. Pek muhterem Bakanımın hassas bir noktasına hitabettiğimi zannediyorum. Son derece fakir bir halk, son derece sahipsiz durumdalar ve son derece kendilerinin derdini anlatmaktan uzak kimseler. Lütfen Bakanımız orada bulunan halkı böyle kabul etsinler. Bir tesadüf benim yolu mu Tortum ilçesinin Azort bucağına götürdü. hakikaten bir tesadüf, bir nevi kuş uçmaz ker van geçmez bir diyar orası, tamamiyle yalçın kavalar arasında kalmış, hiçbir mâni yoktur seli tutmak için. Muazzam tehlike ile karşı karşıya olan o vatandaşlarımızın bir an evvel emniyet içerisinde yaşamalarını temin etmek genç ve enerjik Enerji Bakanımızın insafına, vatanperverliğine, halk çocuğı oluşuna mevdu bir durumdur, kendilerinden bilhassa özellikle bu

bucağın durumunu şahsan çok yakından görmüş, bunların ıstırabını o anda hissetmiş bir kimse olarak benim şahadetime inanmalarını ve buna öncelikle bir önem verip bir an evvel ya nakil suretiyle veya setleri ikmal suretiyle bu- tadaki vatandaşlara çare bulmalarını ıstırham ederim, saygılarımı sunarım.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Bakan.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANİ MEHMET TURGUT (Afyon Karahisar) — Efendim, şahsım hakkında Sayın Fahir Giritlioğlu'nun sözlerine evvelâ çok teşekkür ederim. Ben burada çalışıyorum, çalışmalar devam etmektedir, demekle şunu kastedtim. Çalışmaların arkasından iş gelecektir. Bu sözlerimi Sayın Fahir Giritlioğlu senet ittihaz edebilir. Durum şudur; o bakımdan çalışıyoruz, dedim. Bu mevzuda bir proje hazırlanmıştır. Ve 1965 programında teklif edilmiştir. Fakat 1965 programından bu proje çıkarılmıştır. Ben bu projeyi tekrar şu veya bu istikamette para temin ederek 1965 te yapılması yolunda bir çalışmanın içinde olduğumuz için çalışmaya devam ediyoruz, dedim. İnşallah bunu 1965 yılında bazı başka yerlerden temin edilen paralarla yapmaya çalışırız. Bu hususa Sayın Fahir Giritlioğlu arkadaşımız emin olabilirler. Hürmetlerimle.

FAHİR GİRİTLİOĞLU (Edirne) — Teşekkür ederim, efendim.

BAŞKAN — Soru cevaplandırılmıştır.

34. — İzmir Milletvekili Osman Sabri Adal'ın, İzmir'den Çeşme ilçesine giden turistik asfalt yolun yarım kalan kısmının en kısa zamanda yapılması için ne düşünöldüğüne dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/871)

BAŞKAN — Sayın Adal burada. Bayındırlık Bakanı?... Yok. Gelecek soru gününe bırakıldı.

35. — İzmir Milletvekili Osman Sabri Adal'ın, İzmir'in Çeşme ilçesi Ilca plâjlarında Turizm Bankası tarafınlan yapımına başlanan otelin en kısa zamanda bitirilmesi ve işler duruma getirilmesi için ne düşünöldüğüne dair Turizm ve Tânatım Bakanından sözlü sorusu (6/872)

BAŞKAN — Sayın Adal burada. Turizm Bakanı?... Yok. Bulunmadıkları için gelecek soru gününe bırakıldı.

36. — *İzmir Milletvekili Osman Sabri Adal'ın, Çeşme Limanında yıllarca önce inşasına başlanan ve yarım kalmış olan iskelenin en kısa zamanda bitirilmesi için ne düşünüldüğüne dair Bayındırlık ve Ulaştırma Bakanlarından sözlü sorusu (6/873)*

BAŞKAN — Sayın Adal burada. Ulaştırma Bakanı?.. Yok. Yalnız yazılı cevapları var, yazıyı okutuyorum efendim.

Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 18 . 6 . 1964 gün ve Genel Sekreterlik Kanunlar Müdürlüğü ifadeli 9044/50710 - 6/873 sayılı yazıları :

Çeşme İskelesi inşaatı hakkında İzmir Milletvekili Osman Sabri Adal tarafından verilen sözlü soru önergesine dair ilgili yazınız ve eki incelenildi.

Çeşme İskelesi inşaatı 6237 sayılı Limanlar İnşa Kanunu gereğince Bayındırlık Bakanlığı tarafından yaptırılmaktadır. Bu itibarla sözlü soruya gerekli cevabın adı geçen Bakanlıkça verilmesi lâzımgeldiğine bilgilerinizi saygı ile arz ederim.

Ulaştırma Bakanı
Ferit Alpiskender

BAŞKAN — Sayın Adal, Bayındırlık Bakanım burada yoklar. Müsaadenizle bunu Bayındırlık Bakanına yazalım.

OSMAN SABRİ ADAL (İzmir) — Peki efendim. Yalnız Bayındırlık Bakanlığı ile ilgili sorularım da vardır.

BAŞKAN — O kısmın Ulaştırma Bakanı ile ilgisi yokmuş. Bayındırlık Bakanlığından sorulacaktır.

37. — *Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Yüksekova ilçesine bağlı Oramar bucağının beş köyü halkının il ve ilçeleriyle irtibatlarının sağlanması için ne düşünüldüğüne dair İçişleri ve Bayındırlık Bakanlarından sözlü sorusu (6/874)*

BAŞKAN — İçişleri Bakanı bulunmadığından gelecek soru gününe bırakıldı.

38. — *İzmir Milletvekili Şinasi Osma'nın, tüccar ve sanayicilerin, 27 Mayıs'tan sonra, Cumhuriyet Halk Partisine nakdi yardımda buldukları hakkındaki neşriyatın doğru olup olmadığına dair Başbakan'dan sözlü sorusu (6/875)*

BAŞKAN — Sayın Osma bulunmadıkları için gelecek soru gününe bırakıldı.

39. — *Mardin Milletvekili Mehmet Ali Arkan'ın, Midyat Kaymakamının, kanuni formalitelere riayet etmeksizin, Hükümet Konağını tamir ettirdiğinin doğru olup olmadığına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/876)*

BAŞKAN — Sayın Arkan iki defa bulunmadıkları için soruları düşmüştür.

40. — *Mardin Milletvekili Mehmet Ali Arkan'ın, Midyat Kaymakamının özel işi için makam arabasıyla Ankara'ya gelip gittiğinin doğru olup olmadığına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/877)*

BAŞKAN — Sayın Arkan iki defa bulunmadıkları için soruları düşmüştür.

41. — *Mardin Milletvekili Mehmet Ali Arkan'ın, Midyat Kaymakamının, vatandaşlara ait bir arsaya, istimlak etmeden ve bedelini ödemedi, cadde açmak suretiyle, tahrip ve işgal ettiğinin doğru olup olmadığına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/878)*

BAŞKAN — İki defa bulunmadıkları için soruları düşmüştür.

42. — *Çanakkale Milletvekili Ahmet Nihat Akay'ın, İbnülemin Mahmut Kemal İnâl'in vakfı olan konağın kimler tarafından yıktırıldığına, dair Devlet ve İçişleri Bakanlarından sözlü sorusu (6/879)*

BAŞKAN — Sayın Akay buradalar, Devlet ve İçişleri Bakanları bulunmadıkları için gelecek soru gününe bırakılmıştır.

43. — *Bolu Milletvekili Turgut Çulha'nın, Türkiye'de 3512 sayılı Kanuna göre kurulmuş kaç cemiyet bulunduğu ve bunlardan kaçının siyasetle iştiğal ettiğine dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/881)*

BAŞKAN — Sayın Çulha buradalar, İçişleri Bakanı bulunmadıkları için gelecek soru gününe bırakılmıştır.

44. — *Tokat Milletvekili Mehmet Kazova'nın, Erbaa ve Taşova ilçelerini birbirine bağlayan Kaleboğazı köprüsünün ne zaman tamir edi-*

leceğine dair, *Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/882)*

BAŞKAN — Sayın Kazova buradalar, Bayındırlık Bakanı bulunmadığı için gelecek soru gününe bırakılmıştır.

45. — *Tokat Milletvekili Mehmet Kazova'nın, Turhal ilçesi Pazar bucağındaki derenin, yarım kalan kısmının, ne zaman ikmal edileceğine dair, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü sorusu (6/883)*

BAŞKAN — Sayın Bakan burada, Sayın Kazova burada, sorularını okutuyorum. Mehil mi istiyorsunuz Sayın Bakan?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANİ MEHMET TURRGUT (Afyon Karahisar) — Tetkik için müsaade rica ediyorum efendim.

BAŞKAN — Tetkik imkânı bulamadıkları için müsaade istiyorlar Sayın Kazova. Gelecek soru gününe bırakıldı.

46. — *Erzurum Milletvekili Nihat Diler'in, Beş Yıllık Kalkınma Plânı gereğince, 1964 yılında, Doğu - Anadolu'da yapılması kararlaştırılan iki çimento fabrikasının etüt ve projelerinin yapılp yapılmadığına dair, Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/884)*

BAŞKAN — Sayın Diler buradalar. Sanayi Bakanı bulunmadığı için gelecek soru gününe bırakıldı.

47. — *Erzurum Milletvekili Nihat Diler'in, petrol kaynaklarının, süratli olarak, işletilmesi konusunda ne gibi bir yol takibedileceğine dair, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü sorusu (6/885)*

BAŞKAN — Sayın Diler buradalar. Sayın Bakan buradalar. Sayın Bakan, 47 nci soruya cevap için hazırlıklı mısınız?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANİ MEHMET TURGUT (Afyonkarahisar) — Efendim, mesele petrol ile ilgili bulunduğundan ve Hükümetin petrol politikası ve felsefesi dolayısıyla gerekli teması Hükümet ile yapamadığımdan mehil istemekteyim.

BAŞKAN — Peki efendim.

Sayın Diler, Sayın Bakan mehil istemektendirler, gelecek soru gününe bırakılmıştır.

48. — *Erzurum Milletvekili Nihat Diler'in, toprak tevzi komisyonları ile kadastro heyetlerinin tezat halindeki çalışmalarından haksızlığa uğrayanların durumlarının ıslâh edilip edilmeyeceğine dair İmar ve İskân ve Devlet Bakanlarından sözlü sorusu. (6/886)*

BAŞKAN — Sayın Diler buradalar. İmar ve İskân Bakanı buradalar. Sorularını okutuyorum. Sayın Bakan cevap için hazır mısınız?..

İMAR VE İSKÂN BAKANİ RECAİ İSKENDEROĞLU (Diyarbakır) — Efendim, soruları Bakanlığım ile ilgili değildir. Köy İşleri Bakanlığı ile ilgilidir.

BAŞKAN — Sayın Nihat Diler'in, toprak ve tevzi komisyonlarıyla kadastro heyetlerinin tezat halindeki çalışmalarından haksızlığa uğrayanların durumlarının ıslâh edilip edilmeyeceğine dair.

İMAR VE İSKÂN BAKANİ RECAİ İSKENDEROĞLU (Diyarbakır) — Efendim bu konu Köy İşleri Bakanlığını ilgilendirir.

BAŞKAN — Köy İşleri Bakanlığı diye düzeltelim önergeyi.

NIHAT DİLER (Erzurum) — Efendim, sorumu Devlet Bakanına tevdi ediyorum. Eğer o şekilde tashihi mümkünse hem Köy İşleri Bakanından ve hem de Devlet Bakanından soruyorum.

BAŞKAN — İfadenizi zapta geçirdim Sayın Diler. Köy İşleri Bakanlığından ve Devlet Bakanından sormak istiyorsunuz. Peki efendim.

49. — *Tunceli Milletvekili Vahap Kışoğlu'nun, öğretmenlerin kanuni hakkı olan ücret ve tazminatların verilmemesi sebebine dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu. (6/887)*

BAŞKAN — Sayın Kışoğlu... Yoklar. İki defa bulunmadıkları için soruları düştü.

50. — *Kocaeli Milletvekili Süreyya Sofuoğlu'nun, 57 valinin yerlerinin değiştirilmesini, merkeze alınmasını ve emekliye sevk edilmesini âmil olan sebeplerin neler olduğuna dair Başbakan ve İçişleri Bakanından sözlü sorusu. (6/888)*

BAŞKAN — Sayın Sofuoğlu... Yoklar. Bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

51. — *Erzurum Milletvekili Nihat Diler'in, Erzurum'un Tortum ilçesi nahiye ve köylerini*

sel âfetinden ve su baskınından korumak için ne tedbirler alındığına dair sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Mehmet Turgut'un sözlü cevabı (6/890)

BAŞKAN — Sayın Diler buradalar... Sayın Bakan burada. Soruyu okutuyorum,

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına

Aşağıdaki sorunun sözlü olarak Sayın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı tarafından cevaplandırılmasına dalâlet buyurulmasını saygılarımla arz ederim.

2 . 7 . 1964

Erzurum Milletvekili
Nihat Diler

Erzurum'un Tortum karası merkez ve merkeze bağlı köyleri, Azort ve Kıska nahiyeleri ve buna bağlı köyler Narman, Oltu, Olur ve Şenkaya'nın bir kısım köyleri zaman zaman sel âfetine ve su baskınlarına mâruz kalmakta, buralarda sakin olan halk ettikleri mahsulleri kaybetmekte, bu suretle açlığın ve sefaletin pençesine düşmektedirler. Bu duruma süratle nihayet vermek için sel felâketini, su baskınını önlemek maksadıyla buzüne kadar mezkûr yerlerde ne gibi tedbirler alınmıştır?

Büyük çapta su taşkınlarını önlemek için Devlet Su İşleri, küçük çapta taşkınları önlemek, sulama ve teraslama yapmak için Topraksu Teşkilâtı buralarda faaliyete geçmiş midir?

Geçmemiş ise faaliyete geçirilmesi için Sayın Bakanın bir teşebbüsleri var mıdır?

Topraksu kampları buralarda da kurulacak mıdır? Ne miktar kurulacaktır?

Keyfiyetin sözlü olarak açıklanmasını arz ve rica ederim.

NİHAT DİLER (Erzurum) — Efendim, sorularımın bir kısmı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanının salâhiyet hudutları içerisinde. Bir kısmı da Köy İşleri Bakanlığını ilgilendirmektedir.

BAŞKAN — Bakan, sizin sorunuzda sorduğunuz hususları cevaplandıracaktır.

NİHAT DİLER (Devamla) — Efendim, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı hepsine bakıyor mu?

BAŞKAN — Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına bağlanan daireler eskiden beri tesbit edildi.

Sayın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı, buyurunuz.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANINI MEHMET TURGUT (Afyon Karahisar) — Erzurum Milletvekili Sayın Nihat Diler'in sözlü sorularına cevaplarımı arz ediyorum.

Erzurum - Oltu :

1. Oltu çayı ıslahı : 1964 yılı etüt programındadır.

2. Gücüros köyü arazisinin taşkından korunması mevzuu 1959 yılında etüdedilmiş, fakat rantabl bulunmamıştır.

3. Aslanpaşa mahallesinin taşkından korunması mevzuu gerek mühendislik ve gerekse taşkın ve rüsubat kontrolü yönünden etüdedilmiş olup, raporu üzerinde çalışılmaktadır.

4. İslâmkotik köyü arazisinin taşkınlan korunması 1964 yılı etüt programındadır, henüz bitmemiştir.

5. Küçük Korueu köyü arazisinin taşkından korunması 1964 yılı etüt programındadır, henüz bitmemiştir.

6. Urut köyünün taşkından korunması konusu İmar ve İskân Bakanlığınca ele alınmış olup, iş iskâna tabi tutulacaktır.

7. Tutmaç ve Şemki köyleri arazisinin taşkından korunması 1965 yılı etüt programındadır, bitirilememiştir.

8. Narmankale köyündeki bataklığın kurutulması 1966 yılı etüt programına alınmıştır.

9. Büyükkorueuk köyünün taşkından korunması 1964 yılı etüt programındadır.

Erzurum - Şenkaya :

1. Eziçkom (Doğan) köyünün taşkından korunması mevzuu, 1962 yılında etüdedilmiş ve taşkına mâruz 8 ev ve 3 samanlığın nakli daha ekonomik görülerek 10 . 12 . 1962 gün ve 8526 sayılı yazımızla İmar ve İskân Bakanlığına intikal ettirilmiştir.

2. Hamaç köyünün taşkından korunması mevzuu 1963 yılında etüdedilmiş ve taşkına mâruz 17 ev ve 20 ahırın nakli daha ekonomik görülerek 20 . 3 . 1963 gün ve 1560 sayılı yazı ile İmar ve İskân Bakanlığına intikal ettirilmiştir.

3. Taht köyü ve arazisinin taşkından korunması mevzuu 1962 yılında etüdedilmiş, taşkına mâruz 7 ev ve 4 dekar arazinin 52 000 liralık

200 m. duvar inşası ve 500 m. yatak ıslahı ile korunabileceği anlaşılmıştır. Konu, 1965 yılı İnşaat programı tasarısında bulunmaktadır.

Erzurum - Tortum :

1. Ezort nahiyesi arazisinin taşkından korunması mevzuu 1962 yılında etüdedilmiş, taşkına mâruz 40 ev ve 40 hektar arazinin 1300 m. yatak ıslahı ile korunabileceği anlaşılmıştır. Kesif bedeli 330 000 Tl. dir.

2. Demireiler köyünün taşkından korunması mevzuu 1964 yılında etüdedilmiş ve taşkına mâruz 15 evin nakli daha ekonomik görülerek 20 . 5 . 1964 gün ve 3132 sayılı yazı ile İmar ve İskân Bakanlığına intikal ettirilmiştir.

3. Derekapı köyü arazisinin taşkından korunması, 1964 yılı etüt programındadır.

4. Sivri köyü arazisinin taşkından korunması, 1964 yılı etüt programındadır.

5. Anbisor köyünün taşkından korunması, 1964 yılı etüt programındadır.

6. Azort nahiyesine bağlı Gölbaşı köyü arazisinin taşkından korunması mevzuu 1964 yılında etüdedilmiş ve rantabl bulunmamıştır.

7. Ulubağ (Hars) köyü arazisinin taşkından korunması 1965 yılı etüt programındadır.

8. Uncular nahiyesine bağlı Kaleboynu köyü arazisinin taşkından korunması, 1965 yılı etüt programındadır.

9. Suyatağı (Aburnes) köyünün taşkından korunması, 1964 yılı etüt programındadır.

10. Sivri köyünün taşkından korunması, 1964 yılı etüt programındadır.

11. Tortumkale köyünün taşkından korunması, 1964 yılı etüt programındadır.

Erzurum - Olur :

1. Hükâm köyü arazisinin taşkından korunması, 1964 yılı etüt programındadır.

2. Tavuzkâr köyünün taşkından korunması etüdedilmektedir.

3. Eğrikilise köyünün taşkından korunması, etüdedilmektedir.

4. Norpet (Yeşilbağlar) köyü ve arazisinin taşkından korunması, etüdedilmektedir.

Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Sayın Diler, buyurunuz.

NIHAT DİLER (Erzurum) — Çok Sayın ve kıymetli Bakanın vermiş olduğu cevaplar dolayısıyla kendilerine Yüksek Huzurlarınızda teşekkürlerimi arz ederim. Sayın Bakanın vermiş olduğu

cevap bir bakıma bendenizi son derece memnun kılmıştır. Zira Erzurum'un Tortum, Oltu, Şenkaya, Narman ve Olur kazaları hakikaten mütemadi şekilde su taşkınlarının ve sel felâketlerinin tesiri altındadır. Buradaki vatandaşlar bu âfetler dolayısıyla huzursuzdurlar. Ve zaman zaman mal ve can kayıplarına mâruz kalmaktadırlar. Aynı zamanda da idrak edilen mahsulleri su taşkınları ve sel felâketleriyle tamamen harabolmakta, açlık ve sefaletin pençesine düşmektedirler.

İşte Sayın Bakanın topyekûn buradaki durumu tesbit etmeleri ve etüt mevzuu yapmalarını, vazifeye cesaretle el koymanın bir başlangıcı olarak kabul etmiş bulunuyorum. Bundan dolayı kendilerine teşekkür ederim. Ancak verdikleri cevap, bir bakıma kendileri hakkındaki fikirlerim hususunda beni tereddüde sevk etmektedir. Tortum'un Azort bucağının içinde bulunduğu durumu Sayın Fahir Giritlioğlu arkadaşım o bölgenin Milletvekili olarak değil, fakat Türkiye'nin bir milletvekili olarak gidip görmüş, içinde bulunduğu ıstırapı tesbit etmiş ve kendileri bunu bir sözlü soru mevzuu yapmışlardır. Onun da nazarı dikkatini celbetmiştir.

Tortum'un Azort bucağı hakkında bütçe müzakereleri sırasında da sorduğum bir suale verilen cevap veva başka bir münasebetle yaptığım tetkikatta; buraya tahsis edilecek para miktarı çok fazla olduğu için 1964 senesinin programından, 1965 senesinin programından çıkarılmış olduğu ifade edilmiştir. İşte eğer para durumu nazarı itibara alınacaksa, yapılacak etütlerin de bence bir netice vermiyeceği kanaati bende hâsıl olacaktır. Sayın Bakanın da şahsiyetini gayet iyi tanıdığım. Kalbi memleket sevgisi ile dolu, çok enerjik bir arkadaşımızdır. Her halde bu şekilde bizi oyalamak maksadıyla, «Etüt yapılacaktır, edilecektir...» şeklinde beyanlarla bu vatandaşların içinde bulunduğu ıstırapı daha ileriye atmak gibi bir savsaklama peşine düşmiyeceğine inanıyorum ve bu hususu da lütfen tasrih etmelerini ıstırah ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN — Sayın Bakan, buyurunuz.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANİ MEHMET TURGUT (Afyon Karahisar) — Muhterem arkadaşlarım, Azort nahiyesi için bi-

raz evvel Sayın Fahir Giritlioğlu'na söylediğimi tahmin ediyorum, Nihat Diler arkadaşım işitmişlerdir. Burada 330 bin liralık bir keşif yapılmıştır; 1965 yılı programına teklif edilmiş ve programdan çıkarılmıştır. Programdan çıkarıldığı halde, biraz evvel yüksek huzurunuzda bunun parasının temin edilerek 1965 yılında yapılmasına çalışacağımı ve bunun bir senet ittihaz edilmesini Sayın Fahir Giritlioğlu arkadaşımın istirham etmiştim. Arkadaşımız bunları dinlediği halde, tekrar bunun üzerinde durmasının sebebini anlıyamadım.

Şimdi, sözlü sorular uzun bir zamanda Yüksek Meclise geldiği için buradaki soruların çoğu; 1964 programına alınmıştır, 1965 programına alınmıştır, şeklinde cevaplandırılmıştır. Bilhassa 1964 programına alınanların neticelenip neticelenmediğini de, sayın arkadaşımız İltifeder Bakanlığa kadar bir hafta sonra zahmet ederlerse, kendilerine bunların ne durumunda olduğunu da arz ederim.

Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Sayın soru sahibi, buyurunuz.

NİHAT DİLER (Erzurum) — Muhterem Başkan, muhterem arkadaşlarım; biz plânlı bir devreye girmiş bulunuyoruz. Plân denildiği zaman, memleketin topyekûn bütün meselelerini, ehemmi mühimme göre sıralayıp en ehemmiyetlisinden başlamak suretiyle bunları halleden tedbirler ve kanunlar mecmuudur. Bu duruma göre 1964 programı içinde ehemmi mühimme tercih etmek suretiyle Azort bucağının deresinin ıslahı hususunda gereken tedbirin alınması tesbit edilmiş ve o şekilde bir tedbir düşünülmüş olmasına rağmen tekrar bunun çıkarılması beni tereddüde sevk etti. Bu sebepten dolayı belki de Sayın Bakanım hoşuna gitmiyen bir söz sarf etmiş olabilirim. Bunu tavzih için huzurunuzda geldim ve Sayın Bakanım vaatlerini de tahakkuk ettireceğine inanıyorum. Teşekkür ederim.

BAŞKAN — Soru cevaplandırılmıştır.

52. — *İzmir Milletvekili Arif Ertunga'nın, Karşıyaka ve Altay kulüpleri hâdisesi üzerine verilen ve basına intikal eden beyanatın mahiyetine dair, Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/891)*

BAŞKAN — Sayın Arif Ertunga? Yoklar. İki defa bulunmadıkları için soruları düştü.

53. — *Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Van ve Hakkâri illerinde, merinosculuğu teşvik ve geliştirmek için ne yapıldığına dair, Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/892)*

BAŞKAN — Sayın Fahir Giritlioğlu? Burada. Tarım Bakanı bulunmadığı için gelecek soru gününe bırakıldı.

54. — *Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Hakkâri ilinde tarım ve veteriner teşkilâtlerinin noksan oluşunun mahzurları üzerinde durulup durulmadığına dair, Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/893)*

BAŞKAN — Sayın Fahir Giritlioğlu? Burada. Tarım Bakanı bulunmadığı için gelecek soru gününe bırakıldı.

55. — *Mardin Milletvekili Mehmet Ali Arıkan'ın, Midyat'ın Mizizah köyünde oturan bir aşiret ağasının, köye nişan töreni için gelenlerin köye girmesine silâhla mâni olduğunun doğru olup olmadığına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/894)*

BAŞKAN — Sayın Mehmet Ali Arıkan? Yoklar.. İki defa bulunmadıkları için sözlü soruları düştü.

56. — *Elâziğ Milletvekili Nurettin Arıçoğlu'nun, Elâziğ bölgesinde Elektro - Metalürji ve Elektro - Kimya sanayii tesisleri kurulması konularında yeni etüt ve hazırlıklar olup olmadığına dair Enerji ve Tabii Kaynaklar ve Sanayi Bakanlarından sözlü sorusu (6/895)*

BAŞKAN — Sayın Nurettin Arıçoğlu? Yoklar.. İki defa bulunmadığı için sözlü soruları düştü.

57. — *Burdur Milletvekili Mehmet Özbey'in, İzmir ile Antalya arasındaki turistik yolun, Korkuteli - Tefenni arasının, acele inşası hususunda ne düşünüldüğüne dair Başbakan ve Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/896)*

BAŞKAN — Sayın Mehmet Özbey? Yoklar. İki defa bulunmadıkları için soruları düştü.

58. — *Erzincan Milletvekili Zeynel Gündoğdu'nun, Türkiye Radyolarının, kültür, sanat ve müzik yayınlarının, halkın ihtiyaç ve temayüllerine göre, yeniden tanzimi yolunda ne gi-*

bi tedbirler alınması düşünüldüğüne dair Turizm ve Tanıtma Bakanından sözlü sorusu (6/897)

BAŞKAN — Sayın Gündoğdu? İki defa bulunmadıkları için sorusu düştü.

59. — *Mardin Milletvekili Esat Kemal Aybar'ın, Hudut illerimizde yürürlüğe konulan 9 numaralı Sirkülerin, bâzı hükümlerinin, Anayasaya aykırılığının tetkik edilip edilmediğine dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/898)*

BAŞKAN — Sayın Aybar? İki defa bulunmadıkları için sorusu düştü.

60. — *Mardin Milletvekili Esat Kemal Aybar'ın, Mardin ili çevresinde, 1963 yılında, emanet suretiyle kaç ilkokul binası yapıldığına ve bunların hizmete girip girmediğine dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/899)*

BAŞKAN — Sayın Aybar? İki defa bulunmadıkları için sorusu düştü.

61. — *Mardin Milletvekili Esat Kemal Aybar'ın, Mardin iline, âfet fonundan yapılan yardım miktarına ve yardımın kimlere ve ne suretle tevzi edildiğine dair İmar ve İskân Bakanından sözlü sorusu (6/900)*

BAŞKAN — Sayın Aybar? İki defa bulunmadıkları için sorusu düştü.

62. — *Mardin Milletvekili Esat Kemal Aybar'ın, Mardin'in Derik ilçesi bucağında yapılması kararlaştırılan Sağlık Ocağının Kasırkanco köyüne yaptırılması sebebine dair Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanından sözlü sorusu (6/901)*

BAŞKAN — Sayın Aybar? İki defa bulunmadıkları için sorusu düştü.

63. — *Niğde Milletvekili Haydar Özalp'in, Ziraat Odaları Birliği İdare Kurulu Başkanlığına seçilen ve 6 aydır çalışan İzmir Milletvekili Arif Ertunga'nın, milletvekilliği sıfatının devam edip etmediğine dair Millet Meclisi Başkanından sözlü sorusu (6/902)*

BAŞKAN — Sayın Özalp?.. Burada. Anayasa Komisyonundan henüz sizin sorunuz gelmedi. Anayasa Komisyonundan geldiği zaman Başkanlıkça cevap arz edilecektir

64. — *Mardin Milletvekili Mehmet Ali Arkan'ın, Batman petrol havzasında çalışan iş-*

çilerin grev yapması sebebine dair Çalışma ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlarından sözlü sorusu (6/904)

BAŞKAN — Sayın Mehmet Ali Arkan?.. Yok. İki defa bulunmadıkları için sözlü soruları düştü.

65. — *Neuşehir Milletvekili Ramazan Demirsoy'un, yurttaki tehlike halini almış bir gerici-lik akımı varlığının kabul edilip edilmediğine dair, Başbakan'dan sözlü sorusu (6/905)*

BAŞKAN — Sayın Demirsoy?.. Yoklar. İki defa bulunmadıkları için sözlü soruları düştü.

66 — *Tokat Milletvekili Mehmet Kazova'nın, Almus baraj gölü içerisinde kaldığı için istinlak edilen arazilerin bedellerinin ne zaman verileceğine dair Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü sorusu (6/906)*

BAŞKAN — Sayın Kazova?.. Buradalar. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü soruları..

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANİ MEHMET TURGUT (Afyon Karahisar) — Mühlet istiyorum efendim.

BAŞKAN — Mühlet istiyorlar Sayın Kazova.

MEHMET KAZOVA (Tokat) — Peki efendim.

BAŞKAN — Mehil verilmek için gelecek soru gününe bırakıldı.

67. — *Tokat Milletvekili Mehmet Kazova'nın, Almus ortaokulunun, 1964 yılı içinde, hizmete açılıp açılmıyacağına dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/907)*

BAŞKAN — Sayın Kazova?.. Burada. Millî Eğitim Bakanı bulunmadığı için gelecek soru gününe bırakıldı.

68. — *Sivas Milletvekili Tahsin Türkay'ın, Başbakan Yardımcısı Kemal Satır'ın, şahsiyle ilgili beyanatının Türkiye Radyolarından yayınlanması sebebine dair Turizm ve Tanıtma Bakanından sözlü sorusu (6/908)*

BAŞKAN — Sayın Türkay?.. Yok. İki defa bulunmadığı için sözlü soruları düştü.

69. — *Diyarbakır Milletvekili Hilmi Güldoğan'ın, bakımı Karayollarına cıdolan bir kısım yolların, bu yıl il bayındırlık müdürlüklerine devrolunduğunun doğru olup olmadığına dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/909)*

BAŞKAN — Sayın Güldoğan?.. Yok. İki defa bulunmadıkları için sözlü soruları düşü.

70 — *Diyarbakır Milletvekili Hilmi Güldoğan'ın, Lice - Kulp - Muş karayolunun yapımında ne maksatla ve hangi tarihte başlandığına dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/910)*

BAŞKAN — Sayın Güldoğan?.. Yok. İki defa bulunmadıkları için sözlü soruları düşü.

71. — *Diyarbakır Milletvekili Hilmi Güldoğan'ın, Güney - Doğu Anadolu'da bir selüloz fabrikası kurulacağına doğru olup olmadığına dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/911)*

BAŞKAN — Sayın Güldoğan?.. Yok. İki defa bulunmadıkları için sözlü soruları düşmüştür.

72. — *Diyarbakır Milletvekili Hilmi Güldoğan'ın, Lice ilçesinde yapılan evlerin, maksada uygun olarak, ikamete tahsis olunup olunmadığına dair İmar ve İskân Bakanından sözlü sorusu (6/912)*

BAŞKAN — Sayın Güldoğan?.. Yok. İki defa bulunmadıkları için sözlü soruları düşmüştür.

73. — *Balıkesir Milletvekili Cihat Turgut'un, Millî Savunma ihtiyaçları için Vakıf Zeytinlikler İşletmesinden fazla fiyatla zeytin yağı alındığının doğru olup olmadığına dair Millî Savunma ve Devlet Bakanlarından sözlü sorusu (6/913)*

BAŞKAN — Sayın Turgut? Buradalar. Savunma ve Devlet Bakanları bulunmadıkları için gelecek soru gününe bırakılmıştır.

74. — *Bitlis Milletvekili Müştak Okumuş'un, ilk etütlerinde Tatvan'da kurumasının münasibolacağı raporla tevsik edilen Çimenlio Fabrikasının Van'a nakledilmesi sebebine dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/914)*

BAŞKAN — Sayın Okumuş? Buradalar. Sanayi Bakanı bulunmadığı için gelecek soru gününe bırakılmıştır.

75. — *Sivas Milletvekili Tahsin Türnay'ın, Doğu Menzîl Komutanı General Faruk Güven Türk hakkında, 4 Mart 1964 tarihli Milliyet gazetesinde yayımlanan yazısından dolayı, bir işlem yapıp yapılmadığına dair Millî Savunma Bakanından sözlü sorusu (6/915)*

BAŞKAN — Sayın Türnay? Yok. İki defa bulunmadıkları için sözlü soruları düşmüştür.

76. — *Sivas Milletvekili Güner Sarısözen'in, Sivas Valisi Mehmet Varinli'nin başka bir yere nakledilmesi sebebine dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/916)*

BAŞKAN — Sayın Sarısözen? Yok. İki defa bulunmadıkları için sözlü soruları düşmüştür.

77. — *Rize Milletvekili Arif Hikmet Güner'in, Rize'nin İkizdere, Çamlıhemşin ve Kaptanpaşa bölgelerinin kalkınması için, 1964 ve müteakip yıllarda, neler yapılmasını düşündüğüne dair Başbakanından sözlü sorusu (6/917)*

BAŞKAN — Sayın Güner?.. Yoklar. Bulunmadıkları için bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

78. — *Rize Milletvekili Arif Hikmet Güner'in, Çay işlerinin müstakil bir teşkilât tarafından yürütülmesi hususundaki çalışmaların bugüne kadar bitirilmemesi sebebine dair Tarım ve Gümrük ve Tekel Bakanlarından sözlü sorusu (6/918)*

BAŞKAN — Sayın Güner?.. Yoklar. Bulunmadıkları için bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

79. — *Trabzon Milletvekili Zeki Yağmurdereli'nin, Basın - İlân Kurumunun 24 sayılı Genel Kurul kararının 8 nci maddesindeki dizgi makinası kullanma mecburiyetinin Anayasamızın 23 ncü maddesine aykırı olup olmadığına dair Maliye ve Turizm ve Tanıtma Bakanlarından sözlü sorusu (6/919)*

BAŞKAN — Sayın Yağmurdereli?.. Yoklar. Bulunmadıkları için bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

80. — Aydın Milletvekili Reşat Özarda'nın, Atatürk'ün resimlerinin posta pullarından kaldırılması sebebine dair Başbakan'dan sözlü sorusu (6/920)

BAŞKAN — Sayın Özarda?.. Burada. Başbakan adına cevap verecek Bakan yok. Bakan bulunmadığı için gelecek soru gününe bırakıldı.

81. — Giresun Milletvekili Nizamettin Erkmen'in, halen kaç il, ilçe ve kasabamurada Hükümet tabipliğinin münhal bulunduğu dair Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanından sözlü sorusu (6/921)

BAŞKAN — Sayın Erkmen?.. Yoklar. Bulunmadıkları için bir defaya mahsus olmak üzere gelecek sorugününe bırakıldı.

82. — Giresun Milletvekili Nizamettin Erkmen'in Giresun ili Dereli ilçesini Yavuz Kemal bucağına bağlayacak olan yolun inşa ve ikmalinin bir plâna bağlı olup olmadığına dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/922)

BAŞKAN — Sayın Erkmen?.. Yoklar. Bulunmadıkları için soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

83. — Bolu Milletvekili Ahmet Çakmak'ın, orman suçlarından dolayı sulh ceza mahkemelerinde karar altına alınan maktu avukat ücretlerinin kaldırılması veya azaltılmasının düşünülmüş düşünülmediğine dair Adalet ve Tarım Bakanlarından sözlü sorusu (6/923)

BAŞKAN — Sayın Çakmak? Yoklar. Soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe kalmıştır.

84. — Kocaeli Milletvekili Hâldan Kısayol'un, malî, iktisadi veya teknik kayıtlar yüzünden gazete kapatılmış olup olmadığına dair Turizm ve Tanıtma ve Maliye Bakanlarındaki sözlü sorusu (6/924)

BAŞKAN — Sayın Kısayol yoklar. Soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe kalmıştır.

85. — Samsun Milletvekili İlyas Kılıç'ın, Samsun limanının inşasından sonra meydana gelen kumsalın tertip ve tanzimi için demiryolu-

nun yerinin değiştirilmesi hususunda ne düşünüldüğüne dair Bayındırlık ve Ulaştırma Bakanlarından sözlü sorusu (6/925)

BAŞKAN — Sayın Kılıç yoklar. Soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe kalmıştır.

86. — Edirne Milletvekili İlhami Ertem'in, ayçiçeğinin maliyetinden aşağı fiyatla satılmasına soya yağı ithalinin sebeb olup olmadığına dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/926)

BAŞKAN — Sayın Ertem burada. Sayın Bakan bulunmadığı için gelecek soru gününe kalmıştır.

87. — Edirne Milletvekili İlhami Ertem'in, Toprak Mahsulleri Ofisinin, Edirne ilinde çok düşük fiyatla buğday alımı yaptığı hususunda ne düşünüldüğüne dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/927)

BAŞKAN — Sayın Ertem burada. Sayın Bakan bulunmadığı için gelecek soru gününe kalmıştır.

88. — Edirne Milletvekili İlhami Ertem'in, Keşan'ın Altıntaş köyü ile Malkara'nın Teberlut ve Davuteli köyleri arasındaki sınır anlaşmazlığını halleden kararnemenin uygulanmamasının sebebine dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/928)

BAŞKAN — Sayın Ertem burada. Sayın İçişleri Bakanı bulunmadıkları için gelecek soru güne kalmıştır.

89. — Samsun Milletvekili İlyas Kılıç'ın, Osmancık ilçesi Kâmil bucağına bağlı Aşağızeytin köyü civarında ve Kızılırmak üzerinde yapılan köprünün devamı olan ve Kunduz orman bölgesi, Ovacık yaylası ve Vezirköprü'ye uzanan yolun yapımının düşünülmüş düşünülmediğine dair Tarım ve Bayındırlık Bakanlarından sözlü sorusu (6/929)

BAŞKAN — Sayın Kılıç?.. Yok. Bulunmadıkları için bir defaya mahsus olmak üzere sözlü soruları gelecek soru gününe bırakılmıştır.

90. — Gümüşane Milletvekili Sabahattin Savacı'nın, işten el çektirilmiş kaç belediye başkanı bulunduğu dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/930)

BAŞKAN — Sayın Savacı?. Yok. Bir defaya mahsus olmak üzere sözlü soruları gelecek soru gününe bırakılmıştır.

91. — *Bolu Milletvekili Turgut Çulha'nın, Basın İlan Kurumu teşkiline dair 195 sayılı Kanunun iptalinin veya bazı maddelerinin tadilinin düşünülüp düşünülmediğine dair Başbakan'dan sözlü sorusu (6/931)*

BAŞKAN — Sayın Çulha?. Burada. Başbakan adına cevap verecek Bakan bulunmadığı için soruları gelecek soru gününe bırakılmıştır.

92. — *Ordu Milletvekili İzzettin Ağaoglu'nun, Danıştay Başkan ve üyeliklerine, Bakanlar Kurulunu bugüne kadar aday göstermemiş olması sebebine dair Başbakan'dan sözlü sorusu (6/932)*

BAŞKAN — Sayın Ağaoglu?. Yok. Bir defaya mahsus olmak üzere sözlü soruları gelecek soru gününe bırakılmıştır.

93. — *Erzurum Milletvekili Ertuğrul Akça'nın, Cumhuriyet Halk Partisine giren Milletvekillerinin beyannamelerinin Başbakanlık makamında imza edilmesi sebebine dair Başbakan'dan sözlü sorusu (6/933)*

BAŞKAN — Sayın Akça?. Yok. Bulunmadıkları için bir defaya mahsus olmak üzere sözlü soruları gelecek soru gününe bırakılmıştır.

94. — *İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, ortaokulu bitirme sınavlarında bir dersten sınıfta kalan kaç öğrenci bulunduğu dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/934)*

BAŞKAN — Sayın Ülker?. Yok. Bulunmadıkları için bir defaya mahsus olmak üzere sözlü soruları gelecek soru gününe bırakılmıştır.

95. — *İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, İstanbul'da yayımlanan Düşünen Adam dergisine ek olarak verilen Yassıada ve Sonrası adlı kitabın, Anayasa nizamının, millî güvenlik ve huzuru bozan bazı fiiller hakkındaki 38 sayılı Kanuna aykır, olup olmadığına dair Adalet Bakanından sözlü sorusu (6/935)*

BAŞKAN — Sayın Ülker. Yoklar. Bulunmadıkları için bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

96. — *İsparta Milletvekili Ali İhsan Balım'ın, İsparta ilinin baş harfinin «İ» mi «I» mı olduğuna dair Millet Meclisi Başkanından ve Başbakan'dan sözlü sorusu (6/936)*

BAŞKAN — Sayın Balım?. Burada. Millet Meclisi Başkanı adına cevap verecek ve Başbakan adına cevap verecek kimse bulunmadığı için gelecek soru gününe bırakıldı.

97. — *Balıkenir Milletvekili Cihat Bilgehan'ın zeytinyağı fiyatlarının dâhilde ve haricte korunması için bir taban fiyatı konulması ve müdahale mübayaasına girişilmesinin düşünülüp düşünülmediğine dair Başbakan'dan sözlü sorusu (6/937)*

BAŞKAN — Sayın Bilgehan?. Yoklar. Bulunmadıkları için bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

98. — *İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, gece üniversiteleri ve gece yüksek okulları açılması hakkındaki plânın neden kurulamadığına dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/938)*

BAŞKAN — Sayın Ülker?. Yoklar. Bulunmadıkları için bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

99. — *Samsun Milletvekili İlyas Kılıç'ın Ankara'da bazı ilkokullara, öğretime başlamış olmalarına rağmen, cereyan verilmediğinin bilinip bilinmediğine dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/939)*

BAŞKAN — Sayın Kılıç?. Yoklar. Bulunmadıkları için bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

100. — *Van Milletvekili Muslih Görentaş'ın, Belediye başkanlarının resmî bayramlarda protokol dışı bırakılmasına neden lüzum görüldüğüne dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/940)*

BAŞKAN — Sayın Görentaş?. Yoklar. Bulunmadıkları için bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

101. — *Mardin Milletvekili Esat Kemal Aydar'ın, Hazineye borçlu Avukat İsmail Mungu'nun Mardin Valisi ile sıkı bir samimiyet kur-*

muş olması sebebine dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/941)

BAŞKAN — Sayın Aybar burada yoklar. Soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe kalmıştır.

102. — *Samsun Milletvekili Osman Şahinoğlu'nun, Belediye başkanlarının protokolden çıkarılmalarına neden lüzum ve zaruret görüldüğüne dair Başbakanından sözlü sorusu (6/942)*

BAŞKAN — Sayın Şahinoğlu yoklar. Soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe kalmıştır.

103. — *İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, Adapazarı Belediye Meclisince, bâzı mahalle, bulvar ve caddelerin, 27 Mayıs Devriminden sonra konan adlarının değiştirildiği hakkındaki neşriyatın doğru olup olmadığına dair Adalet ve İçişleri Bakanlarından sözlü sorusu (6/943)*

BAŞKAN — Sayın Ülker yoklar. Soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe kalmıştır.

104. — *Erzurum Milletvekili Ertuğrul Akçan'ın, Atina Büyükelçimiz ile ikinci kâtibesi arasında geçen olayın gerçek içyüzünün ne olduğuna dair, Dışişleri Bakanından sözlü sorusu (6/944)*

BAŞKAN — Sayın Akça yoklar. Soruları gelecek soru gününe kalmıştır.

105. — *Edirne Milletvekili İhrami Ertem'in, 1961 - 1962 yılında Cahit Özden'e 170 bin liraya kiraya verilen Enez dalıyanlarının kirasının sene sonunda 17 bin liraya düşürülmesi sebebine dair, Maliye Bakanından sözlü sorusu (6/945)*

BAŞKAN — Sayın Ertem burada. Sayın Maliye Bakanı bulunmadıklarından gelecek soru gününe kalmıştır.

106. — *Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Atina Büyükelçiliğimiz ikinci kâtibesinin merkeze naklinin 4037 sayılı Kanundaki objektif kıstaslara göre yapılıp yapılmadığına dair, Dışişleri Bakanından sözlü sorusu (6/946)*

BAŞKAN — Sayın Giritlioğlu burada. Sayın Dışişleri Bakanı bulunmadığı için gelecek soru gününe kalmıştır.

107. — *Giresun Milletvekili Nizamettin Erkmen'in, 1964 yılı fındık mahsulü hakkında alınan kararın, müstahsil malının değer bedelle satılmasını sağlayıp sağlamadığına dair, Başbakanından sözlü sorusu (6/947)*

BAŞKAN — Sayın Erkmen? Yok. Bulunmadıkları için soruları gelecek soru gününe bırakıldı.

108. — *Samsun Milletvekili İlyas Kılıç'ın, Samsun'un, liman yapımı dolayısıyla bozulduğu için yeniden inşa edilen kanalizasyonda teknik hata yapılmasına kimlerin sebeb olduğuna dair Bayındırlık, İmar ve İskân Bakanlarından sözlü sorusu (6/948)*

BAŞKAN — Sayın Kılıç? Yok. Bulunmadıkları için sözlü soruları gelecek soru gününe bırakıldı.

109. — *Samsun Milletvekili İlyas Kılıç'ın, tütün ekicilerinden kesilen paralarla kurulaçağı söylenen Tütüncüler Baskasının ne durumunda olduğuna dair, Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/949)*

BAŞKAN — Sayın Kılıç bulunmadıkları için sözlü soruları gelecek soru gününe bırakıldı.

110. — *Aydın Milletvekili Hilmi Aydınçer'in, İstanbul'daki Yıldız Camii'nin tamiri hakkında ne düşünüldüğüne dair, Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/950)*

BAŞKAN — Sayın Aydınçer? Yok. Bulunmadıkları için soruları gelecek soru gününe bırakıldı.

111. — *Aydın Milletvekili Hilmi Aydınçer'in, Aydın'ın Hasan Efendi mahallesindeki Eskiyenî Cami avlusuna bir Müftülük binası yapılması hususunda ne düşünüldüğüne dair, Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/951)*

BAŞKAN — Sayın Aydınçer bulunmadıkları için sözlü soruları gelecek soru gününe bırakıldı.

112. — *Adana Milletvekili Cavit Oral'ın, artan tarımsal kredi ihtiyacının karşılanması için ne gibi tedbir alınmasının düşünüldüğüne dair Başbakanından sözlü sorusu (6/952)*

BAŞKAN — Sayın Oral? Yok. Bulunmadıkları için sözlü soruları gelecek soru gününe bırakıldı.

113. — *Aydın Milletvekili Hilmi Aydınçer'in, Aydın'ın Karacasu ilçesi Yazır köyü halkı tarafından gönderilen 80 imzalı dilekçe üzerinde bir işlem yapıp yapılmadığına dair Başbakan-dan sözlü sorusu. (6/953)*

BAŞKAN — Sayın Aydınçer?.. Yoklar. Bulunmadıkları için sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

114. — *Diyarbakır Milletvekili Adnan Aral'in, Atatürk Anıtına çelenk koymak isteyen Edebiyatçılar Birliği üyelerinin karakollara götürülmelerine kimlerin emir verdiğine dair Başbakan-dan sözlü sorusu (6/954)*

BAŞKAN — Sayın Aral?.. Yoklar. Bulunmadıkları için sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

115. — *Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytin-oğlu'nun, illerin, köylerin yol ve sularını yapmak için, köylerden nakit para ve angarya istemelerinin Anayasamıza aykırı olup olmadığına dair Başbakan-dan sözlü sorusu (6/955)*

BAŞKAN — Sayın Azizoğlu?.. Yoklar. Bulunmadıkları için sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

116. — *Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytin-oğlu'nun, köylerde gezen Sıtma Savaş Teşkilatına bağlı sağlık memurlarının sağlık müdürlükleri emrine verilmeleri hususunda ne düşünüldüğüne dair Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanından sözlü sorusu (6/956)*

BAŞKAN — Sayın Azizoğlu?.. Yoklar. Bulunmadıkları için sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

117. — *Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytin-oğlu'nun, Eskişehir'in Sarıcakaya ilçesine, motorla sulama yapılmak üzere, elektrik getirilmesi hususunda ne düşünüldüğüne dair Enerji ve Tabii Kaynaklar, Bayındırlık ve Tarım Bakanlarından sözlü sorusu (6/957)*

BAŞKAN — Sayın Azizoğlu?.. Yoklar. Bulunmadıkları için sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

118. — *Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytin-oğlu'nun, köylerde yapılan kadastrolar için dekar başına istenen paralara dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/958)*

BAŞKAN Sayın Azizoğlu?.. Yoklar. Bulunmadıkları için sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

119. — *Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytin-oğlu'nun, Zirai Donatım Kurumu tarafından çiftçilere verilen gübrelerin miktarının artırılması ve fiyatının ucuzlatılması hususunda ne düşünüldüğüne dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/959)*

BAŞKAN — Sayın Zeytin-oğlu yoklar. Bir defaya mahsus olmak üzere sözlü soruları gelecek soru gününe kalmıştır.

120. — *Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytin-oğlu'nun, Eskişehir Basma Fabrikası Müdürünün, son aylarda, kaç mühendisi başka fabrikalara naklettirmiş olduğuna dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/960)*

BAŞKAN — Sayın Zeytin-oğlu yoklar. Sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe kalmıştır.

121. — *Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytin-oğlu'nun, Çifteler ilçesi Tarım Müdürünün, özel bir işde, Devlet arabasını hasara uğratarak uğratmadığına dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/961)*

BAŞKAN — Sayın Zeytin-oğlu yoklar. Sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe kalmıştır.

122. — *Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytin-oğlu'nun, 1963 ve 1964 yıllarında kaçar traktör monte ve ithal edildiğine dair Tarım ve Ticaret bakanlarından sözlü sorusu (6/962)*

BAŞKAN — Sayın Zeytin-oğlu yoklar. Sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe kalmıştır.

123. — *Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytin-oğlu'nun, Belediye reislerinin, millî bayramlarda, protokolden neden çıkarıldıklarına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/963)*

BAŞKAN — Sayın Zeytinoğlu yoklar. Sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe kalmıştır.

124. — *Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoğlu'nun, Eskişehir'de elektrik cereyanının sık sık kesilmesini önlemek için ne gibi tedbir düşünüldüğüne dair Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü sorusu (6/964)*

BAŞKAN — Sayın Zeytinoğlu yoklar. Sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe kalmıştır.

125. — *Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoğlu'nun, bakır fiyatlarının neden yükseltildiğine dair Ticaret ve Enerji ve Tabii Kaynaklar bakanlarından sözlü sorusu (6/965)*

BAŞKAN — Sayın Zeytinoğlu bulunmadıkları için, sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

126. — *Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoğlu'nun, Çifteler ilçesi Toprak Mahsulleri Ofisinin, tüccara, 1964 mahsulü arpa satıp satmadığına dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/966)*

BAŞKAN — Sayın Zeytinoğlu bulunmadıkları için, sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

127. — *Mardin Milletvekili Talât Oğuz'un, Güney - Doğu mintakasının, hududa bakan yönünde, kaç kilometrelik sahanın mayınlanmış olduğuna dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/967)*

BAŞKAN — Sayın Oğuz? Yok. Bulunmadıkları için sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

128. — *Mardin Milletvekili Talât Oğuz'un, Midyat ilçesi Tahrirat Kâtibinin İdil ilçesine nakli sebebine dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/968)*

BAŞKAN — Sayın Oğuz bulunmadıkları için sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

129. — *Mardin Milletvekili Talât Oğuz'un, Midyat PTT atlı dağıtıcısı Behçet Bedir hakkın-*

da kaç şikâyet ve ihbar bulunduğu dair Ulaştırma Bakanından sözlü sorusu (6/969)

BAŞKAN — Sayın Oğuz bulunmadıkları için sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

130. — *Mardin Milletvekili Talât Oğuz'un, Mardin'in İdil ilçesinde, son üç ay içinde, asiye müessir ve vatandaşın huzurunu bozan kaç olay olduğuna dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/970)*

BAŞKAN — Sayın Oğuz bulunmadıkları için sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

131. — *Mardin Milletvekili Talât Oğuz'un, Mardin ili Midyat ilçesi Kaymakamı hakkında bir ihbar ve şikâyet bulunup bulunmadığına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/971)*

BAŞKAN — Sayın Oğuz?. Yoklar. Bulunmadıkları için sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

132. — *Niğde Milletvekili Asım Eren'in, Hırfanlı'dan Niğde'ye ulaşmış bulunan elektrik enerji hattının Bor ilçesine de götürülmesi işinin 1965 yılından itibaren yapılmasının programa alınıp alınmayacağına dair Enerji ve Tabii Kaynaklar ve Millî Savunma Bakanlarından sözlü sorusu (6/972)*

BAŞKAN — Sayın Eren?. Yoklar. Bulunmadıkları için sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

133. — *Erzurum Milletvekili Gıyasettin Karaca'nın, Adana Belediye Reisi Ali Sepici hakkında verilen doktor raporunun mahiyetinin ne olduğuna dair İçişleri, Sağlık ve Sosyal Yardım ve Adalet Bakanlarından sözlü sorusu (6/973)*

BAŞKAN — Sayın Karaca?. Yoklar. Bulunmadıkları için sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

134. — *Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, Gündoğmuş, Orman İşletme İdaresinin ne zaman kurulduğuna ve İşletme Müdürünün ne gibi çalışma yaptığına dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/974)*

BAŞKAN — Sayın Ataöv?.. Yoklar. Bulunmadıkları için sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

135. — *Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, Korkuteli çayından öteden beri bahçelerini sulayan vatandaşların bu sene aynı haktan faydalanıp faydalanmadığına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/975)*

BAŞKAN — Sayın Ataöv?.. Yoklar. Bulunmadıkları için sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

136. — *Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, Antalya'nın Korkuteli ilçesi Yaka köyü içme suyu tesisi için ne kadar para harcadığına dair Köy İşleri Bakanından sözlü sorusu (6/976)*

BAŞKAN — Sayın Ataöv?.. Yoklar. Bulunmadıkları için sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

137. — *Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, Antalya Valisinin, özel idare bütçesini arzusuna göre kullandığının doğru olup olmadığına dair İçişleri ve Bayındırlık bakanlarından sözlü sorusu (6/977)*

BAŞKAN — Sayın Ataöv burada yoklar. Sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe kalmıştır.

138. — *Van Milletvekili Şükrü Köserioğlu'nun, Van ve Hakkâri'de Merinosculuğu teşvik ve geliştirmek için hangi tedbirler alındığına dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/978)*

BAŞKAN — Sayın Köserioğlu yoklar. Sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe kalmıştır.

139. — *Adana Milletvekili Mehmet Geçioğlu'nun, Çukobirlik'e Genel Müdür tayini konusunda ne düşünüldüğüne dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/979)*

BAŞKAN — Sayın Geçioğlu yoklar. Sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe kalmıştır.

140. — *Sivas Milletvekili Tahsin Türkay'ın, asayışı teminle görevli zabitanın kanun dışı tutum ve davranışlarını önlemek için alınması*

düşünülen tedbirlerin neler olduğuna dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/980)

BAŞKAN — Sayın Türkay yoklar. Sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe kalmıştır.

141. — *Ordu Milletvekili Şadi Pehlivanoglu'nun, Turizm ve Tanıtma eski Bakanı Nurettin Ardaçoğlu'nun, 30 . 9 . 1964 tarihindeki Avrupa tetkik seyahati esnasında Yugoslavya'ya uğrayıp Devlet Başkanı Tito ile özel görüşme yapıp yapmadığına dair Başbakan'dan sözlü sorusu (6/981)*

BAŞKAN — Sayın Pehlivanoglu yoklar. Sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe kalmıştır.

142. — *İstanbul Milletvekili Zeki Zeren'in, Belgrad ve Viyana'daki üç Osmanlı Vezir ve kumandanının mezarları hakkında ne düşünüldüğüne dair Dışişleri ve Turizm ve Tanıtma bakanlarından sözlü sorusu (6/982)*

BAŞKAN — Sayın Zeren yoklar. Sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe kalmıştır.

143. — *Aydın Milletvekili Hilmi Aydınçer'in, Kıbrıs Adasının taksimi konusunda ne düşünüldüğüne dair Başbakan'dan ve Dışişleri Bakanından sözlü sorusu (6/983)*

BAŞKAN — Sayın Aydınçer bulunmadıkları için sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakılmıştır.

144. — *Aydın Milletvekili Hilmi Aydınçer'in, Rusya ile Hükümetimiz arasında yapılan Kültür Anlaşmasının mahiyet ve şumulünün ne olduğuna dair Başbakan'dan ve Dışişleri Bakanından sözlü sorusu (6/984)*

BAŞKAN — Sayın Aydınçer bulunmadıkları için sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakılmıştır.

145. — *Zonguldak Milletvekili Kenan Esengin'in, Isparta Milletvekili Sadettin Bilgiç'in Konya'da 11 Ekim 1964 Pazar günü yaptığı konuşmaya dair Adalet Bakanından sözlü sorusu (6/985)*

BAŞKAN — Sayın Esengin? Yok. Bulunmadıkları için sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

146. — *Aydın Milletvekili Hilmi Aydınçer'in, Atatürk Orman Çiftliğinde bulunan ağaçların imar ve bakımı konusunda ne düşünüldüğüne dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/986)*

BAŞKAN — Sayın Aydınçer bulunmadıkları için sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakılmıştır.

147. — *Ankara Milletvekili Muhlis Ete'nin, memleketimizde bir otomobil sanayii kurulması hususunda hazırlıklar yapıldığı hakkındaki beyanata dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/987)*

BAŞKAN — Sayın Ete? Yok. Bulunmadıklarının için sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı .

148. — *Bingöl Milletvekili M. Sıddık Aydar'ın, Bingöl - Karlıova yoluna 1963 ve 1964 yıllarında ne miktar para harcandığına dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/988)*

BAŞKAN — Sayın Sıddık Aydar? Yok. Bulunmadıkları için sözlü sorular bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

149. — *Bingöl Milletvekili M. Sıddık Aydar'ın, Nurculuğun ne olduğuna ve Tüzüğü bulunup bulunmadığına dair, Başbakan'dan sözlü sorusu (6/989)*

BAŞKAN — Sayın Aydar... Yoklar. Bulunmadıkları için bir defaya mahsus olmak üzere sözlü soruları gelecek soru gününe bırakıldı.

150. — *Eskişehir Milletvekili Seyfi Öztürk'ün, Anayasa Mahkemesince iptal edilen bir kararın sebebiyle bir kısım Hazine mallarının, karar geriye yürütülmek suretiyle Cumhuriyet Halk Partisine nasıl verildiğine dair Başbakan'dan sözlü sorusu (6/990)*

BAŞKAN — Sayın Öztürk?.. Yoklar. Bulunmadıkları için bir defaya mahsus olmak üzere sözlü soruları gelecek soru gününe bırakıldı.

151. — *Diyarbakır Milletvekili Adnan Aral'ın, Doğu ve Güney - Doğu istikametlerine motor-*

lu tren işletilmemesi sebebine dair Ulaştırma Bakanından sözlü sorusu (6/991)

BAŞKAN — Sayın Aral?.. Yoklar. Bulunmadıkları için sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

152. — *İzmir Milletvekili Şükrü Akkan'ın, zeytin yağı müstahsilinin korunması için ne gibi tedbirler düşünüldüğüne dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/992)*

BAŞKAN — Sayın Akkan?.. Yoklar. Bulunmadıkları için sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

153. — *Niğde Milletvekili Asım Eren'in, Ekim ve Kasım 1964 ayları içinde kaç tren kazası olduğuna dair Ulaştırma Bakanından sözlü sorusu (6/993)*

BAŞKAN — Sayın Eren?.. Yoklar. Bulunmadıkları için sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

154. — *İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, yabancı memleketlere işçi gönderilmesi içinde, bütün muamelelerin açık bir şekilde ilân edilmesi gibi bir usul konulmasının düşünülip düşünülmediğine dair Çalışma Bakanından sözlü sorusu (6/994)*

BAŞKAN — Sayın Ülker?.. Yoklar. Bulunmadıkları için sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

155. — *İzmir Milletvekili Mustafa Uyar'ın, mimari projelerle, statik hesap ve projelerin vize edilmesi konusundaki ihtilâfın aslının ve hukuki yönünün ne olduğuna dair İmar ve İskân Bakanından sözlü sorusu (6/995)*

BAŞKAN — Sayın Uyar bulunmadıkları için soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe kalmıştır.

156. — *Diyarbakır Milletvekili Adnan Aral'ın, Lice ilçesi Çise köyünde ölümle sonuçlanan kavganın suçlularını yakalayabilmek için, jandarma takip ekiplerinin köy halkına işkence yaptıkları hakkındaki şikâyetin Bakanlığa intikal ettirilip ettirilmediğine dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/996)*

BAŞKAN — Sayın Aral bulunmadıkları için sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe kalmıştır.

157. — *Kırşehir Milletvekili Halil Özmen'in, başgardıyan, gardıyan ve adliye odacılarının, mesailerine mukabil az olan ücretlerinin halli hususunda ne düşünüldüğüne dair Adalet Bakanından sözlü sorusu (6/997)*

BAŞKAN — Sayın Özmen bulunmadıkları için sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe kalmıştır.

158. — *Diyarbakır Milletvekili Adnan Aral'ın, Devlet Demiryolları işçilerine, Anayasanın vadettiği ücret verilmesi hususunda bir tedbir alınıp alınmadığına dair Ulaştırma Bakanından sözlü sorusu (6/998)*

BAŞKAN — Sayın Aral bulunmadıkları için sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe kalmıştır.

159. — *İzmir Milletvekili Şinasi Osma'nın, bugünkü Futbol Federasyonunun Türk futboluna faydalı olup olmadığına dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/999)*

BAŞKAN — Sayın Osma bulunmadıkları için sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe kalmıştır.

160. — *Edirne Milletvekili İhrami Ertem'in, vilâyetçe işten el çektirilen, Havsa ilçesinin Abaylar köyü muhtarının, bu işle ilgili, müracaat ve dilekçelerine cevap verilmediği hakkındaki söylentilerin doğru olup olmadığına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/1000)*

BAŞKAN — Sayın Ertem buradalar, İçişleri Bakanı bulunmadıkları için gelecek soru gününe kalmıştır.

161. — *Aydın Milletvekili Hilmi Aydınçer'in, Söke ilçesinde toprakların çoraklaşmasının önlenmesi ve bir Toprak Tahlil ve Tokum İstah İstasyonu kurulması hususlarında ne düşünüldüğüne dair Tarım Bakanından sözlü sorusu. (6/1001)*

BAŞKAN — Sayın Aydınçer?.. Yok. Bulunmadıkları için sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

162. — *Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoğlu'nun, Sivrihisar'ın Gerenli köyü Başöğretmeninin Mihalıççık'ın Sulyeler köyü öğretmenliğine hangi sebeplerle nakledildiğine dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/1002)*

BAŞKAN — Sayın Zeytinoğlu?.. Yok. Bulunmadıkları için sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı

163. — *Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoğlu'nun, Mihalıççık Tahrirat Kâtibinin Çifteler Tahrirat Kâtipliğine nakledilmesi sebebine dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu. (6/1003)*

BAŞKAN — Sayın Zeytinoğlu bulunmadıkları için sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

164. — *Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoğlu'nun, Eskişehir'in bir kısım köylerinde öğretmen bulunmaması sebebine dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/1004)*

BAŞKAN — Sayın Zeytinoğlu bulunmadıkları için sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

165. — *Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoğlu'nun, Eskişehir'in İnönü nahiyesinde muvakkat hububat alım merkezi açılması hususunda ne düşünüldüğüne dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/1005)*

BAŞKAN — Sayın Zeytinoğlu bulunmadıkları için sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

166. — *Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoğlu'nun, Devlet tiyatrolarının bilet satışları sisteminde bir değişiklik yapılmasının düşünüülüp düşünüülmediğine dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/1006)*

BAŞKAN — Sayın Zeytinoğlu bulunmadıkları için sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

167. — *Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoğlu'nun, Sivrihisar'ın Kaymaz bucağındaki sulama kanalları üzerine bir bent yapılması hususunda ne düşünüldüğüne dair Köy İşleri Bakanından sözlü sorusu (6/1007)*

BAŞKAN — Sayın Azizoğlu?. Yoklar. Bulunmadıkları için bir defaya mahsus olmak üzere sözlü soruları gelecek soru gününe bırakıldı.

168. — *Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, Eskişehir'in İnönü nahiyesinde bir pancar tesellüm merkezi açılması hususunda ne düşünüldüğüne dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu. (6/1008).*

BAŞKAN — Sayın Azizoğlu?. Yoklar. Bulunmadıkları için bir defaya mahsus olmak üzere sözlü soruları gelecek soru gününe bırakıldı.

169. — *Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, Eskişehir'in İnönü nahiyesinde, yapımı yarım kalmış bulunan su kanallarının ikmali hususunda ne düşünüldüğüne dair Köy. İşleri Bakanından sözlü sorusu. (6/1009)*

BAŞKAN — Sayın Azizoğlu?. Yoklar. Bulunmadıkları için bir defaya mahsus olmak üzere sözlü soruları gelecek soru gününe bırakıldı.

170. — *Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, Eskişehir'in Sarıcakaya ilçesindeki ahşap köprü'nün yerine demir ayak ve üstü beton köprü yapılmasının düşünüülüp düşünülmeyeceğine dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu. (6/1010)*

BAŞKAN — Sayın Azizoğlu?. Yoklar. Bulunmadıkları için bir defaya mahsus olmak üzere sözlü soruları gelecek soru gününe bırakıldı.

171. — *Tokat Milletvekili Mehmet Kazova'nın, Turhal ilçesinin Pazar bucağına bağlı Gendigelen köyünün 5 Km. mesafelik yolunun yapımına başlanmaması sebebine dair Köy İşleri Bakanından sözlü sorusu (6/1011)*

BAŞKAN — Sayın Kazova?. Yoklar. Bulunmadıkları için bir defaya mahsus olmak üzere soruları gelecek soru gününe bırakıldı.

172. — *Aydın Milletvekili Hilmi Aydınçer'in, Aydın ili göçmenlerinden Faik Kamçı'ya tahsis edilen evin istirdad cihetine gidilmesi sebebine dair Köy İşleri Bakanından sözlü sorusu. (6/1012)*

BAŞKAN — Sayın Aydınçer?. Yoklar. Bulunmadıkları için bir defaya mahsus olmak üzere sözlü soruları gelecek soru gününe bırakıldı.

173. — *Edirne Milletvekili İhrami Ertem'in, Edirne'nin ova yollarının, rampalarla, Devlet yoluna bağlanmasının hangi teşkilâtın görevi olduğuna dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu. (6/1013)*

BAŞKAN — Sayın Ertem? Burada, Bayındırlık Bakanı olmadığından gelecek soru gününe bırakılmıştır.

174. — *İzmir Milletvekili Şükrü Akkan'ın, Millet Meclisi Genel Seçiminin Ekim 1965 de yapılması hakkındaki beyan muvacehesinde, Yüksek Seçim Kurulunun ara seçimleri için evvelce vermiş bulunduğu kararın hukuki değerinin ne olduğuna dair Başbakanından sözlü sorusu. (6/1014)*

BAŞKAN — Sayın Akkan bulunmadığından sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakılmıştır.

175. — *Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, Çiftözü ilçesinde yapılan, Atatürk Anıtının açılması merasimine dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/1015)*

BAŞKAN — Sayın Zeytinoglu bulunmadığından sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakılmıştır.

176. — *Çanakkale Milletvekili Ahmet Nihat Akay'ın, aşırı sol cerayanlarla mücadelede bugünkü mevzuatın yeterli olup olmadığına dair Adalet ve İçişleri Bakanlarından sözlü sorusu (6/1016)*

BAŞKAN — Sayın Akay burada. Bakanlar bulunmadığı için sözlü soruları gelecek soru gününe bırakılmıştır.

177. — *Çanakkale Milletvekili Ahmet Nihat Akay'ın Türkiye Öğretmen Dernekleri Millî Federasyonunun siyasetle uğraştığı iddiası karşısında Bakanlığın harekete geçip geçmediğine dair Adalet Bakanından sözlü sorusu (6/1017)*

BAŞKAN — Sayın Akay buradalar. Adalet Bakanı bulunmadığı için sözlü soruları gelecek soru gününe bırakıldı.

178. — *Burdur Milletvekili Nadir Yavuzkan'ın, Antalya - Eskişehir arasında döşenmiş olan piye - line hattının geçtiği tarlaların is-*

timlak bedellerinin ne zaman ödeneceğine dair Millî Savunma Bakanından sözlü sorusu (6/1018)

BAŞKAN — Sayın Yavuzkan bulunmadığı için sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

179. — Burdur Milletvekili Nadir Yavuzkan'ın, Devlet Tarım Sektöründeki istihsal artışını ve kalkınmayı gerçekleştirmek üzere sağladığı imkânları köylere duyurma işinde ne yapıldığına dair Ticaret ve Tarım Bakanlarından sözlü sorusu. (6/1019)

BAŞKAN — Sayın Yavuzkan bulunmadığı için sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

180. — Burdur Milletvekili Nadir Yavuzkan'ın, Burdur'un Göllühisar ilçesinde, gölün kurutulmuş kısımlarından, dağıtılan arazilerin dönümünün kaçır liradan değerlendirildiğine dair Başbakanından sözlü sorusu. (6/1020)

BAŞKAN — Sayın Yavuzkan bulunmadığı için sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

181. — Burdur Milletvekili Nadir Yavuzkan'ın, Burdur'a yapılacak kapalı spor salonunun, bugüne kadar, ihale edilmemesi sebebine dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/1021)

BAŞKAN — Sayın Yavuzkan bulunmadığı için sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

182. — İzmir Milletvekili Şükrü Akkan'ın, T. C. Ziraat Bankası Genel Müdürlüğüne, Tarım Kredi Kooperatif: memurlarının sendikaya girmelerini önlemek için gerekli önleyici tedbirlerin alınması hakkında şube ajanslarına gizli bir genel emir gönderilip gönderilmediğine dair Ticaret ve Çalışma Bakanlarından sözlü sorusu (6/1022)

BAŞKAN — Sayın Akkan bulunmadığı için sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

183. — Diyarbakır Milletvekili Recai İskenderoğlu'nun, Mevlevî ve Bektaşî âyinlerinin yapıldığı ve bu âyinlere bakanlarla parti lider-

lerinin katıldıkları hakkındaki haberlerin doğru olup olmadığına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/1023)

BAŞKAN — Sayın Recai İskenderoğlu Bakan oldular.

184. — Diyarbakır Milletvekili Recai İskenderoğlu'nun, Millî Emniyet raporlarının, Anayasana sağladığı hak ve teminatların karşısında, bir özelliğe taşıyıp taşımadığına dair Başbakanından sözlü sorusu (6/1024)

BAŞKAN — Sayın Recai İskenderoğlu Bakan oldular.

185. — Çanakkale Milletvekili A. Nihat Akay'ın, Erzurum ve Diyarbakır verici tesislerine, iki yıllık plân döneminde ne miktar yatırım yapıldığına dair Turizm ve Tanıtma Bakanından sözlü sorusu (6/1025)

BAŞKAN — Sayın Akay burada. İlgili Bakan bulunmadığından sözlü soru gelecek soru gününe bırakılmıştır.

186. — Yozgat Milletvekili İsmet Kapisız'ın, Ereğli Demir-Çelik tesisleri inşaatında vukubulan ve Bakanlığa intikal etmiş bulunan suüstünel mevzuunda, şimdiye kadar, ne gibi işlem yapıldığına dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/1026)

BAŞKAN — Sayın Kapisız burada, Sanayi Bakanı bulunmadığından sözlü soru gelecek soru gününe bırakılmıştır.

187. — Aydın Milletvekili Hilmi Aydınçerç'in, Aydın'ın Köşk nahiyesinin Batısından akanmakta olan Köşk Çayının istahının biran evvel ele alınması üzerinde ne düşünüldüğüne dair Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü sorusu (6/1027)

BAŞKAN — Sayın Aydınçerç bulunmadığından sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakılmıştır.

188. — Aydın Milletvekili Hilmi Aydınçerç'in, Aydın'ın Bozdoğan ilçesi ile Yazakent ve köyleri arasında muvasalayı temin için Akçay üzerinde bir köprü yapılması hususunda ne düşünüldüğüne dair, Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/1028)

BAŞKAN — Sayın Aydınlar bulunmadığından sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

189. — *Kocaeli Milletvekili Süreyya Sofuoğlu'nun, aziz vatanımızın ve milletimizin bütünlüğünü bozucu ve parçalayıcı neşriyat yapan 15 kadar radyo istasyonunun faaliyetine karşı, tedbir olarak neler yapıldığına dair Turizm ve Tanıtma Bakanından sözlü sorusu (6/1029)*

BAŞKAN — Sayın Sofuoğlu bulunmadığı için sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

190. — *Kırşehir Milletvekili Halil Özmen'in, Kırşehir ili ile ilçe ve köylerinde tütün ve haşhaş ekimi için ne düşünüldüğüne dair Gümrük ve Tekel Bakanından sözlü sorusu (6/1030)*

BAŞKAN — Sayın Özmen bulunmadığı için sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

191. — *Erzurum Milletvekili Nihat Diler'in, Ankara - Erzurum - Kars arasında motorlu tren işletilmesinin düşünülüp düşünülmediğine dair Ulaştırma Bakanından sözlü sorusu (6/1031)*

BAŞKAN — Sayın Diler bulunmadığı için sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

192. — *Erzurum Milletvekili Nihat Diler'in, Erzurum'a bağlı ilçelerin bazı büyük nahiyelerinde birer PTT aiansı açılıp açılmıyacağına dair Ulaştırma Bakanından sözlü sorusu (6/1032)*

BAŞKAN — Sayın Diler bulunmadığı için sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

193. — *Kırşehir Milletvekili Halil Özmen'in, Kırşehir'in ilçeleri ile bu ilçelere bağlı köylerde, bugüne kadar, kaç aded tohum temizleme ve ilaçlama istasyonu binası yapıldığına dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/1033)*

BAŞKAN — Sayın Özmen bulunmadığı için sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

194. — *Kastamonu Milletvekili Ali Özdikmenli'nin, Ordu ve Kastamonu illerine, 1964 yılı içinde karayolları için ne miktar ödenek ay-*

yrılmış ve ne kadarının harcanmış olduğuna dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/1034)

BAŞKAN — Sayın Özdikmenli bulunmadığı için sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

195. — *Kastamonu Milletvekili Ali Özdikmenli'nin, Muvakkat ve muayyen hizmetler Kararnamesine göre yevmiyeli teknik eleman olarak çalışan kaç kişi bulunduğuna dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/1035)*

BAŞKAN — Sayın Özdikmenli bulunmadığı için sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

196. — *Kastamonu Milletvekili Ali Özdikmenli'nin, Devrekâni Ortaokulunda, kaç senedir hisan öğretmeni bulunmadığına dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/1036)*

BAŞKAN — Sayın Özdikmenli bulunmadığı için sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

197. — *Kastamonu Milletvekili Ali Özdikmenli'nin, Denizli ve Kastamonu illerine, DSİ Genel Müdürlüğünce 1964 yılı için ne miktar ödenek ayrılmış ve ne kadarının harcanmış olduğuna dair Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü sorusu (6/1037)*

BAŞKAN — Sayın Özdikmenli bulunmadığı için sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakılmıştır.

198. — *Yozgat Milletvekili İsmet Kapısız'ın, mevcut mevzuatın, il genel ve belediye meclislerinin yetkilerini ve görevlerini tam olarak ifa etmelerine yeterli olup olmadığına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/1038)*

BAŞKAN — Sayın Kapısız burada, İçişleri Bakanı bulunmadığından sözlü soruları gelecek soru gününe bırakılmıştır.

199. — *Erzurum Milletvekili Gıyasettin Karaccı'nın, Erzurum'da, restore edilmekte olan Ulu Camii'nin hangi tarihte halkın hizmetine açılacağına dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/1039)*

BAŞKAN — Sayın Karaca bulunmadığından sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakılmıştır.

200. — *Erzurum Milletvekili Gıyasettin Karaca'nın, Erzurum Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesinin, katı olarak, ne zaman açılacağına dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/1040)*

BAŞKAN — Sayın Karaca bulunmadığından sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakılmıştır.

201. — *Bursa Milletvekili Sadrettin Çanga'nın, Bursa - Eskişehir ve Bursa - Balıkesir yol güzergâhının değiştirilmesi için bir hazırlık olup olmadığına dair B. Yandırlık Bakanından sözlü sorusu (6/1041)*

BAŞKAN — Sayın Çanga bulunmadığı için sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

202. — *Çanakkale Milletvekili A. Nihat Akay'ın, eski yazıyla yazıldıkları ve baskınlıkları için kütüphanelerde unutulmuş eserlerin yeni yazıya geçirilmesinin düşünülüp düşünülmeyeceğine dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/1042)*

BAŞKAN — Sayın Akay buradalar. Millî Eğitim Bakanı bulunmadığı için sözlü sorular gelecek soru gününe bırakıldı.

203. — *Sivas Milletvekili Tahsin Türkay'ın, 20 . 5 . 1959 tarihinden itibaren, Amerika Birleşik Devletlerinden ve sair devletlerden ne kadar nebatî yağ tahl edilmesine dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/1043)*

BAŞKAN — Sayın Türkay bulunmadıkları için sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

204. — *Aydın Milletvekili Reşat Özarda'nın, Türkiye'de mevcut borsa'nın islahı konusundaki bir tedbir alınmasının düşünülmüş düşüncü medğine dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/1044)*

BAŞKAN — Sayın Özarda buradalar. Sayın Ticaret Bakanı bulunmadığı için sözlü sorular bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

205. — *Aydın Milletvekili Reşat Özarda'nın, Yüksek İslâm Enstitüsünün kuruluş gayesinin ne olduğuna dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/1045)*

BAŞKAN — Sayın Özarda buradalar. Millî Eğitim Bakanı bulunmadığından sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

206. — *Amasya Milletvekili Nevzat Şener'in, yulbaşı münasebetiyle köylere gönderilen tebriklerin bedeline ve posta masraflarına dair Köy İşleri Bakanından sözlü sorusu (6/1046)*

BAŞKAN — Sayın Şener yokları bulunmadıklarından sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

207. — *Balıkesir Milletvekili Cihat Turgut'un, Ayvalık boğazındaki fenerlerin onarımının hangi tarihte yapılması ve bu iş için ne kadar para sarf edilmiş olduğuna dair Ulaştırma Bakanından sözlü sorusu (6/1047)*

BAŞKAN — Sayın Turgut? Yokları. Bulunmadıklarından sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

208. — *Kırşehir Milletvekili Hakkı Özmen'in, köylümüzün küçükbaz hayvanlarının hastalıklardan korunması için ne gibi çareler düşünülmüştüğüne dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/1048)*

BAŞKAN — Sayın Özmen? Yokları. Bulunmadıklarından sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

209. — *Sakarya Milletvekili Muslihittin Güner'in, zabıtada bir reform yapılmasının düşünülmüş düşüncü medğine dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/1049)*

BAŞKAN — Sayın Güner bulunmadığından sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakılmıştır.

210. — *İzmir Milletvekili Şinasi Ocma'nın, Sovyetler Birliği tarafından Kıbrıs'a silâh, cepkane ve malzeme yardımı yapılmasının, Hükümetimizin Sovyetler Birliği ile kurmak istediği iyi dostluk ve komşuluk münasebetleri ile bağlaşıp bağdaşmadığına dair Dışişleri Bakanından sözlü sorusu (6/1050)*

BAŞKAN — Sayın Osma bulunmadığından sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakılmıştır.

211. — *Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoğlu'nun, Almanyaya ve diğer memleketlere anlaşmaz harici giden işçilerimizin de kazandıklarını göndermelerine neden izin verilmediğine dair Maliye ve Çalışma Bakanlarından sözlü sorusu (6/1051)*

BAŞKAN — Sayın Zeytinoğlu bulunmadığından sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakılmıştır.

212. — *Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoğlu'nun, memleketimizdeki şap hastalığına karşı ne gibi tedbirler alınacağına dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/1052)*

BAŞKAN — Sayın Zeytinoğlu bulunmadığından sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakılmıştır.

213. — *Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoğlu'nun, Şeker Fabrikası tarafından, 1964 senesinde, Eskişehir çiftçilerine tohumluk buğday yetiştirmek amacıyla, verilen buğdayın bedelinin geri istenmesi hususunda ne düşünüldüğüne dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/1053)*

BAŞKAN — Sayın Zeytinoğlu bulunmadıkları için sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

214. — *Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoğlu'nun, tasfiye olunan Eskişehir Basma Fabrikasının hisse senedi bedellerinin hisse-tarlara, bugüne kadar, ödenmemesi sebebine dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/1054)*

BAŞKAN — Sayın Zeytinoğlu bulunmadığı için sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

215. — *Sakarya Milletvekili Muslihittin Gürer'in, Hükümetin istifasından 21 . 2 . 1965 tarihine kadar hangi dairelere kimlerin tâyin edilmiş olduğuna dair Başbakanından sözlü sorusu (6/1055)*

BAŞKAN — Sayın Gürer bulunmadığı için sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

216. — *Çorum Milletvekili Faruk Küreli'nin, Çorum Merkez Polis Karakolunda vatandaşlara fena işlem yapıldığının ve İskilip Kaymakamının makamıyla bazı vatandaşları dövdüğünün doğru olup olmadığına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/1056)*

BAŞKAN — Sayın Küreli bulunmadığı için sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

217. — *Ankara Milletvekili İbrahim Sıtkı Hatipoğlu'nun, iki Millet Partili senatörün istifaları ile ilgili bir açıklamanın radyoda yayınlanması için TRT Haberler Dairesi mesullerine, baskı yapıp yapılmadığına dair, Başbakanından sözlü sorusu (6/1057)*

BAŞKAN — Sayın Hatipoğlu bulunmadıkları için sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

218. — *Ankara Milletvekili İbrahim Sıtkı Hatipoğlu'nun, İçişleri Bakanının seylâp bölgesine gittiğinin bültende tekrar edilmesi için TRT Haberler Dairesine, telefonla, baskı yapıldığının doğru olup olmadığına dair, Başbakanından sözlü sorusu (6/1058)*

BAŞKAN — Sayın Hatipoğlu bulunmadıkları için sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

219. — *Aydın Milletvekili Hilmi Aydınçer'in, Kuşadası ilçesinin Hükümet yardımı ile imarı hususunda ne düşünüldüğüne dair Turizm ve Tanıtma ve İçişleri Bakanlarından sözlü sorusu (6/1059)*

BAŞKAN — Sayın Aydınçer bulunmadıkları için sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

220. — *Erzurum Milletvekili Ertuğrul Akçes'nin, General Electric Firmasından satın alınan dizel elektrik lokomotiflerine dair, Ulaştırma Bakanından sözlü sorusu (6/1060)*

BAŞKAN — Sayın Akça bulunmadıkları için sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

221. — *Amasya Milletvekili Reşat Arpacıoğlu'nun, İşçi Sigortaları Kurumunca, Yenışehir*

Süleyman Sırrı sokaktaki 7 apartman için, alınan istisnâ kararının sebebinin ne olduğuna dair Çalışma Bakanından sözlü sorusu (6/1061)

BAŞKAN — Sayın Arpacıoğlu burada. Çalışma Bakanı olmadığından sözlü soruları gelecek soru gününe bırakılmıştır.

222. — *İstanbul Milletvekili Oğuz Oran'ın, Yunan Ethnos gazetesinde, Kıbrıs konusunda Başbakan'a atfen nesredilen özel demecin gerçek olup olmadığına dair Başbakan'dan sözlü sorusu (6/1062)*

BAŞKAN — Oğuz Oran izinli. Başbakan olmadığı için sözlü soru gelecek soru gününe bırakılmıştır.

223. — *Bitlis Milletvekili Nafiz Giray'ın, Birinci Beş Yıllık Plânda yapılması öngörülen ve Güney - Doğu Bölgesinde kurulması kararlaştırılmış bulunan Çimento Fabrikasının yerinin tesbit edilip edilmediğine dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/1063)*

BAŞKAN — Sayın Giray bulunmadıkları için sözlü soru bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakılmıştır.

224. — *İzmir Milletvekili Şinasi Osma'nın, 27 Mayıs 1960 tarihinden bu yana Spor - Toto gelirleri ile memleketin çeşitli bölgelerinde yapılan veya onarılan spor tesislerine dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/1064)*

BAŞKAN — Sayın Osma bulunmadığı için sözlü soru bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakılmıştır.

225. — *Trabzon Milletvekili Ali Rıza Uzuner'in, plânlı kalkınma döneminde, yıllara göre, kalkınma hızının ne miktarda gerçekleştiğine ve İlk Beş Yıllık Program'da bir değişikliğin düşünülmüş düşünülmediğine dair Başbakan'dan sözlü sorusu (6/1065)*

BAŞKAN — Sayın Uzuner bulunmadığı için sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

226. — *Ankara Milletvekili İbrahim Sıtkı Hatipoğlu'nun, Milletvekillerinden içkili olarak kürsüye çıkmak suretiyle Meclise karşı saygı dışı hareket edenler hakkında ne gibi tedbirler düşünüldüğüne dair Millet Meclisi Başkanından sözlü sorusu (6/1066)*

BAŞKAN — Sayın Hatipoğlu bulunmadığı için sözlü soruları bir defaya mahsus olmak üzere gelecek soru gününe bırakıldı.

Gündemimizde görüşülecek başka bir husus kalmadığı için 29 Nisan Perşembe günü saat 15.00 te toplanmak üzere Birleşimi kapatıyorum.

Kapanma saati : 18.15

Millet Meclisi

GÜNDEMİ

94. BİRLEŞİM

28 . 4 . 1935 Çarşamba

Saat : 10,30

I

A - BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI

B - İKİNCİ DEFA OYA KONULACAK İŞLER

II

SORULAR, GENSORULAR VE GENEL GÖRÜŞME

1. — Bilecik Milletvekili Şadi Binay'ın, Bilecik ili İnönü bucağının Eskişehir iline bağlanması sebebine dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/780)

2. — Manisa Milletvekili Hurrem Kubat'ın, NATO kuvvetlerinin Kıbrıs'a çıkmaması sebebine ve ne zaman çıkacağına dair Başbakanından sözlü sorusu (6/800)

3. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, İşçi Sigortaları Kurumunun, işçilerin tedavilerini bir elden, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı kanalıyla yaptırmasının daha istifadelili olup olmayacağına dair Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanından sözlü sorusu (6/816)

4. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Çankırı'nın Tepe, Alagöz köyündeki tapulu arazileri cebren işgal edilen ve mahsulleri ile tarım ağaçları yağma olunan şahısların durumlarının ne olacağına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/818)

5. — Aydın Milletvekili Reşat Özarda'nın, bir Alman gencinin, yapılan ihbar üzerine, İstanbul Emniyet makamları tarafından nezarete alınıp işkence yapıldığı hakkındaki neşriyatın doğru olup olmadığına dair İçişleri ve Adalet Bakanlarından sözlü sorusu (6/819)

6. — İzmir Milletvekili Osman Sa'ri Adal'ın, Rum Ortadoks Patriği Athenagoras'ın dış memleketlere seyahate çıktığından ve Papa ile

temaslarda ve müzakerelerde bulunduğundan haberdar olup olunmadığına dair İçişleri ve Dışişleri Bakanlarından sözlü sorusu (6/824)

7. — Niğde Milletvekili Ruhi Soyer'in, Batı - Trakya'da Lozan Andlaşmasının imzası sırasında, Türk ve Yunan nüfuslarının miktarı ile bugünkü miktarlarına ve iktisadi durumlarına dair Başbakanından sözlü sorusu (6/831)

8. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Dış Ticaret Dairesinde görevli, yüksek dereceli üç memurun vazifelerinin değiştirilmesi sebebine dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/836)

9. — Erzurum Milletvekili Adnan Şenyurt'un, Erzurum ilinde Askerî Dikimevi açılması hususunda ne düşünüldüğüne dair Millî Savunma Bakanından sözlü sorusu (6/837)

10. — Niğde Milletvekili Ruhi Soyer'in, toprak dağıtımı esnasında, mevcut arazileri de ipotek edilmiş bulunan köylerin tapu karşılığı kredi alamamalarının önlenmesi hususunda ne düşünüldüğüne dair İmar ve İskân Bakanından sözlü sorusu (6/842)

11. — Burdur Milletvekili Nadir Yavuzkan'ın, Burdur'da, 5 Yıllık Plân devresi içerisinde, kurulması düşünülen bir sanayi tesisi bulunup bulunmadığına dair Başbakanından sözlü sorusu (6/843)

12. — Burdur Milletvekili Nadir Yavuzkan'ın, Burdur'da hayvan besiciliği ile uğraşan ve 15 milyon lira sermayeye sahip bulunan kimşelerin kredi ihtiyaçlarının nereden sağlanacağına dair Tarım ve Ticaret Bakanlarından sözlü sorusu (6/844)

13. — Burdur Milletvekili Nadir Yavuzkan'ın, Burdur'un Ağlasun ilçesine bağlı Yumrutaş köyü ile Bucak ilçesine bağlı Datalanı köyünde, tarım arazisi ağaçlandırılan köylülere,

başka yerden toprak verilmesi ve el sanatı öğretilmesi konularında, bir çalışma yapıp yapılmadığına dair İmar ve İskân Bakanından sözlü sorusu (6/845)

14. — Konya Milletvekili Rüstü Özalp'ın, Devlet Tiyatrosu Genel Müdürlüğü'nün, Konya'da temsiller verilmeyeceği hakkında, bir kararı bulunup bulunmadığına dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/850)

15. — Niğde Milletvekili Ruhi Soyer'in, İller Bankası'nca, 1963 icra plânına konulmuş olan işlerden ne kadarının tamamlandığına dair İmar ve İskân Bakanından sözlü sorusu (6/851)

16. — Kocaeli Milletvekili Hâldan Kısayol'un, hakkında adli takibat yapılmakta olduğu için tesekkül emrine alınmış bulunan Devlet Demiryolları eski Maliye ve Muhasebe Dairesi Reisinin bir göreve atanması sebebine dair Maliye Bakanından sözlü sorusu (6/852)

17. — Adana Milletvekili Hasan Aksay'ın, cami gibi herkese açık bir mahalde yapılan konuşmaların, önceden, ağır bir sansüre tabi tutulması sebebine dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/854)

18. — Adana Milletvekili Hasan Aksay'ın, il merkezlerinde ibadete kapatılmış cami bulunup bulunmadığına dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/855)

19. — Adana Milletvekili Hasan Aksay'ın, Türkiye'de Halkevi adında kaç dernek bulunduğu ve kurucularının ve halen başkanlarının kimler olduğuna dair Adalet ve Maliye Bakanlarından sözlü sorusu (6/856)

20. — Adana Milletvekili Hasan Aksay'ın, bugüne kadar, yabancı devletlerin aleti olmak suçu ile tevkif edilmiş ve hüküm giymiş kaç din adamı bulunduğuna dair Millî Eğitim ve İçişleri Bakanlarından sözlü sorusu (6/857)

21. — Adana Milletvekili Hasan Aksay'ın, İmam - Hatip okullarında ıslahat yapılması lüzumunu duyuran sebeplerin neler olduğuna dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/858)

22. — Niğde Milletvekili Haydar Özalp'ın, Ulukışla ilçesi içerisinde yapılması icabeden

3 - 4 kilometrelik yolun ele alınmaması sebebine dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/859)

23. — Niğde Milletvekili Haydar Özalp'ın, Bor ilçesi ve Kızılca nahiyesine su temin etmek için açılan 14 aded yeraltı su kuyusunun ıslahı hususunda ne düşünüldüğüne dair Köy İşleri Bakanından sözlü sorusu (6/860)

24. — Niğde Milletvekili Haydar Özalp'ın, Niğde'nin Bahçeli ilçesinde bulunan, Romahlardan kalma, yüzme havuzu ve köşk mesiresi turistik tesisinin, bir senedir, kapalı tutulması sebebine dair İçişleri ve Turizm ve Tanıtma Bakanlarından sözlü sorusu (6/861)

25. — Niğde Milletvekili Haydar Özalp'ın, Niğde ilini, en kısa mesafe ile Adana asfaltına bağlayacak yolun insasına önem verilmemesi sebebine dair Bayındırlık ve Turizm ve Tanıtma Bakanlarından sözlü sorusu (6/862)

26. — Niğde Milletvekili Haydar Özalp'ın, Niğde'nin Ortaköy ilçesi Hıdırlı ve Karaman köyleri muhtarlarını, seçimlerinin kesinleşmesine rağmen, görevlerine başlatmayan vali hakkında ne düşünüldüğüne dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/863)

27. — Bolu Milletvekili Turgut Çulha'nın, İktisadi Devlet Teşebbüsteri Genel müdürlükleriyle yönetim kurullarına yapılan tayinlere dair Başbakan'dan sözlü sorusu (6/864)

28. — İstanbul Milletvekili Şahabettin Orhon'un, valiler ve emniyet teşkilâtı mensupları arasında geniş ölçüde nakil ve tayin yapıldığı hakkındaki neşriyatın doğru olup olmadığına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/865)

29. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Şemdinli ilçesinin yetiştirdiği tütünlerin üstün kaliteli olup olmadığına dair Gümrük ve Tekel Bakanından sözlü sorusu (6/866)

30. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Hakkâri ili ve ilçelerinde, yıllardan beri, tarım teşkilâtının gereken şekilde ikmal edilmediği sebebine dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/867)

31. — Niğde Milletvekili Ruhi Soyer'in, memleketimizde mevcut Rum Cemaatine ait

kaç adet vakıf bulunduğuna dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/868)

32. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Yüksekova ilçesi Birelik köyündeki Birdik suyu üzerinde yapımına başlanan sulama tesislerine dair Enerji ve Tabii Kaynaklar ve Köy İşleri Bakanlarından sözlü sorusu (6/869)

33. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Erzurum'un Tortum ilçesinin Azort bucağının Uzundere mahallesinden geçen sel yatağının temizlenmesi hususunda bir karar alınıp alınmadığına dair Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü sorusu (6/870)

34. — İzmir Milletvekili Osman Sabri Adal'ın, İzmir'in Çeşme ilçesine giden turistik asfalt yolun yarım kalan kısmının en kısa zamanda yapılması için ne düşünüldüğüne dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/871)

35. — İzmir Milletvekili Osman Sabri Adal'ın, İzmir'in Çeşme ilçesi Hıca plâjlarında Turizm Bankası tarafından yapımına başlanan otelin en kısa zamanda bitirilmesi ve işler duruma getirilmesi için ne düşünüldüğüne dair Turizm ve Tanıtma Bakanından sözlü sorusu (6/872)

36. — İzmir Milletvekili Osman Sabri Adal'ın, Çeşme Limanında yıllarca önce inşasına başlanan ve yarım kalmış olan iskelenin en kısa zamanda bitirilmesi için ne düşünüldüğüne dair Bayındırlık ve Ulaştırma Bakanlarından sözlü sorusu (6/873)

37. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Yüksekova ilçesine bağlı Oramar bucağının beş köyü halkının il ve ilçeleriyle irtibatlarının sağlanması için ne düşünüldüğüne dair İçişleri ve Bayındırlık Bakanlarından sözlü sorusu (6/874)

38. — İzmir Milletvekili Şinasi Osma'nın, tüccar ve sanayicilerin, 27 Mayıs'tan sonra, Cumhuriyet Halk Partisine nakdi yardımda buldukları bakımdaki neşriyatın doğru olup olmadığına dair Başbakan'dan sözlü sorusu (6/875)

39. — Mardin Milletvekili Mehmet Ali Arıkan'ın, Midyat Kaymakamının, kanuni forma-

litalere riayet etmeksizin, Hükümet Konağını tamir ettirdiğinin doğru olup olmadığına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/876)

40. — Mardin Milletvekili Mehmet Ali Arıkan'ın, Midyat Kaymakamının özel iş için makam arabasıyla Ankara'ya gelip gittiğini doğru olup olmadığına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/877)

41. — Mardin Milletvekili Mehmet Ali Arıkan'ın, Midyat Kaymakamının, vatandaşlara ait bir arsayı, istimlak etmeden ve bedelini ödemedi, cadde açmak suretiyle, tahrip ve işgal ettiğinin doğru olup olmadığına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/878)

42. — Çanakkale Milletvekili Ahmet Nihat Akay'ın, İbnülemin Mahmut Kemal İnal'ın vakfı olan konağın kimler tarafından yıktırıldığına dair Devlet ve İçişleri Bakanlarından sözlü sorusu (6/879)

43. — Bolu Milletvekili Turgut Çulha'nın, Türkiye'de 3512 sayılı Kanuna göre kurulmuş kaç cemiyet bulunduğuna ve bunlardan kaçının siyasetle işgal ettiğine dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/881)

44. — Tokat Milletvekili Mehmet Kazova'nın, Erbaa ve Taşova ilçelerini birbirine bağlayan Kaleboğazı köprüsünün ne zaman tamir edileceğine dair, Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/882)

45. — Tokat Milletvekili Mehmet Kazova'nın, Turhal ilçesi Pazar bucağındaki derenin, yarım kalan kısmının, ne zaman ikmal edileceğine dair, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü sorusu (6/883)

46. — Erzurum Milletvekili Nihat Diler'in, Beş Yıllık Kalkınma Planı gereğince, 1964 yılında, Doğu - Anadolu'da yapılması kararlaştırılan iki çimento fabrikasının etüt ve projelerinin yapılıp yapılmadığına dair, Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/884)

47. — Erzurum Milletvekili Nihat Diler'in, petrol kaynaklarının, süratli olarak işletilmesi konusunda ne gibi bir yol takibedileceğine dair, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü sorusu (6/885)

48. — Erzurum Milletvekili Nihat Diler'in, toprak tevzi komisyonları ile kadastro heyetlerinin tezat halindeki çalışmalarından haksızlığa uğrayanların durumlarının ıslah edilip edilmeyeceğine dair İmar ve İskân ve Devlet Bakanlarından sözlü sorusu (6/886)

49. — Tunceli Milletvekili Vahap Kışoğlu'nun, öğretmenlerin kanuni hakkı olan ücret ve tazminatların verilmemesi sebebine dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/887)

50. — Kocaeli Milletvekili Süreyya Sofuoğlu'nun, 57 valinin yerlerinin değiştirilmesini, merkeze alınmasını ve emekliye sevk edilmesini âmil olan sebeplerin neler olduğuna dair Başbakan ve İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/888)

51. — Erzurum Milletvekili Nihat Diler'in, Erzurum'un Tortum İlçesi nahiye ve köylerini sel âfetinden ve su baskınından korumak için ne tedbirler alındığına dair Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü sorusu (6/890)

52. — İzmir Milletvekili Arif Ertunga'nın, Karşıyaka ve Altay Kültüpleri hâdisesi üzerine verilen ve basına intikal eden beyanatın mahiyetine dair, Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/891)

53. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Van ve Hakkâri illerinde, merinosculuğu tesvik ve geliştirmek için ne yapıldığına dair, Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/892)

54. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Hakkâri ilinde tarım ve veteriner teşkilâtlarının noksan oluşunun mahzurları üzerinde durulup durulmadığına dair, Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/893)

55. — Mardin Milletvekili Mehmet Ali Arıkan'ın, Midyat'ın Mizizah köyünde oturan bir aşiret ağasının, köye nisan töreni için gelenlerin köye girmesine silâhla mâni olduğunun doğru olup olmadığına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/894)

56. — Elâzığ Milletvekili Nurettin Ardıçoğlu'nun, Elâzığ bölgesinde Elektro - Metalürji ve Elektro - Kimya sanayii tesisleri kurulması konularında yeni etüt ve hazırlıklar olup olma-

dığına dair Enerji ve Tabii Kaynaklar ve Sanayi Bakanlarından sözlü sorusu (6/895)

57. — Burdur Milletvekili Mehmet Özbey'in, İzmir ile Antalya arasındaki turistik yolun, Korkuteli - Tefenni arasının, acele inşası hususunda ne düşünüldüğüne dair Başbakan ve Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/896)

58. — Erzincan Milletvekili Zeynel Gündoğan'ın, Türkiye Radyolarının kültür, sanat ve müzik yayınlarının, halkın ihtiyaç ve temayüllerine göre, yeniden tanzimi yolunda ne gibi tedbirler alınması düşünüldüğüne dair Turizm ve Tanıtma Bakanından sözlü sorusu (6/897)

59. — Mardin Milletvekili Esat Kemal Aybar'ın, Hudut illerimizde yürürlüğe konulan 9 numaralı Sirkülerin, bazı hükümlerinin, Anayasaya aykırılığının tetkik edilip edilmediğine dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/898)

60. — Mardin Milletvekili Esat Kemal Aybar'ın, Mardin ili çevresinde, 1963 yılında, emanet suretiyle kaç ilkokul binası yapıldığına ve bunların hizmete girip girmediğine dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/899)

61. — Mardin Milletvekili Esat Kemal Aybar'ın, Mardin iline, âfet fonundan yapılan yardım miktarına ve yardımın kimlere ve ne suretle tevzi edildiğine dair İmar ve İskân Bakanından sözlü sorusu (6/900)

62. — Mardin Milletvekili Esat Kemal Aybar'ın, Mardin'in Derik ilçesi bucağında yapılması kararlaştırılan Sağlık Ocağının Kasırkanco köyüne yaptırılması sebebine dair Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanından sözlü sorusu (6/901)

63. — Niğde Milletvekili Haydar Özalp'in, Ziraat Odaları Birliği İdare Kurulu Başkanlığına seçilen ve 6 aydır çalışan İzmir Milletvekili Arif Ertunga'nın, milletvekilliği sıfatının devam edip etmediğine dair Millet Meclisi Başkanından sözlü sorusu (6/902)

64. — Mardin Milletvekili Mehmet Ali Arıkan'ın, Batman petrol havzasında çalışan işçilerin grev yapması sebebine dair Çalışma ve

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlarından sözlü sorusu (6/904)

65. — Nevşehir Milletvekili Ramazan Demirsoy'un, yurttan tehlike halini almış bir gerçelik akımı varlığının kabul edilip edilmediğine dair, Başbakan'dan sözlü sorusu (6/905)

66. — Tokat Milletvekili Mehmet Kazova'nın, Almus baraj gölü içerisinde kaldığı için istimlak edilen arazilerin bedellerinin ne zaman verileceğine dair Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü sorusu (6/906)

67. — Tokat Milletvekili Mehmet Kazova'nın, Almus ortaokulunun, 1964 yılı içinde, hizmete açılıp açılmıyacağına dair Milli Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/907)

68. — Sivas Milletvekili Tahsin Türkay'ın, Başbakan Yardımcısı Kemal Satır'ın, şahsiyle ilgili beyanatının Türkiye Radyolarından yayınlanması sebebine dair Turizm ve Tanıtma Bakanından sözlü sorusu (6/908)

69. — Diyarbakır Milletvekili Hilmi Güldoğan'ın, bakımı Karayollarına aidolan bir kısım yolların, bu yıl il bayındırlık müdürlüklerine devrolduğunun doğru olup olmadığına dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/909)

70. — Diyarbakır Milletvekili Hilmi Güldoğan'ın, Lice - Kulp - Muş karayolunun yapımına ne maksatla ve hangi tarihte başladığına dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/910)

71. — Diyarbakır Milletvekili Hilmi Güldoğan'ın, Güney - Doğu Anadolu'da bir selüloz fabrikası kurulacağına dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/911)

72. — Diyarbakır Milletvekili Hilmi Güldoğan'ın, Lice ilçesinde yapılan evlerin, maksada uygun olarak, ikamete tahsis olunup olunmadığına dair İmar ve İskân Bakanından sözlü sorusu (6/912)

73. — Balıkesir Milletvekili Cihat Turgut'un, Milli Savunma ihtiyaçları için Vakıf Zeytinlikler İşletmesinden fazla fiyatla zeytin yağı alındığının doğru olup olmadığına dair Milli Savunma ve Devlet Bakanlarından sözlü sorusu (6/913)

74. — Bitlis Milletvekili Müstak Okumuş'un, ilk etütlerinde Tatvan'da kurulmasının münasibolacağı raporla tevsik edilen Çimento Fabrikasının Van'a nakledilmesi sebebine dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/914)

75. — Sivas Milletvekili Tahsin Türkay'ın, Doğu Menzil Kumandanı General Faruk Guventürk hakkında, 4 Mart 1964 tarihli Milliyet gazetesinde yayınlanan yazısından dolayı, bir işlem yapıp yapılmadığına dair Milli Savunma Bakanından sözlü sorusu (6/915)

76. — Sivas Milletvekili Güner Sarısözen'in, Sivas Valisi Mehmet Varinli'nin başka bir yere nakledilmesi sebebine dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/916)

77. — Rize Milletvekili Arif Hikmet Güner'in, Rize'nin İkizdere, Çamlıhemşin ve Kaptanpaşa bölgelerinin kalkınması için, 1964 ve müteakip yıllarda, neler yapılmasının düşünüldüğüne dair Başbakan'dan sözlü sorusu (6/917)

78. — Rize Milletvekili Arif Hikmet Güner'in, Çay işlerinin müstakil bir teşkilât tarafından yürütülmesi hususundaki çalışmaların bugüne kadar bitirilememesi sebebine dair Tarım ve Gümrük ve Tekel Bakanlarından sözlü sorusu (6/918)

79. — Trabzon Milletvekili Zeki Yağmurdereli'nin Basın - İlan Kurumunun 24 sayılı Genel Kurul kararının 8 nci maddesindeki dizgi makinası kullanma mecburiyetinin Anayasamızın 23 nci maddesine aykırı olup olmadığına dair Maliye ve Turizm ve Tanıtma Bakanlarından sözlü sorusu (6/919)

80. — Aydın Milletvekili Reşat Özarda'nın, Atatürk'ün resimlerinin posta pullarından kaldırılması sebebine dair Başbakan'dan sözlü sorusu (6/920)

81. — Giresun Milletvekili Nizamettin Erkmén'in, halen kaç il, ilçe ve kasabamızda Hükümet tabipliğinin münhal bulunduğuna dair Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanından sözlü sorusu (6/921)

82. — Giresun Milletvekili Nizamettin Erkmén'in Giresun ili Dereli ilçesini Yavuz

Kemal bucağına bağli olacak olan yolun inşa ve ikmalinin bir plâna bağli olup olmadığına dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/922)

83. — Bolu Milletvekili Ahmet Çakmak'ın, orman suçlarından dolayı sulh ceza mahkemele-
rinde karar altına alınan maktu avukat ücretle-
rinin kaldırılması veya azaltılmasının düşünülüp düşünülmediğine dair Adalet ve Tarım Bakanlarından sözlü sorusu (6/923)

84. — Kocaeli Milletvekili Hâldan Kısayol'un, malî, iktisadi veya teknik kayıtlar yüzünden gazete kapatılmış olup olmadığına dair Turizm ve Tanıtma ve Maliye Bakanlarından sözlü sorusu (6/924)

85. — Samsun Milletvekili İlyas Kılıç'ın, Samsun limanının inşasından sonra meydana gelen kumsalın tertip ve tanzimi için demiryolunun yerinin değiştirilmesi hususunda ne düşünüldüğüne dair Bayındırlık ve Ulaştırma Bakanlarından sözlü sorusu (6/925)

86. — Edirne Milletvekili İlhami Ertem'in, ayçiçeğinin maliyetinden aşağı fiyatla satılmasına soya yağı ithalinin sebebolup olmadığına dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/926)

87. — Edirne Milletvekili İlhami Ertem'in, Toprak Mahsulleri Ofisinin, Edirne ilinde çok düşük fiyatla buğday alımı yaptığı hususunda ne düşünüldüğüne dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/927)

88. — Edirne Milletvekili İlhami Ertem'in, Keşan'ın Altıntaş köyü ile Malkara'nın Teberut ve Davuteli köyleri arasındaki sınır anlaşmazlığını halleden kararnamenin uygulanmaması sebebine dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/928)

89. — Samsun Milletvekili İlyas Kılıç'ın, Osmancık ilçesi Kâmil bucağına bağli Aşağızeytin köyü civarında ve Kızılrnak üzerinde yapılan köprüünün devamı olan ve Kunduz orman bölgesi, Ovacık yaylası ve Vezirköprü'ye uzanan yolun yapımının düşünülüp düşünülmediğine dair Tarım ve Bayındırlık Bakanlarından sözlü sorusu (6/929)

90. — Gümüşane Milletvekili Sabahattin Savacı'nın, işten el çektilmiş kaç belediye başkanı bulunduğuna dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/930)

91. — Bolu Milletvekili Turgut Çulha'nın, Basın İlan Kurumu teşkiline dair 195 sayılı Kanunun iptalinin veya bazı maddelerinin tadilinin düşünülüp düşünülmediğine dair Başbakanından sözlü sorusu (6/931)

92. — Ordu Milletvekili İzzettin Ağaoğlu'nun, Danıştay Başkan ve üyeliklerine, Bakanlar Kurulunun buğüne kadar aday göstermemiş olması sebebine dair Başbakanından sözlü sorusu (6/932)

93. — Erzurum Milletvekili Ertuğrul Akça'nın, Cumhuriyet Halk Partisine giren Milletvekillerinin beyannamelerinin Başbakanlık makamında imza edilmesi sebebine dair Başbakanından sözlü sorusu (6/933)

94. — İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, ortaokulu bitirme sınavlarında bir dersten sınıfta kalan kaç öğrenci bulunduğuna dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/934)

95. — İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, İstanbul'da yayımlanan Düşünen Adam dergisine ek olarak verilen Yassıada ve Sonrası adlı kitabın, Anayasa nizamını, millî güvenlik ve huzuru bozan bazı fiiller hakkındaki 38 sayılı Kanuna aykırı olup olmadığına dair Adalet Bakanından sözlü sorusu (6/935)

96. — İsparta Milletvekili Ali İnan Bakan'ın, İsparta ilinin baş harfinin «İ» mi, «I» mı olduğuna dair Millet Meclisi Başkanından ve Başbakanından sözlü sorusu (6/936)

97. — Balıkesir Milletvekili Cihat Bilgehan'ın, zeytinyağı fiyatlarının dâhilde ve harifte korunması için bir taban fiyatı konulması ve müdahale mubayaasına girişilmesinin düşünülüp düşünülmediğine dair Başbakanından sözlü sorusu (6/937)

98. — İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, gece üniversiteleri ve gece yüksek okulları açılması hakkındaki plânın neden kurulamadığına dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/938)

99. — Samsun Milletvekili İlyas Kılıç'ın, Ankara'da bazı ilkokullara, öğretime başlanmas olmalarına rağmen, cereyan verilmediğinin bilinip bilinmediğine dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/939)

100. — Van Milletvekili Muslih Görentaş'ın, Belediye başkanlarının resmi bayramlarda protokol dışı bırakılmasına neden lüzum görüldü-

ğüne dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/940)

101. — Mardin Milletvekili Esat Kemal Ayber'in, Hazineye borçlu Avukat İsmail Mung'un Mardin Valisi ile sıkı bir samimiyet kurmuş olması sebebine dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/941)

102. — Samsun Milletvekili Osman Şahinoğlu'nun, Belediye başkanlarının protokolden çıkarılmalarına neden lüzum ve zaruret görüldüğüne dair Başbakan'dan sözlü sorusu (6/942)

103. — İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, Adapazarı Belediye Meclisince, bazı mahalle, bulvar ve caddelerin, 27 Mayıs Devriminden sonra konan adlarının değiştirildiği hakkındaki neşriyatın doğru olup olmadığına dair Adalet ve İçişleri Bakanlarından sözlü sorusu (6/943)

104. — Erzurum Milletvekili Ertuğrul Akça'nın, Atina Büyükelçimiz ile ikinci kâtibesi arasında geçen olayın gerçek içyüzünün ne olduğuna dair, Dışişleri Bakanından sözlü sorusu (6/944)

105. — Edirne Milletvekili İlhami Ertem'in, 1961 - 1962 yılında Cahit Özden'e 170 bin liraya kiraya verilen Enez dalyanlarının kirasının sene sonunda 17 bin liraya düşürülmesi sebebine dair, Maliye Bakanından sözlü sorusu (6/945)

106. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Atina Büyükelçiliğimiz ikinci kâtibesinin merkezde naklinin 4037 sayılı Kanundaki objektif kısıtlara göre yapılıp yapılmadığına dair, Dışişleri Bakanından sözlü sorusu (6/946)

107. — Giresun Milletvekili Nizamettin Erkmen'in, 1964 yılı fındık mahsulü hakkında alınan kararın, müstahsil malının değer bedelle satılmasını sağlayıp sağlamadığına dair, Başbakan'dan sözlü sorusu (6/947)

108. — Samsun Milletvekili İlyas Kılıç'ın, Samsun'un, liman yapımı dolayısıyla bozulduğu için yeniden inşa edilen kanalizasyonda teknik hata yapılmasına kimlerin sebeb olduğuna dair Bayındırlık, İmar ve İskân Bakanlarından sözlü sorusu (6/948)

109. — Samsun Milletvekili İlyas Kılıç'ın, tüccar ekicilerinden kesilen paralarla kurulacağı söylenen Tütüncüler Bankasının ne durumda olduğuna dair, Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/949)

110. — Aydın Milletvekili Hilmi Aydınçer'in, İstanbul'daki Yıldız Camiinin tamiri hakkında ne düşünüldüğüne dair, Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/950)

111. — Aydın Milletvekili Hilmi Aydınçer'in, Aydın'ın Hasan Efendi mahallesindeki Eski-yeni Cami avlusuna bir Müftülük binası yapılması hususunda ne düşünüldüğüne dair, Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/951)

112. — Adana Milletvekili Cavit Oral'ın, artan tarımsal kredi ihtiyacının karşılanması için ne gibi tedbir alınmasının düşünüldüğüne dair Başbakan'dan sözlü sorusu (6/952)

113. — Aydın Milletvekili Hilmi Aydınçer'in, Aydın'ın Karacasu ilçesi Yazır köyü halkı tarafından gönderilen 80 imzalı dilekçe üzerinde bir işlem yapıp yapılmadığına dair Başbakan'dan sözlü sorusu. (6/953)

114. — Diyarbakır Milletvekili Adnan Aral'ın, Atatürk Anıtına çelenk koymak isteyen Edebiyatçılar Birliği üyelerinin karakollara götürülmelerine kimlerin emir verdiğine dair Başbakan'dan sözlü sorusu (6/954)

115. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, illerin, köylerin yol ve sularını yapmak için, köylerden nakit para ve angarya istemelerinin Anayasamıza aykırı olup olmadığına dair Başbakan'dan sözlü sorusu (6/955)

116. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, köylerde gezen Sıtma Savaş Teşkilâtına bağlı sağlık memurlarının sağlık müdürlükleri emrine verilmeleri hususunda ne düşünüldüğüne dair Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanından sözlü sorusu (6/956)

117. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, Eskişehir'in Sarıcakaya ilçesine, motorla sulama yapılmak üzere, elektrik getirilmesi hususunda ne düşünüldüğüne dair Enerji ve Tabii Kaynaklar, Bayındırlık ve Tarım Bakanlarından sözlü sorusu (6/957)

118. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, köylerde yapılan kadastrolar için dekar başına istenen paralara dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/958)

119. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, Zirai Donatım Kurumu tarafından çiftçilere verilen gübrelerin miktarının artırılması ve fiyatının ucuzlatılması hususunda ne

düşünüldüğüne dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/959)

120. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, Eskişehir Basma Fabrikası Müdürünün, son aylarda, kaç mühendisi başka fabrikalara naklettirmiş olduğuna dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/960)

121. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, Çifteler ilçesi Tarım Müdürünün, özel bir işde, Devlet arabasını hasara uğratarak uğratmadığına dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/961)

122. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, 1963 ve 1964 yıllarında kaç traktor monte ve ithal edildiğine dair Tarım ve Ticaret Bakanlarından sözlü sorusu (6/962)

123. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, Belediye reislerinin, milli bayramlarda, protokolden neden çıkarıldıklarına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/963)

124. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, Eskişehir'de elektrik cereyanının sık sık kesilmesini önlemek için ne gibi tedbir düşünüldüğüne dair Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü sorusu (6/964)

125. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, bakır fiyatlarının neden yükseltildiğine dair Ticaret ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlarından sözlü sorusu (6/965)

126. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, Çifteler ilçesi Toprak Mahsulleri Ofisinin, tüccara, 1964 mahsulü arpa satıp satmadığına dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/966)

127. — Mardin Milletvekili Talât Oğuz'un, Güney - Doğu mintakasının, hududa bakan yönünde, kaç kilometrelik sahanın mayınlanmış olduğuna dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/967)

128. — Mardin Milletvekili Talât Oğuz'un, Midyat ilçesi tahrirat katibinin İdil ilçesine nakli sebebine dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/968)

129. — Mardin Milletvekili Talât Oğuz'un, Midyat PTT atlı dağıtıcısı Bençet Bedir hakkında kaç şikâyet ve ihbar bulunduğuna dair Ulaştırma Bakanından sözlü sorusu (6/969)

130. — Mardin Milletvekili Talât Oğuz'un, Mardin'in İdil ilçesinde, son üç ay içinde, asa-

yişe müessir ve vatandaşın huzurunu bozan kaç olay olduğuna dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/970)

131. — Mardin Milletvekili Talât Oğuz'un, Mardin ili Midyat ilçesi Kaymakamı hakkında bir ihbar ve şikâyet bulunup bulunmadığına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/971)

132. — Niğde Milletvekili Asım Eren'in, Hirfanlı'dan Niğde'ye ulaşmış bulunan elektrik enerji hattının Bor ilçesine de götürülmesi işinin 1965 yılından itibaren yapılmasının programa alınıp alınmayacağına dair Enerji ve Tabii Kaynaklar ve Millî Savunma Bakanlarından sözlü sorusu (6/972)

133. — Erzurum Milletvekili Gıyasettin Karaca'nın, Adana Belediye Reisi Ali Sepici hakkında verilen doktor raporunun mahiyetinin ne olduğuna dair İçişleri, Sağlık ve Sosyal Yardım ve Adalet Bakanlarından sözlü sorusu (6/973)

134. — Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, Gündoğmuş, Orman İşletme İdaresinin ne zaman kurulduğuna ve İşletme Müdürünün ne gibi çalışma yaptığına dair Tarım Bakanından sözlü sorusu. (6/974)

135. — Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, Korkuteli çayından öteden beri bahçelerini sulayan vatandaşların bu sene aynı haktan faydalanıp faydalanmadığına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu. (6/975)

136. — Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, Antalya'nın Korkuteli ilçesi Yaka köyü içme suyu tesisi için ne kadar para harcandığına dair Köy İşleri Bakanından sözlü sorusu. (6/976)

137. — Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, Antalya Valisinin, özel idare bütçesini arzusuna göre kullandığının doğru olup olmadığına dair İçişleri ve Bayındırlık Bakanlarından sözlü sorusu. (6/977)

138. — Van Milletvekili Şükrü Kösereisoglu'nun, Van ve Hakkâri'de Merinosculuğu teşvik ve geliştirmek için hangi tedbirler alındığına dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/978)

139. — Adana Milletvekili Mehmet Geçioğlu'nun, Çukob rlık'e Genel Müdür tayini konusunda ne düşünüldüğüne dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu. (6/979)

140. — Sivas Milletvekili Tahsin Türkay'ın, asayişini teminle görevli zâbitanın kanun dışı tutum ve davranışlarını önlemek için alınması düşünülen tedbirlerin neler olduğuna dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/980)

141. — Ordu Milletvekili Şadi Pehlivanoglu'nun, Turizm ve Tanıtma eski Bakanı Nurettin Ardicoglu'nun, 30 . 9 . 1964 tarihindeki Avrupa tetkik seyahati esnasında Yugoslavya'ya uğrayıp Devlet Başkanı Tito ile özel görüşme yapıp yapmadığına dair Başbakanından sözlü sorusu (6/981)

142. — İstanbul Milletvekili Zekî Zeren'in, Belgrad ve Viyana'daki üç Osmanlı Vezir ve kumandanının mezarları hakkında ne düşünüldüğüne dair Dışişleri ve Turizm ve Tanıtma Bakanlarından sözlü sorusu (6/982)

143. — Aydın Milletvekili Hilmi Aydınçer'in, Kıbrıs Adasının taksimi konusunda ne düşünüldüğüne dair Başbakanından ve Dışişleri Bakanından sözlü sorusu (6/983)

144. — Aydın Milletvekili Hilmi Aydınçer'in, Rusya ile Hükümetimiz arasında yapılan Kültür Anlaşmasının mahiyet ve şümulünün ne olduğuna dair Başbakanından ve Dışişleri Bakanından sözlü sorusu (6/984)

145. — Zonguldak Milletvekili Kenan Esengin'in, Isparta Milletvekili Sadettin Bilgiç'in Konya'da 11 Ekim 1964 Pazar günü yaptığı konuşmaya dair Adalet Bakanından sözlü sorusu (6/985)

146. — Aydın Milletvekili Hilmi Aydınçer'in, Atatürk Orman Çiftliğinde bulunan ağaçların imar ve bakımı konusunda ne düşünüldüğüne dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/986)

147. — Ankara Milletvekili Muhlis Ete'nin, memleketimizde bir otomobil sanayii kurulması hususunda hazırlıklar yapıldığı hakkındaki beyanata dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/987)

148. — Bingöl Milletvekili M. Sıddık Aydar'ın, Bingöl - Karlıova yoluna 1963 ve 1964 yıllarında ne miktar para harcandığına dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/988)

149. — Bingöl Milletvekili M. Sıddık Aydar'ın, Nurculuğun ne olduğuna ve Tüzüğü bulunup bulunmadığına dair, Başbakanından sözlü sorusu (6/989)

150. — Eskişehir Milletvekili Seyfi Öztürk'ün, Anayasa Mahkemesince iptal edilen bir kanun sebebiyle bir kısım Hazine mallarının, karar geriye yürütülmek suretiyle Cumhuriyet Halk Partisine nasıl verildiğine dair Başbakanından sözlü sorusu (6/990)

151. — Diyarbakır Milletvekili Adnan Aral'ın, Doğu ve Güney - Doğu istikametlerine motorlu tren işletilmemesi sebebine dair Ulaştırma Bakanından sözlü sorusu (6/991)

152. — İzmir Milletvekili Şükrü Akkan'ın, zeytinyağı müstahsilinin korunması için ne gibi tedbirler düşünüldüğüne dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/992)

153. — Niğde Milletvekili Asım Eren'in, Ekim ve Kasım 1964 ayları içinde kaç tren kazası olduğuna dair Ulaştırma Bakanından sözlü sorusu. (6/993)

154. — İstanbul Milletvekili Resit Ülker'in, yabancı memleketlere işçi gönderilmesi işinde, bütün muamelelerin açık bir şekilde ilân edilmesi gibi bir usul konulmasının düşünüldüğüne dair Çalışma Bakanından sözlü sorusu (6/994)

155. — İzmir Milletvekili Mustafa Uyar'ın, mimari projelerle, statik hesap ve projelerin vize edilmesi konusundaki ihtilâfın aslının ve hukukî yönünün ne olduğuna dair İmar ve İskân Bakanından sözlü sorusu (6/995)

156. — Diyarbakır Milletvekili Adnan Aral'ın, Lice ilçesi Çise köyünde ölümle sonuçlanan kavga'nın suçlularını yakalayabilmek için, Jandarma takip ekiplerinin köy halkına işkence yaptıkları hakkındaki şikâyetin Bakanlığa intikal ettirilip ettirilmediğine dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/996)

157. — Kırşehir Milletvekili Halil Özmen'in, başgardıyan, gardıyan ve adliye odacılarının, mesailerine mukabil az olan ücretlerinin halli hususunda ne düşünüldüğüne dair Adalet Bakanından sözlü sorusu (6/997)

158. — Diyarbakır Milletvekili Adnan Aral'ın, Devlet Demiryolları işçilerine, Anayasanın vadettiği ücret verilmesi hususunda bir tedbir alınıp alınmadığına dair Ulaştırma Bakanından sözlü sorusu (6/998)

159. — İzmir Milletvekili Şinasi Osma'nın, bugünkü Futbol Federasyonunun Türk futboluna faydalı olup olmadığına dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/999)

160. — Edirne Milletvekili İhhami Ertem'in, vilâyetçe işten el çektirilen, Havsa ilçesinin Abaylar köyü muhtarının, bu işle ilgili, müracaat ve dilekçelerine cevap verilmediği hakkındaki söylentilerin doğru olup olmadığına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/1000)

161. — Aydın Milletvekili Hilmi Aydınçer'in, Söke ilçesinde toprakların çoraklaşmasının önlenmesi ve bir Toprak Tahlil ve Tohum Islah İstasyonu kurulması hususlarında ne düşünüldüğüne dair Tarım Bakanından sözlü sorusu. (6/1001)

162. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, Sivrihisar'ın Gerenli köyü Başöğretmeninin Mihalççık'ın Sulyeler köyü öğretmenliğine hangi sebeplerle nakledildiğine dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/1002)

163. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, Mihalççık Tahrirat Kâtibinin Çifteler Tahrirat Kâtipliğine nakledilmesi sebebine dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu. (6/1003)

164. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, Eskişehir'in bir kısım köylerinde öğretmen bulunmaması sebebine dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu. (6/1004)

165. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, Eskişehir'in İnönü nahiyesinde muvakkat hububat alım merkezi açılması hususunda ne düşünüldüğüne dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu. (6/1005)

166. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, Devlet tiyatrolarının bilet satışları sisteminde bir değişiklik yapılmasının düşünüülüp düşünülmediğine dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu. (6/1006)

167. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, Sivrihisar'ın Kaymaz bucağındaki sulama kanalları üzerine bir bent yapılması hususunda ne düşünüldüğüne dair Köy İşleri Bakanından sözlü sorusu. (6/1007)

168. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, Eskişehir'in İnönü nahiyesinde bir pancar tesellüm merkezi açılması hususunda ne düşünüldüğüne dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu. (6/1008)

169. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, Eskişehir'in İnönü nahiyesinde, yapımı yarım kalmış bulunan su kanallarının ikmali hususunda ne düşünüldüğüne dair Köy İşleri Bakanından sözlü sorusu. (6/1009)

170. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, Eskişehir'in Sarıcakaya ilçesindeki ahşap köprüünün yerine demir ayak ve üstü beton köprü yapılmasının düşünüülüp düşünülmediğine dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/1010)

171. — Tokat Milletvekili Mehmet Kazova'nın, Turhal ilçesinin Pazar bucağına bağlı Gendigelen köyünün 5 Km. mesafelik yolunun yapımına başlanmaması sebebine dair Köy İşleri Bakanından sözlü sorusu (6/1011)

172. — Aydın Milletvekili Hilmi Aydınçer'in, Aydın ili göçmenlerinden Faik Kamçı'ya tahsis edilen evin istirdadı cihetine gidilmesi sebebine dair Köy İşleri Bakanından sözlü sorusu. (6/1012)

173. — Edirne Milletvekili İhhami Ertem'in, Edirne'nin ova yollarının, rampalarla, Devlet yoluna bağlanmasının hangi teşkilâtın görevi olduğuna dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu. (6/1013)

174. — İzmir Milletvekili Şükrü Akkan'ın, Millet Meclisi Genel Seçiminin Ekim 1965 de yapılması hakkındaki beyan muvacehesinde, Yüksek Seçim Kurulunun ara seçimleri için evvelce vermiş bulunduğu kararın hukukî değerinin ne olduğuna dair Başbakan'dan sözlü sorusu. (6/1014)

175. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoglu'nun, Çifteler ilçesinde yapılan, Atatürk Anıtının açılması merasimine dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/1015)

176. — Çanakkale Milletvekili Ahmet Nihat Akay'ın, aşırı sol cereyanlarla mücadelede bugünkü mevzuatın yeterli olup olmadığına dair Adalet ve İçişleri Bakanlarından sözlü sorusu (6/1016)

177. — Çanakkale Milletvekili Ahmet Nihat Akay'ın, Türkiye Öğretmen Dernekleri Millî Federasyonunun siyasetle uğraştığı iddiası karşısında Bakanlığın harekete geçip geçmediğine dair Adalet Bakanından sözlü sorusu (6/1017)

178. — Burdur Milletvekili Nadir Yavuzkan'ın, Antalya - Eskişehir arasında jöşenmiş olan pipe - line hattının geçtiği tarlaların istimlak bedellerinin ne zaman ödeneceğine dair Millî Savunma Bakanından sözlü sorusu (6/1018)

179. — Burdur Milletvekili Nadir Yavuzkan'ın, Devlet Tarım Sektöründeki istihşal artışını ve kalkınmayı gerçekleştirmek üzere sağladığı imkânları köylere duyurma işinde ne yapıldığına dair Ticaret ve Tarım Bakanlarından sözlü sorusu. (6/1019)

180. — Burdur Milletvekili Nadir Yavuzkan'ın, Burdur'un Gölhisar ilçesinde, gölün kurutulan kısımlarından, dağıtılan arazilerin dönümünün kaçır liradan değerlendirildiğine dair Başbakan'dan sözlü sorusu. (6/1020)

181. — Burdur Milletvekili Nadir Yavuzkan'ın, Burdur'a yapılacak kapalı spor salonunun, bugüne kadar, ihale edilmemesi sebebine dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/1021)

182. — İzmir Milletvekili Şükrü Akkan'ın, T. C. Ziraat Bankası Genel Müdürlüğünce. Tarım Kredi Kooperatifi memurlarının sendikaya girmelerini önlemek için gerekli önleyici tedbirlerin alınması hakkında şube ve ajanslara gizli bir genel emir gönderilip gönderilmediğine dair Ticaret ve Çalışma Bakanlarından sözlü sorusu (6/1022)

183. — Diyarbakır Milletvekili Recai İskenderoğlu'nun, Mevlevi ve Bektaşî âyinlerinin yapıldığı ve bu âyinlere bakanlarla parti liderlerinin katıldıkları hakkındaki haberlerin doğru olup olmadığına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/1023)

184. — Diyarbakır Milletvekili Recai İskenderoğlu'nun, Milli Emniyet raporlarının, Anayasanın sağladığı hak ve teminatların karşısında, bir özellik taşıyıp taşımadığına dair Başbakan'dan sözlü sorusu (6/1024)

185. — Çanakkale Milletvekili A. Nihat Akay'ın, Erzurum ve Diyarbakır verici tesislerine, iki yıllık plân döneminde ne miktar yatırım yapıldığına dair Turizm ve Tanıtma Bakanından sözlü sorusu (6/1025)

186. — Yozgat Milletvekili İsmet Kapısız'ın, Ereğli Demir Çelik tesisleri inşasında vukubulan ve Bakanlığa intikal etmiş bulunan suistimal mevzuunda, şimdiye kadar, ne gibi işlem yapıldığına dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/1026)

187. — Aydın Milletvekili Hilmi Aydınçer'in, Aydın'ın Köşk nahiyesinin Batısından almakta olan Köşk Çayının ıslahının biran evvel ele alınması üzerinde ne düşünüldüğüne

dair Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü sorusu (6/1027)

188. — Aydın Milletvekili Hilmi Aydınçer'in, Aydın'ın Bozdoğan ilçesi ile Yazkent ve köyleri arasında muvasalayı temin için Akçay üzerinde bir köprü yapılması hususunda ne düşünüldüğüne dair, Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/1028)

189. — Kocaeli Milletvekili Süreyya Sofuoğlu'nun, aziz vatanımızın ve milletimizin бүtүнlüğünü bozucu ve parçalayıcı neşriyat yapan 15 kadar radyo istasyonunun faaliyetine karşı, tedbir olarak neler yapıldığına dair Turizm ve Tanıtma Bakanından sözlü sorusu (6/1029)

190. — Kırşehir Milletvekili Halil Özmen'in, Kırşehir ili ile ilçe ve köylerinde tütün ve haşhaş ekimi için ne düşünüldüğüne dair Gümrük ve Tekel Bakanından sözlü sorusu (6/1030)

191. — Erzurum Milletvekili Nihat Diler'in, Ankara - Erzurum - Kars arasında motorlu tren işletilmesinin düşünülp düşünülmediğine dair Ulaştırma Bakanından sözlü sorusu (6/1031)

192. — Erzurum Milletvekili Nihat Diler'in, Erzurum'a bağlı ilçelerin bazı büyük nahiyelerinde birer PTT ajansı açılıp açılmıyacağına dair Ulaştırma Bakanından sözlü sorusu (6/1032)

193. — Kırşehir Milletvekili Halil Özmen'in, Kırşehir'in ilçeleri ile bu ilçelere bağlı köylerde, bugüne kadar, kaç aded tohum temizleme ve ilâçlama istasyonu binası yapıldığına dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/1033)

194. — Kastamonu Milletvekili Ali Özdikmenli'nin, Ordu ve Kastamonu illerine, 1964 yılı içinde, karayolları için ne miktar ödenek ayrılmış ve ne kadarının harcanmış olduğuna dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/1034)

195. — Kastamonu Milletvekili Ali Özdikmenli'nin, muvakkat ve muayyen hizmetler karnamesine göre yevmiyeli teknik eleman olarak çalışan kaç kişi bulunduğuna dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/1035)

196. — Kastamonu Milletvekili Ali Özdikmenli'nin, Devrekâni Ortaokulunda, kaç senedir lisan öğretmeni bulunmadığına dair Milli Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/1036)

197. — Kastamonu Milletvekili Ali Özdikmenli'nin, Denizli ve Kastamonu illerine, DSI Genel Müdürlüğünce, 1964 yılı için ne miktar ödenek ayrılmış ve ne kadarının harcanmış olduğuna dair Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü sorusu (6/1037)

198. — Yozgat Milletvekili İsmet Kapisız'ın, mevcut mevzuatın, il genel ve belediye meclislerinin yetkilerini ve görevlerini tam olarak ifa etmelerine yeterli olup olmadığına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/1038)

199. — Erzurum Milletvekili Gıyasettin Karaca'nın, Erzurum'da restore edilmekte olan Ulu Camiin hangi tarihte halkın hizmetine açılacağına dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/1039)

200. — Erzurum Milletvekili Gıyasettin Karaca'nın, Erzurum Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesinin, katî olarak, ne zaman açılacağına dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/1040)

201. — Bursa Milletvekili Sadrettin Çanga'nın, Bursa - Eskişehir ve Bursa - Balıkesir yol güzergâhının değiştirilmesi için bir hazırlık olup olmadığına dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/1041)

202. — Çanakkale Milletvekili A. Nihat Akay'ın, eski yazıyla yazıldıkları ve basıldıkları için kütüphanelerde unutulmuş eserlerin yeni yazıyla yayımının düşünülüp düşünülmediğine dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/1042)

203. — Sivas Milletvekili Tahsin Türkay'ın, 20 . 5 . 1959 tarihinden itibaren, Amerika Birleşik Devletlerinden ve sair devletlerden ne kadar nebati yağ ithal edildiğine dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/1043)

204. — Aydın Milletvekili Reşat Özarda'nın, Türkiye'de mevcut borsaların ıslahı konusunda bir tedbir alınmasının düşünülüp düşünülmediğine dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/1044)

205. — Aydın Milletvekili Reşat Özarda'nın, Yüksek İslâm Enstitüsünün kuruluş gayesinin ne olduğuna dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/1045)

206. — Amasya Milletvekili Nevzat Şener'in, yılbaşı münasebetiyle köylere gönderilen

tebriklerin bedeline ve posta masraflarına dair Köy İşleri Bakanından sözlü sorusu (6/1046)

207. — Balıkesir Milletvekili Cihat Turgut'un, Ayvalık boğazındaki fenerlerin onarımının hangi tarihte yapılmış ve bu iş için ne kadar para sarf edilmiş olduğuna dair Ulaştırma Bakanından sözlü sorusu (6/1047)

208. — Kırşehir Milletvekili Halil Özmen'in, köylümüzün küçükbaş hayvanlarının hastalıklardan korunması için ne gibi çareler düşünüldüğüne dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/1048)

209. — Sakarya Milletvekili Muslihittin Gürer'in, zabıtada bir reform yapılmasının düşünülüp düşünülmediğine dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/1049)

210. — İzmir Milletvekili Şinasi Osma'nın, Sovyetler Birliği tarafından Kıbrıs'a silâh, cephane ve malzeme yardımı yapılmasının, Hükümetimizin Sovyetler Birliği ile kurmak istediği iyi dostluk ve komşuluk münasebetleri ile bağdaşıp bağdaşmadığına dair Dışişleri Bakanından sözlü sorusu (6/1050)

211. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoğlu'nun, Almanya ve diğer memleketlere anlaşma harici giden işçilerimizin de kazandıklarını göndermelerine neden izin verilmediğine dair Malive ve Çalışma Bakanlarından sözlü sorusu (6/1051)

212. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoğlu'nun, memleketimizdeki şap hastalığına karşı ne gibi tedbirler alındığına dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/1052)

213. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoğlu'nun, Şeker Fabrikası tarafından, 1964 senesinde, Eskişehir çiftçilerine tohumluk buğday yetiştirmek maksadiyle, verilen buğdayın bedelinin geri istenmesi hususunda ne düşünüldüğüne dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/1053)

214. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoğlu'nun, tasfiye olunan Eskişehir Basma Fabrikasının hisse senedi bedellerinin hissedarlara, bugüne kadar, ödenmemesi sebebine dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/1054)

215. — Sakarya Milletvekili Muslihittin Gürer'in, Hükümetin istifasından 21 . 2 . 1965 tarihine kadar hangi dairelere kimlerin tâyin edilmiş olduğuna dair Başbakan'dan sözlü sorusu (6/1055)

216. — Çorum Milletvekili Faruk Küreli'nin, Çorum Merkez Polis Karakolunda vatandaşlara fena işlem yapıldığının ve İskilip Kaymakamının makamında bazı vatandaşları dövdüğünün doğru olup olmadığına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/1056)

217. — Ankara Milletvekili İbrahim Sıtkı Hatipoğlu'nun, iki Millet Partili senatörün istifaları ile ilgili bir açıklamanın radyoda yayınlanması için TRT Haberler Dairesi mesulüne, baskı yapıp yapılmadığına dair, Başbakan'dan sözlü sorusu (6/1057)

218. — Ankara Milletvekili İbrahim Sıtkı Hatipoğlu'nun, İçişleri Bakanının seylâp bölgesine gittiğinin bültende tekrar edilmesi için TRT Haberler Dairesine, telefonla, baskı yapıldığının doğru olup olmadığına dair, Başbakan'dan sözlü sorusu (6/1058)

219. — Aydın Milletvekili Hilmi Aydınçer'in, Kuşadası ilçesinin Hükümet yardımı ile imarı hususunda ne düşünüldüğüne dair Turizm ve Tanıtma ve İçişleri Bakanlarından sözlü sorusu (6/1059)

220. — Erzurum Milletvekili Ertuğrul Akça'nın, General Electric Firmasından satın alınan dizel elektrik lokomotiflerine dair sözlü soru önergesi, Ulaştırma Bakanından sözlü sorusu (6/1060)

221. — Amasya Milletvekili Reşat Arpacıoğlu'nun, İşçi Sigortaları Kurumunca, Yenişehir Süleyman Sırrı sokaktaki 7 apartman için, alınan istisnâ kararının sebebinin ne olduğuna dair Çalışma Bakanından sözlü sorusu (6/1061)

222. — İstanbul Milletvekili Oğuz Oran'ın, Yunan Ethnos gazetesinde, Kıbrıs konusunda Başbakan'a atfen nesredilen özel demecin gerçek olup olmadığına dair Başbakan'dan sözlü sorusu (6/1062)

223. — Bitlis Milletvekili Nafiz Giray'ın, Birinci Beş Yıllık Plânda yapılması öngörülen ve Güney - Doğu Bölgesinde kurulması karar-

laştırılmış bulunan Çimento Fabrikasının yerinin tesbit edilip edilmediğine dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/1063)

224. — İzmir Milletvekili Şinasi Osma'nın, 27 Mayıs 1960 tarihinden bu yana Spor - Toto gelirleri ile memleketin çeşitli bölgelerinde yapılan veya onarılan spor tesislerine dair Devlet Bakanından sözlü sorusu. (6/1064)

225. — Trabzon Milletvekili Ali Rıza Uzun'er'in, plânlı kalkınma döneminde, yıllara göre, kalkınma hızının ne miktarda gerçekleştiğine ve İlk Beş Yıllık Programda bir değişikliğin düşünülüp düşünülmediğine dair Başbakan'dan sözlü sorusu. (6/1065)

226. — Ankara Milletvekili İbrahim Sıtkı Hatipoğlu'nun, Milletvekillerinden, içkili olarak kürsiye çıkmak suretiyle Meclise karşı saygı dışı hareket edenler hakkında ne gibi tedbirler düşünüldüğüne dair Millet Meclisi Başkanından sözlü sorusu. (6/1066)

III

ÖNCELİKLE GÖRÜŞÜLMESİ KARARLAŞTIRILAN İŞLER

1. — Siyasi partiler kanunu tasarısı ile Adalet Milletvekili Kasım Gülek ve Kemal Sarıbrahimoğlu'nun, Siyasi partiler kanun teklifleri ve Geçici Komisyon raporu (1/560, 2/378, 2/591) (S. Sayısı : 527) [Dağıtma tarihi : 27. 11. 1963]

IV

A - HAKLARINDA İVEDİLİK KARARI VERİLEN İŞLER

B - TÜZÜK GEREĞİNCE BİR DEFA GÖRÜŞÜLECEK İŞLER

V

İKİ DEFA GÖRÜŞÜLECEK İŞLER

A - İKİNCİ GÖRÜŞÜLMESİ YAPILACAK İŞLER

B - BİRİNCİ GÖRÜŞÜLMESİ YAPILACAK İŞLER